

అభినాసరిక

50
FEBRUARY
ASB

శ్రీ

బావెద్దానమునండు క్రొత్తవలపుం బుందిళ్ళలో కొరికల్
 తివల్ సాగను పూలుపూచెను; రసార్థీభూతచేతమ్ముతో
 నీవె నేనుగ నేనె నీవుగ లతాంగీ! యెకమై పొద మి
 సావృ జ్ఞిరద పంక్తి క్రింద పులకింపన్ పూర్వపుణ్యావళుల్

— 'కరుణాశ్రీ'

ఈ సంచికలో

వీరభద్రాచారి ... భరణి ... నీలకంఠం ... చౌడేశ్వరీదేవి
 బ్రూ ... హావలాక్ ఎల్లీస్ ... డా॥బెంజిమన్ స్పాక్ మొద
 లైనవారి రచనలూ, విహ్వారా, ముద్దు—పుట్టు పూర్వోత్త
 రాలు, సందేహాలకు — సమాధానాలూ, మొదలైన వైజ్ఞా
 నిక విషయాలూ అవీ, ఇవీ, ఇంకా ఎన్నో —

కొద్ది ప్రతులే ఉన్నవి.

★ బ లి దా నం ★

చౌడేశ్వరీదేవి 6 కథల సంపుటం
 94 పేజీలు - ముచ్చటైన ముద్రణ
 అత్యంత ఆకర్షణీయమైన
 ముఖచిత్రం.

ప్రతి రూ 1-0-0.

రూ 1-4-0 వసినవారికి, ఒక కాపీ రిజిస్టర్డ్ పోస్టులో పంపబడుతుంది.

కమిషన్ మినహాయించుకొని ప్రైవేట్ పంపిన ఏజెంట్లకే కాపీలు పంపబడుతుంది.

మీ ప్రతికే త్వరపడండి.

వివరాలకు

అభిసారిక కార్యాలయం, తెనాలి.

రూ 1-4-0 వసినవారికి
 కమిషన్ మినహాయించుకొని ప్రైవేట్ పంపిన ఏజెంట్లకే కాపీలు పంపబడుతుంది.

అభిసారిక

మొదటి ఆరు నెలల్లోనూ ప్రచురించిన 6 సంచికలూ, రెండు నెలల మొత్తం — 552 పేజీలలోని విషయాలు — 10 అడ్డు ప్లేట్స్, 30 కథలు, 8 వ్యాసాలు, 83 ప్రశ్నలకు జవాబులు — స్వప్న సీమ, తల్లిపిల్లా, ఋతుధర్మాలు మొదలైన సీరియల్ వ్యాసాలు —

ముచ్చటైన త్రివర్ణ ముఖచిత్రాలు! ముద్దులొలికే ముద్రణ! ఇంకా ఎన్నో!

యీ సంపుటి రూ 3/—కే ఖర్చులు భరించి పంపబడుతుంది. పైకంపంపుతూ మీ దగ్గరి రైల్వే స్టేషన్ తెలియపరచండి. వి. పి. గా పంపబడదు.

అభిసారిక కార్యాలయం, తెనాలి.

క మ లాం జ న ము
 తలనొప్పి, జలుబు, నడకులు, చిడుము, గజ్జి మొదలైన చర్మ వ్యాధులు, సమస్త నొప్పలు నివారించుటలో సాటిలేని దివ్యాంజనము.
 సీసా వెల రు. 1. మాత్రమే.
 వివరములకు;
రమణ అండ్ కో,
 అనకాపల్లి.
 వికాఖవట్టణం జిల్లా.

“ అ భి సా రి క ”
 చందా వివరాలు :
 సంవత్సరానికి రూ 5-8-0
 6 నెలలకు రూ 3-0-0
 అర్థ సంవత్సరానికి తక్కువ చందా అంగీకరించబడదు.
 చందా దారులకు 3 నెలల కొక సారి వెలువడే నెట్లీ మెంట్ సంచికలు ఉచితం.
 శతే చందాదారులు కండి.
 నివారణకు;
అభిసారిక కార్యాలయం, తెనాలి.

శాస్త్రీయ లైంగిక విజ్ఞానానికి మీరీ వుస్తకాలు

చదివి తీరాలి!

హావలాక్ ఎల్లీవ్ రచనలు ★ "క్రాంతినాద్" ఆమవాదం

“ సి గ్గు ”

మనం ఎందుకు సిగ్గుపడాలి? స్త్రీ, పురుషునికన్న ఎక్కువ సిగ్గును ఎందుకు ప్రదర్శించాలి? సిగ్గుకూ నాగరికతకూ సంబంధం వుందా?... ఇలాటి లక్ష ప్రశ్నలకు యీ పుస్తకంలో జవాబులున్నవి.

....ప్రతి ఒక రూపాయి.

“ ఋతు ధర్మాలు ”

బహిష్టు అంటే ఏమిటి? బహిష్టుకూ చంద్రకళకూ సంబంధం ఏమిటి? లైంగిక ఉధృతం ఋతుధర్మంగానే నేటికీ ఉన్నదా? ఆరోగ్యవంతమైన దాంపత్య జీవితంలోని రతుల సంఖ్య నిర్ణయించబడిందా? బహిష్టులో రతి నిషిద్ధమనేందుకు శాస్త్రకారులు ఏమంటున్నారు? బహిష్టుకూ స్త్రీకి కలిగే కామవాంఛకూ ఎలాటి సంబంధం వుంది? స్వప్నస్థలనాలు ఋతువుల మార్పుతో భేదిస్తూంటవా?

ఇలాటి ప్రశ్నలెన్నిటికో శాస్త్రీయ పరిశోధనా ఫలితాలతో జవాబులున్నవి.

....ప్రతి ఒక రూపాయి.

అభిసారిక ఏజంటు దగ్గర చొరుకుతవి.

శేడా —

అభిసారిక కార్యాలయం, తెనాలి.

సంపుటి 1 | ఫిబ్రవరి 1950 | సంచిక 8

క్రమంగా అభివృద్ధి పాఠకులు పేపర్ ప్రకృతి మార్పులకు లైంగిక సమస్యలు మేము అనుకున్న దానికన్న ఎక్కువ ప్రాముఖ్యతను కలిగి ఉన్నవని తోస్తుంది. వైవాహిక జీవితంలోని సౌఖ్యాన్ని దూరం చేసుకున్నవారిలో ఒక్కటే పెద్దలోపం కనిపిస్తుంది. వారికి సరైన లైంగిక విజ్ఞానం ఉన్నట్లయితే వారు దంపతులుగా విజయవంతమైన జీవితం గడిపే అవకాశాలున్నవి. యీ విజ్ఞానం పురుషునికి ఎంతముఖ్యమో స్త్రీకూడా అంతేముఖ్యమని మేము వేరే చెప్పనక్కర్లేదు. వివాహ సంస్థలోని నిరాశ కనుక దూసుకుపోతుంటే, సాంఘికంగా, నైతికంగా మనం ఎంతో ముందుకు పోగలం.

ఇతే ప్రాథమిక సత్యాలన్నా తెలియని అనేకులకు యీ విజ్ఞానం ఎలా అందివ్వటం? తేలిగ్గా చదివి పారేసే కథలద్వారా ఎంతవరకు సాధ్యం? వ్యక్తిగతమైన సందేహాల్ని తీర్చి దిద్దటం ఎలా?

మా అనుభవంలో శాస్త్రీయ ధృక్పథంతో కూడిన వ్యాసాలు పాఠకుల్ని ఎక్కువగా ఆకర్షించలేక పోతున్నవనే చెప్పాలి. అందుకని వార్ని ఆకర్షించే కామోద్యోగపూరితమైన కథల్ని ఇవ్వటం మామతంకాదు. ఎందుకనంటే ఎలాగైనా శాస్త్రీయ సత్యాన్ని వారికి అందించి, వారి విజ్ఞానాన్ని అభివృద్ధి చేయటంలోనే ఒకరికొకరు న్యాయం చేసేవారవుతారు. దీనికి పాఠకుల సహకారం కూడా అత్యవసరం. వారు మనసుంచి చదివి అర్థం చేసుకోవాల్సిన బాధ్యతను కలిగి ఉన్నారు. దాన్ని విడిచిననాడు జీవితంలో వారు అమూల్యమైన విజ్ఞానానికి దూరమౌతారనే చెప్పవలసివుంటుంది.

కూరపాటి చినమూలకాచారి
 మున్నంగి (Via) కర్నూలు.

ఋతుధర్మాలు

“హోవలాక్ ఎల్వీస్ ను తినుసరించి
 రచన..” కౌంతిసాధి ”

“అంతకు క్రితం వసంతంలోనూ, ఆకురాశి కాలంలోనూ వచ్చే లైంగికోద్రేకం — ఇప్పుడు నెల నెలకూ, పౌర్ణమినాడు రావటం జరిగి ఉండాలి. రతీ రతికి లక్ష్యమల్లా గర్భధారణ అనే విషయాన్ని మానవుడు గ్రహించినా గ్రహించకపోయినా, ప్రకృతి గుర్తించకపోగు. ఎప్పుడైతే మానవుడు రతికి అనుకూలమైన కాలాన్ని తన ఇష్టప్రకారం మార్చుకున్నాడో, ప్రకృతి ఆ సమయంలోనే గర్భధారణ జరిగేందుకు సహాయపడసాగింది. ఆ సమయంలో కాకపోయినట్లయితే, ప్రకృతి విస్తరణకు ఒక ఆటంకం ఏర్పడుతుంది. కనుకనే యీ నెల సరి ఋతుధర్మాలను మానవులతో పాటు ప్రకృతికూడా అలవాటు పడసాగింది. ఓవ్యులేషన్, బహిష్టు, లైంగిక ఉదృతం ఈనూటికీ ఒక అవినాభావ సంబంధం ఏర్పడింది.

“ఆరోజుల్లో బహిష్టుకొంత ఇబ్బందిగా, బాధాకరంగా, మనసులో కలలాని కలిగించేదిగా ఉండేది: ఎందుకంటే — రతిజరిగే సమయమూ, ఒక తెగ ఇంకో తెగతో పోరాడే సమయమూ ఒక్కటే కావడంవల్ల, పీనుగులమధ్య స్త్రీ చెరచబడేది; అవమానించబడేది. దీనికి అలవాటయ్యాక — ఆలాటిది జరగని కాలంలోకూడా, ఆ ఊహలూ, బాధా కలిగినట్టుగానే ఆమెకు తోచేది. దీనికితోడు రక్తమంటే మానవుడికి సహజంగా ఉండే భయం, బహిష్టులో పోగొట్టుకునే రక్తం దాన్ని కలిగించకపోదు ... ఐతే దీన్నే కాస్త్రద్వైత తిసుకుంటే — బహిష్టు ఒక ఉద్రేకంవల్ల బిరుసెక్కిన సరాలు ఒక్కసారిగా విడుదల కావటంవల్ల జరుగుతుంది. అందువల్ల స్త్రీకి ఒకరకం రిలీఫ్ వచ్చినట్టే! ఇలాటిదే ‘షాక్’ లేక అగస్మాత్తుగా విపత్కరమైన సంఘటన జరిగినప్పుడు కూడా సంభవించటం కద్దు. ఉదాహరణకు — యుద్ధంలో ఏ బాంబుల తాలాకు భయానికొ స్త్రీ బహిష్టులో వలెనే రక్తాన్ని కోల్పోవచ్చు.

అ భి సా రిక

“ఐతే జంతుజాలంలోవలె మానవుల్లో లైంగికోద్రేకం కేవలం ఒక్క టుతువు మీదనే ఎండుకు ఆధారపడి ఉండలేదు? ఇది ప్రకృతి సహజంగానే జరిగిందని నమ్మలేము. క్రమేణా మానవుడి విజ్ఞానం పెరిగినకొద్దీ, స్త్రీకి పురుషుడికి ఒక పెద్ద శాశ్వత సంబంధం ఆవసరమైంది. అందుకుగాను వివాహ సంస్థ ఆవసరమైంది. ఒకరి అవసరం ఇంకొరికి అధికం కాసాగింది. అందుకనే భర్త భార్యను ఎక్కువగా ఆనుభవించి, ఆనంద పెట్టాల్సిన ఆవసరం కలిగింది. ఇక పిల్లలు పుట్టాక, వారి సంబంధం మరింత ఎక్కువ కాసాగింది.

“యీనాటి మతసాంప్రదాయాలూ, సాంఘిక కట్టడాలూ బహిష్టు సమయంలో రతినీ నిషేధించినవి; ఇది దాదాపు లోకమంతటా ఉన్న అచారమే! ఐతే ఆదిమ మానవుల్లో ఇలాటి భయం ఉండేదికాదేమో? అసలు బహిష్టును గుర్తించేందుకే వారికి చాలాకాలంపట్టి ఉండాలి.

“ఆ పూర్వీకుల తాలూకు రక్తంలోని కొన్ని గుణగణాలు ఈనాటి మానవుల్లోనూ ఉండటంవల్లనే పౌరమినాటి వారి మనస్తత్వం తాలూకు చిహ్నాలు బైట పడుతూనే ఉంటుంది: ఐతే పౌరమికి, బహిష్టుకూ సంబంధం ఉండేదని చెప్పవచ్చు. అందుకనే బహిష్టు సమయంలో కలిగే లైంగికోద్రేకంవల్లా, సాంఘిక నిబంధనలు ఆమెను ఆటంకపరచినందువల్లా ఆమెలో విసుగు, కోపమూ కలగటం, అందువల్ల ఆనారోగ్యంగా ఉన్నట్టుగా కనిపించటం జరుగుతోంది. అందుకనే, బహిష్టుకు ముందురోజుల్లోనూ, తరువాతి రోజుల్లోనూ ఆమె ప్రసన్నంగా, శాంతంగా ఉన్నట్టు తోచటంవల్ల పురుషుడు ఆ కాలాన్ని రతికి అనుకూలమైనదిగా గుర్తించాడు. యీ విధంగా బహిష్టులో రతి జరగటం అనే విషయమీద ఎంతో అసహ్యం మానవుల్లో లోతుగా పాతుకుపోయింది.

“ఐతే ఇది మానవజాతి అంతకూ సరిపడే సత్యంకాదు. తక్కువ తరగతి జనాభాలో రతికి బహిష్టు ఒక అడ్డుకి కాదు. బహిష్టుకు ముందురోజుల్లో జరిగే గోర్ఖం మొగ్గ శిశువును ఇస్తుందనే నమ్మకం శాస్త్రజ్ఞుల్లోవుంది. తక్కువ తరగతి జనాభాలో ఆడపిల్ల కన్న మొగ్గపిల్లలు ఎక్కువగా ఉండటంవల్ల, రతి బహిష్టు సమయానికి కొద్దిగా ముందు జరిగిందని నమ్మవచ్చు.”

గెర్నెట్ వాదనలో చాలా లోపాలు ఉన్నవి. దూరం ఆలోచిస్తే యీ బహిష్టు జంతువుల్లోకూడా ఉన్నది. శోతుల విషయం ఆలోచిస్తే ఆయన వాదన నిలవదు; కనుక బహిష్టు మానవుడు సాధించినదై వుండదు. ప్రకృతే సృష్టించినదై ఉండాలి.

ఏనాడో రతి ఎంతో భారణ సంఘటనలమధ్య జరిగేదనీ, అదే బహిష్టు రూపాన తరతరాలుగా యీనాటివరకూ మానవుల్లో వొన్నావున్నదనే వాదన నిరాధారమైంది. వాతావరణ మహత్వ్యం లేదని కాదుకాని, జీవకోటిమీద

ప్రకృతి విధించిన కొన్ని కొన్ని నియమాలూ, నిబంధనలూ దాటిపోవటముంటే మాటలుకాదు.

పూర్వం మధ్యధరా సముద్రప్రాంతంలోని పల్లెకారు లైంగిక ఉదృతం చంద్రకళలను అనుసరించి ఉండేదని ఒక నమ్మకం ఉండేది. మన్రోఫాక్స్ అనే ఆయన బాగర్లగా పరిశోధించి — ఇది నిజంకాదని తేల్చాడు. ఇలాటిది యాజిపులో ఒకప్పుడు ఉండేదనీ, దాన్నే మధ్యధరాతీరం మొత్తానికి ఆంట గట్టారనీ చెబుతున్నాడు. అంతేకాదు — సముద్రపుటలల ఉదృతానికి, చంద్ర కళలకూ వున్న సంబంధంకూడా బహుకొద్ది. అమావాస్యకూ, పౌర్ణమికీ సముద్రపుటలల ఎత్తులో భేదమల్లా 58 సెంటీమీటర్లు కావడంవల్ల, మానవుడు చూపుతోనే దాన్ని కనుక్కోలేడు. పోతే ఫలవృక్షాల పెరుగుదల చంద్ర కళలకును అనుసరించి ఉండదనికూడా రుజువైంది.

బితే చంద్రకళలకూ బహిష్టుకూ ఉండే సంబంధాన్ని తేలిగ్గా తోసివేయలేము. 1885 లో రిట్చర్ అనే శాస్త్రజ్ఞుడు, చంద్రకళలకూ ఉరుములు పెరుపుల గాలివానకూ సంబంధం వుందనీ, దీన్నిబట్టి చంద్రకళలకూ, వాతావరణంలోని విద్యుత్ ప్రవాహాలకూ సంబంధం వుందనీ రుజువ చేశాడు.

ఎర్ హేనియన్ అనే ఆయన యీ ఫలితాల ఆధారంగా వాతావరణంలోని విద్యుత్తుకూ, 27.8 రోజుల చంద్రమాన మాసానికి ఒక సంబంధం వున్నదనే విషయాన్ని తీసుకొని, దృవప్రాంతాల్లో లైంగికోద్రేకం పెచ్చు పెరగటం — బహిష్టు తరువాత 6, 7 రోజుల్లోనూ, రెండో ఉదృతం 24, 25 వ రోజునా ఉన్నట్టు కనుగొన్నాడు. దీని ఆధారంగానే ఆయన స్టాక్ హోమ్ మెటర్నరీ హాస్పిటల్ లోని 6000 కేసుల్ని పరిశీలించాడు. చివరిసారి బహిష్టున తారీఖు తీసుకొని, గర్భధారణ జరిగిన తారీఖుల్ని — కాన్పు జరిగిన తారీఖు సహాయంతో కనుగొన్నాడు. కనిష్ఠత 17-వ రోజు ప్రాంతాల్లో పడుతోంది. అంతేగాక ఉరుముల పెరుపుల గాలివానలు తగిలిన తారీఖుల్నిబట్టి వాతావరణంలోని విద్యుత్ ప్రవాహాల స్థితి గమనించబడింది. వీటన్నిటికీ ఒక సంబంధం ఉన్నట్టుగా ఆయన ఫలితాలవల్ల తెలుస్తుంది.

బహిష్టు సమయంలో శ్రీ తాలూకు కామాద్రేకాన్ని గూర్చి సరిగా పరిశోధించబడలేదు. దీనికి కారణాలు లేకపోలేదు. అనేకమంది విమర్శకులూ, కవులూ లోకంలోని పాపాలన్నీ శ్రీ వ్యామోహానికి సంబంధించినవేననీ శతాబ్దాల తరబడిగా వాదించి, సిద్ధాంతీకరించారు. ఇక సలిపరులూ, చివరకు వైద్యులుకూడా మర్యాద తెలిసిన ఏ శ్రీ బహిష్టులో కామాద్రేకానికి గురికాదని నమ్మించారు. అంతేకాదు — సాంఘికంగా శ్రీ ఎక్కువ స్త్రీలను విధిగా ప్రదర్శించవలసివుంది. కనుక ఆమె తనకోర్కెల్ని ఎంతో ఆణచుకోవలసిన అవసరంవుంది. కనుక బహిష్టు

సమయం ఎలాటిదనే విషయంమీద శ్రీకూడా తన నిజాభిప్రాయాన్ని ఇచ్చేందుకు సాహసించడు.

యీ పరిస్థితుల్లో 18-వ శతాబ్దంలో హాలర్ అనే ఆయన శ్రీ బహిష్టు కామ్రాడేకంతో కూడివుంటుందనే సత్యాన్ని బైట పెట్టేందుకు సాహసించాడు మరి కొంతమంది శాస్త్రజ్ఞులు శ్రీలాని కామ్రాడేకం బహిష్టుకు ముందు ఎక్కువవుతుందనీ, మరి కొందరు బహిష్టు తరువాత ఎక్కువవుతుందనీ, తేల్చారు. ఇది బహుకొద్ది భేదంతో అందరి శ్రీల పట్ల సరిపజే సత్యం. బహిష్టుకు ముందు కన్న, తరువాతనే కామ్రాద్రిక్తత ఎక్కువ కావటం ఎక్కువమంది శ్రీలపట్ల జరుగుతుంది. కామ్రుల ఆధారంగా తేలిన ఫలితంకూడా ఇదే.

ఇక్కడ మేరీస్టూప్ చేసిన పరిశోధనలుకూడా గమనించ దగ్గి. శ్రీ తాలూకు మనస్తత్వాన్నీ, ఉద్రేకాన్నీ, శరీర తత్వాన్నీ పురుషుడికన్న బాగా చదువుకున్న శ్రీ సర్కిగా చెప్పగలుగుతుంది కనుక మేరీ స్టూప్ రచనలకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యతను ఇవ్వవలసి వుంటుంది.

శ్రీకి బహిష్టు సమయంలో ఒక కామ్రాడేకమూ, బహిష్టు అయాక 14-వ రోజు ప్రాంతంలో అంతకన్న తక్కువ కామ్రాడేకమూ కలుగుతాయని ఆమె ఫలితాలు చెబుతున్నాయి.

ఇంకా లోతుగా పరిశోధనలు చేయబడినవి. ఏ శ్రీనన్నా 'బహిష్టు సమయంలోకానీ, నెలలమధ్యలోకానీ కామ్రాడేకానికి గురవుతావా?' అని అడగడం వల లాభంలేదు. అడగటంలోనే — ఏ సితిలోవున్నా 'బైసు' అనేందుకు అవకాశముంటే 'auto suggestion' ఇమిడివుంది. అదీకాక నాగరికత ప్రసాదించిన అనేక విరోధాలమధ్య కామ్రాడేకం కలగటంలో సమయనిర్ణయం కష్టమే!

ఇంకోవిధానం వుంది — ఇందులో శ్రీకివొచ్చే కామ్రాద్రికమైన కలలు, ఆమె కృత్రిమవిధానంలో కామవాంఛను తీర్చుకునేందుకు ప్రయత్నించిన సమయాల్లో గమనించటం. మొదటిది కేవలం వాతావరణంమీద ఆధారపడ్డదిగాక, శారీరకంగా కలిగే అవసరంగా చెప్పవచ్చు; రెండోదానివిషయంలో కొంత అవసరం కలగనిదే హస్తప్రయోగానికి అవకాశం ఉండదు.

ఒక వివాహిత, పిల్లలుగలమే — యుద్ధకారణంగా భరతు దూరమే గి నెలలపాటు తనకువచ్చిన కామసంబంధమైన కలల్ని రికార్డుచేసింది. ఆమె వయస్సు 32 సం.లు. ఆమెకు తగినంత పనివుంది; పిల్లల పోషణతోపాటు, యుద్ధంలోకిపెళ్ళిన భర్త తాలూకు ఆదురా ఆమెను బాధించేది. కనుక కృత్రిమంగా కామవాంఛ రెచ్చే అవకాశాలు చాలాతక్కువ. ఆమె బహిష్టు నాలుగురోజులపాటు ఉండేది; ఆసమయంలో కొద్దిగావుంది ఉండేది. బహిష్టునెల 26 రోజులకొకసారి, ఒకటి రెండు రోజుల భేదంతో వొస్తూండేది.

అ భి సా రి క

ఇప్పుడు కామసంబంధమైన కలలు ఆంటే ఏమిటి అనే ప్రశ్న వస్తుంది. కారీదకంగా కామోద్రేకం కలగటం, లేదా ఏదోఒక సంఘటన సెక్సుజీవితానికి దగ్గరది కలలోకి రావటం మేలుకున్నవెంటనే స్వప్నంలో, కామంతాలూకు మోతాదు కొద్దిగానో గొప్పగానో కలతపెట్టటం — కామసంబంధమైన కలగా తీసుకోబడింది.

యాఫలితాల్ని అనుసరించి, సరిగ్గా బహిష్టు అవుతూన్న సమయంలో ఎక్కువగా కామోద్రేకమైన కలలురావటం, అతరువాత ఉదృతం 10-12-వ రోజుల్లో రావటం రుజువైంది. బహిష్టు కాజోయేముందు యీకలలు అసలే రాలేదు.

ఐతే 6 నెలలకాలంలోని యీఫలితాల సహాయంతోనే ఒకసత్యాన్ని నిర్మించటం కుదరదుకనుక, ఆమె తరువాతి జీవితంకూడా రికార్డుచేయమని కోరవలసి వచ్చింది. యీమధ్యలో ఆమె ఇన్ ఫ్లూయంజాతో బాధపడింది. నవంబర్ 1 — నుంచీ డిసెంబర్ 4 వరకూ ఆమెఆరోగ్యం బాగాలేదు; యీసమయంలో ఆమెకు కామసంబంధమైన కలలు రాలేదు.

ఆమె ఇంకా కష్టించి పనిచేయవలసిన పరిస్థితుల్లోకి వచ్చింది. ఎక్కువ కాయకష్టంవల్ల గాఢంగా నిద్రరావటం, కొన్ని సమయాల్లో కామసంబంధమైన కలలుకూడా గుర్తించేదుకు పీలులేకపోవటం, ఒక్కోసారి పగటిపూటే కాస్త కుసుకు తీయటం జరిగింది.

ఇలాటి పరిస్థితులకూడా స్వాప్నిక ఉదృతాలు, మొదటిలోవలెనే ఫలితాల్ని ఇచ్చినవి. సంవత్సరకాలంలో ఆమె 54 కామసంబంధమైన కలల్ని రికార్డు చేసింది. అనుమానంగా ఉన్నవాటిని వొదిలేసింది. 5 స్వప్నాల్లో ఆమె ద్రవించింది. వీటిని బట్టిచూస్తే బహిష్టుకు ముందుకన్న, బహిష్టు తరువాతనే ఆమెలో ఎక్కువ కామోద్రేకం కనిపిస్తుంది. రెండోఉదృతం 15 - 18 రోజులమధ్య కనిపిస్తుంది. ఐతే నూరిన పరిస్థితులుకూడా వీటికి కారణమని చెప్పక తప్పదు.

రెండో పరిశోధన — హస్తప్రయోగాన్ని అనుసరించి : ఒకానొక వివాహిత స్త్రీ తాలూకు రికార్డులు పరిశోధించబడినవి.

ఆమెకు పిల్లలు లేరు. ఆమె ఆకర్షణీయంగానే వుంటుంది; ఎక్కువ వేడి దేశాల్లో ప్రయాణాలు చేయటంవల్ల ఆమె కామోద్రేకం. సాధారణకు కొంచెం ఎంచీ ఉండొచ్చు. హస్తప్రయోగం ఎక్కువగా చేయటం మినహాయిస్తే, మిగతా కన్నీ విషయాలలోనూ ఆమె సాధారణస్త్రీ అనే చెప్పవొచ్చు. హస్తప్రయోగాన్ని గూర్చి, ఆమె 14 వ ఏటనే నేర్చుకుందికాని, దాన్ని ఎక్కువగా అవలంబించేది కాదు. అతరువాతనే ఆమె దాన్ని ఎక్కువగా ఆచరించింది; అందువల్ల ఆమె ఆరోగ్యంలో పెద్ద మార్పురావటంకాని, రతినిూద తక్కువ వాంఛకలగటం కాని, జరుగలేదు. ఆమెడైరీలో బహిష్టయిన తారీకులూ; దాని కాలపరిమితి; ఆమెచేసిన

అభిసారిక

హస్త ప్రయోగాలు వికడంగా రాయబడినవి. రెండు సంవత్సరాల తాలూకు ఫలితాలు తీసుకోబడినవి. ఇందులో రెండు వారాలపాటు మాత్రం ఆమె డైరీలో ఏమీ రాయబడలేదు.

యీమె బహిష్టు నాలుగురోజులపాటు వుంటుంది. బహిష్టు నెల సరాసరి 26 రోజుల వ్యవధితో వస్తుంది. బహిష్టు ప్రారంభమైన నాటినుంచీ ఆమె సలిపిన హస్త ప్రయోగాల్ని బట్టిచూస్తే రెండు వుధృతాలు స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నవి. మొదటిది మెలఅవుతూ వున్నప్పుడూ, రెండోది నెలమధ్యలో కాస్త అవతలిరోజుల్లోనూ వస్తుంది. బహిష్టుముందు మాత్రం ఉధృతం కనిపించదు. మరీ మెలయే చివరి రెండురోజుల్లోనూ, స్నానానంతరం రోజునా యీ అధిక కామాద్రేకం కనిపిస్తుంది.

ఇంకో ఆమె స్వీయజీవితం తీసుకోబడింది. ఆమె వయస్సు 29 సం॥లు. ఆమె 14వ ఏట వున్నవతివింది. 22 వ సంవత్సరం వరకూ బహిష్టు బహు సక్రమంగా ఉండేది. ఆమె ఆ సమయంలో, రతిలో పాల్గొనటంవల్ల 6 నెలలపాటు బహిష్టు కాలేదు. ఆ తరువాత బహిష్టు తిరిగి సక్రమంగా కాసాగింది. ఆమె ఆరోగ్యంగా ఉన్నప్పుడు బహిష్టు 28 రోజులకొకసారి వచ్చేది; అనారోగ్యంగా ఉన్నప్పుడు 24 రోజుల వ్యవధితో వచ్చేది.

ఆమె స్వీయ చరిత్రలోని కామాద్రేక ఘట్టాల్ని విదు భాగాలుగా చేసి యీ విధంగా రాసింది.

1. మనశ్శాంతి లేకపోవటం. కామాద్రేకం అధికంకావటం, నరాలు బిరు సెక్కుతవి; మనశ్శాంతి ఉండదు. విపరీతంగా మాట్లాడుతాను. ఆత్మవిశ్వాసం ఎక్కువ. కామాద్రేకం రెచ్చి రతిని ఎక్కువగా కాంక్షిస్తాను. యీ సమయంలో నాకువచ్చే స్వప్నాలు కామాన్ని స్పష్టంగా తెలియపరుస్తవి; రతిజరిగినట్టు లేదా బిడ్డ నా రొమ్ముల్ని కుడుస్తున్నట్టు కలగనేదాన్ని; ఏచిన్నసంఘటనయినా ద్రవించే దాన్ని. ఉదయానికి అలసిపోయేదాన్ని కాదు; శరీరం ఎంతో తేలిగావుండేది.

యీ సమయంలో పగటిపూట ఎక్కువ పనిచేసి అలసిఉండకపోతే మంచి నిద్ర పట్టేది, పని ఎక్కువచేసిఉంటే నిద్ర అసంభవమై, వేడిగాడ్పులు నర నరాల్లోనూ వీచేవి. హస్త ప్రయోగం చేసినతరువాత పరిస్థితిగా తోచేది; అదిలేకుండా మనశ్శాంతి కలగటంకానీ, నిద్ర పట్టటంకానీ జరిగేవికావు. ఏక్లారల్, ప్రో మైడ్ మిక్చర్ ఓక్కొక్కప్పుడు కాస్త ఉపయోగకారిగా ఉండేది.

బతే హస్త ప్రయోగంకూడా ఎంతో ఉపయోగపడేదని చెప్పలేను. అది కాగానే మనోచింత పట్టుకునేది. రెండోసారి అదేపని చేయవలసివస్తే ఎంతో బాధగా ఉండేది. గుండెల్లో నెప్పిరావటం, నరాల్లో బాధకలగటం, ఆహారా నేషు లేకుండటం — మూడు రోజులవరకూ యధాస్థితికి రాకపోవటం జరిగేవి.

అభిసారిక

యీ ఉద్రేకాన్ని తట్టుకోలేక ఆలసిపోతే, స్వామి మదిలె ఉభయతో కూడి ఉండేది. సామాన్యంగా బిడ్డల్ని గూర్చిన కలలే వచ్చేవి. చివరిస్వప్నంలో సూట్ కేసులో ఇద్దరు శిశువుల తాలుకు శవాల్ని మోసుకు పోతున్నట్టు వచ్చింది. స్వప్న విశదీకరణలో సూట్ కేస్ నాగర్బుకోశాన్ని నూచి నుండనేండుకు సంబంధం లేదు. ఇలాటి స్వప్నం నన్ను బయపెట్టేదికాదు; కాస్త 'హాక్' తగిలినట్టుగా ఉండేది.

ఆరోగ్యం బాగా ఉన్నప్పుడు, చైర్యనైర్యాల్ని గూర్చిన కలలు వచ్చేవి. లోతుగా ఉండే నదిలో దిగినట్టు స్వప్నం వచ్చేది. నా 15-వ ఏట ఒక నీటి గండం దూసుకున్నాను; ఆనాటినుంచీ నీళ్ళంటే నాకు ఎంతో భయంగా ఉండేది. నీళ్ళంటే ఉండే భయాన్ని పోగొట్టుకోవాలని ప్రయత్నించానుకాని సాధ్యం కాలేదు. భయం, నీళ్ళలో బలవంతాన దిగినట్టుండేది. ఆనీళ్ళలో మునిగిపోతానని భయంవేస్తానని, ఏస్వప్నంలోనూ నీరు నోటిదాకారాలేదు. ఒక్కొక్కప్పుడు పర్వతాగ్రంమీద నడిచినట్టు కలవొచ్చేదికాని, భయంవేసేదికాదు.

2. మనశ్శాంతిలేక కుంగిపోయే సమయం; యీ మనశ్శాంతిలేని సమయం క్రమంగా బహిష్టయేదాకా మోచుతుండేది; యీ సమయంలోనే ఏడవాలని పించేది; ఏడవగలిగేదాన్ని కూడాను! తన ఆశయాలూ, ఉద్రేకాలూ గౌరవించ వగ్గవని తెలిసిన స్త్రీతప్ప ఇలాటి సమయాల్లో అందరూ ఏడవలేరని నా నమ్మకం. కామోద్రేకంకూడ కనిపించదు. కుంగిపోతున్నట్టుగాలోస్తుంది. ఏదో అర్థంకాని గాథకలుగుతుంది. విసుగూ, కోపమూ అధికంగానే ఉంటవి.

3. బహిష్ట సమయం:- బహిష్టకుముందు ఎక్కువపనితో శరీరం ఆలసివుంటే, 6 గం. లనేపు ఎంతో బాధగా ఉండేది. బహిష్టయేలోగా యీ బాధలో ముఖమంతా ఎర్రబడిపోయ్యేది. మైలయ్యే మొదటిరెండురోజుల్లోనూ భరించలేనంత బాధకలిగేది; ఆ తరువాత భరించగలిగిన బాధ ఉండేది. క్రితంసారి బహిష్టకూ ఇప్పుటికీ మధ్యకాలంలో హస్త ప్రయోగం జరిగిఉంటే - అంత విపరీతమైన కామోద్రేకానికి నేను గురైవుంటే - రహస్యాంగమూ, గర్భకోశమూ వాచిపోయి ఉండేవి. నాలుగురోజులూ మైల క్రమంగా తగ్గుతుండేది. కామోద్రేకం కనిపించేదికాదు.

శరీరకంగా ఎక్కువపనిలేకుండా, తగినంత విశ్రాంతి తీసుకుంటూనట్టయితే మైల ధారాళంగా ఆయేది; మైలబాగా ఎరుపురంగులోనూ, బాధారహితంగానూ వచ్చేది. 15 రోజులపాటు ప్రతిసాయంత్రమూ ఒక అరగంటనేపు పికారు వెళ్తున్నట్టయితే, ఆరోగ్యం ఎంతో బాగుండి మైలబాగా వాయిగా ఆయేది. ఆరోగ్యం బాగావున్న ప్రతిస్త్రీకి మైలబాగా అవుతుందని నా స్నేహితురాండ్రనుంచి గ్రహించాను. ఇది ఆహార పదార్థలమీదకూడా ఆధారపడి ఉంటుంది. నెలపాడుగునా, ప్రతిరోజూ రెండుభోజనాల్లోను మాంసం తీసుకున్నట్టయితే మైలబాగా ఆయేది

అభినాసరిక

రెండవసార్లు - మూడేసి వారాలపాటు కాకావారంమీద ఉండవలసి వచ్చింది. మొల బాధాకరంగానూ, కొద్ది కొద్దిగానూ అవసాగింది, ఆ సమయంలో ఎంతో బలహీనంగానూ, విసుగ్గానూ ఉండేది. ఆహారంలో మార్పులేవున్నా మంచిగాలి విశ్రాంతి ఉండటం - ఆహారం బాగుండి మంచిగాలి లేనప్పటికన్న - హాయిగా కుఖంగా బహిష్టుయ్యేట్లు చేయగలుగుతుంది. మనస్సును కుంగదీసే సమస్యలు లేకుండా మంచిగాలి వున్న ప్రదేశం శ్రీ ఆనోగ్యాన్ని ఇట్టే బాగుచేయ గలుగుతుంది.

4. తలవొప్పిలో బాధపడటం, రహస్యాంగం ముడుచుకొని పోవటం: బహిష్టుపూర్తయిన ఒక వారంధాకా యి స్థితి వుంటుంది. తలకేవో దిగదీసినట్లు బాధ, నరాలు బిగిసిపోవటం జరుగుతుంది. కనుబొమ్మలపైన, ఫాలభాగంమధ్యలో ఎంతో బాధగా ఉండేది. రహస్యాంగంవచ్చి, ఎంతో కుంచుకొని పోవటంవల్ల బాధగా ఉండేది. శరీరంలోని రక్తప్రవాహమంతా తగ్గినట్లుగా తోచేది. ఆరోగ్యంలో ముప్పాటికభాగం కోల్పోయినట్లుగా ఉండేది. చొరవగా జీవితాన్ని ఎదుర్కోలేననీ, జీవితానికెలాంటి స్వరక్షణ చేసుకోవాలనీ తోచేది. ఈ సమయంలో మతి సరిగా ఉండేదికాదు; విషయాన్ని అర్థం చేసుకునేందుకు ఎక్కువ కాలంపట్టేది.

అతాతుగా యి స్థితిమంచి విడుదలైనట్లు తోచేది. విడుదలయ్యాక మాత్రమే ఎంతో కామోద్రేకానికి, లోనయేదాన్ని. గత 3 వారాల్లో కామోద్రేకం కలిగినట్లయితే రహస్యాంగం 'మ్యూకన్' అనే బారుడుపదార్థాన్ని విరివిగా రెండవోజలపాటు విడుదలచేసేది. యిపదార్థం గర్భకోశం పాయటం వల్లకాకుండా, కామోద్రేకం పెచ్చుపెరిగినప్పుడు విడుదలవుతుందనీ నా సమ్యకం. గత 3 వారాల్లోనూ హస్తప్రయోగం చేసి ఉండకపోతే; మ్యూకన్ బహు కొద్దిగా తయారై నాకు ఎంతో తేలిగా ఉండేది. అంతేకాదు; కామోద్రేకం కలిగాక క్రాంతకష్టపడి పనిచేయవలసివస్తే మ్యూకన్ విపరీతంగా విడుదలయేది; యిస్థితి వాకెంతో ఇబ్బందిగానూ, త్వరగా అలసిపోయ్యేట్లుగానూ ఉండేది. శరీరమంతా వోణి కేది; గుండెకొట్టుకునే వేగం వచ్చేది. కొన్నిగంటలు గడిచాకకాని మామూలు స్థితి వచ్చేదికాదు.

5. సాధారణ స్థితి : మొదటిస్థితి వచ్చిన 9-వ రోజునకాని నేను సాధారణ స్థితికి వచ్చేదాన్ని కాదు.

యి పైన వివరించిన ముగ్గురు శ్రీలతాలాకు బహిష్టుచరిత్రలూ తమ తమ వ్యక్తిత్వాన్ని కలిగిఉన్నది. దీన్నిబట్టి ప్రతిశ్రీకీ కామోద్రేకం కలిగే సమయాలు ఉంటవనీ, ఆ సమయాలకూ బహిష్టుకూ సంబంధం వుందనీ అర్థమౌతుంది. ఆ సంబంధం ఇదమిద్దమని అందరికీ ఒకేవిధంగా సరిపడేదిగా ఉండదు. దీనిపైన ఇంకా పరిశోధనలు జరుగవలసివుంది. కాస్త్రుజాల పరిశోధనా ఫలితాలు ఒకనాటికి ఇంకా విశదంగా సిద్ధాంతీకరించేందుకు దీనిగా ఉపయోగపడవొచ్చు! (విపోయింది.)

ప త నం

రచన : కె. వీరభద్రాచారి.

నిజానికి ... చుట్టం చూపుగా ఊరికివచ్చిన వాసుదేవరావు — 2,3 ఏళ్ల నుండి ఊళ్ళోనే పనిచేస్తున్న పంతులమ్మ లలిత ఒకేసోజున ఆపెద్ద వీధిలో కనిపించకపోవటం ... కొంతసంచలనం కలిగించకపోలేదు ... పట్టణంకాని పల్లెకాని ఆ పూళ్ళో ఈ సంచలనం ఎన్నో రకాల కథలుగా అవతరించింది ... లలిత ఏమయిందో కొన్నాళ్ళు చూచి ... బడిలో కుర్చీ ఖాళీగా ఉంచబడడనే నిశ్చయించుకొన్నారు అధికారులు, ఆమె అందరియందూ చూపిన మంచితనం, ఆమె తెలివి, సౌందర్యం ... కొన్నాళ్ళు ఖాళీగానే ఉంచగలిగాయి ... తరువాత లతాదేవి స్వీకరించింది ... ఆస్థానాన్ని ...

స్వాగతమిస్తూ లతాదేవితో - హెడ్ మిస్ట్రెస్ లలితమంచితనాన్ని ప్రశంసించినానే — ఈ సంఘటనంతా చెప్పింది. లలిత అనగానే లతకు తనకాలేజీ జీవితం జ్ఞాపకం వచ్చింది — ఒక కేళి లలితే ఏమో? కాని ఈ విచిత్రం! ఆమె సంతకాన్ని చూచింది ... నిజమే! తన లలితే! అబ్బా! ఎన్నాళ్ళకు చూడగలిగింది లలితచేతి అక్షరాలను? కాలేజీలో పరీక్షలయిన కొద్ది నెలలలోనే లలిత ప్రపంచంలో — తన జీవితంకోసం — యుద్ధం చేయవలసి వచ్చిందిగా! ఆ కర్పాత ఆమెనుండి లేఖలే లేవు తనకు ... కొంత సంతోషం ... జాతి ... అన్నీ కనపడ్డాయి లలిత ముఖంలో. కాలేజీ గర్లస్ హాస్టల్ లో లలిత అతనికి ఒకే గది. ఆ రెండేళ్లు ఒకరినొకరు పూర్తిగా అర్థం చేసుకొన్నారు. వ్యక్తుల భావాలలో భేదాలు; లోపాలు తెలుసుకొన్నారు. తాను అర్థం చేసుకొన్నంతవరకూ లలితలోని ఈ మార్పును సమన్వయించుకోలేకపోతుంది లత. దూరం ఆలోచించింది. తమ మధ్యజరిగిన సంభాషణలు జ్ఞాపకం చేసుకొంది. వ్రాసిన లేఖలు చదివింది ... ఉన్నతమైన ఆమె ఆశయాల్ని ఏమైనాయో అనుకొంది. ఆమె ఆశ్చర్యం, ఆ కథలల్లిన ఆ పూరి రచయితలకు మళ్ళీ, ఆమె నైతికంగా పతనమైందనికాదు — ఆమె సౌందర్యం ప్రశంసించి ... ఎంతైనా త్యాగం చేస్తామన్న యువకులెన్నాళ్లన్నా స్నేహితులుగానే ఉండిపోయినా, పరిచయమైనా లేని ఎవరో యీ వాసుదేవరావు ఈ సంఘటన జరిగిందని!

ఆదివారం లత తన గదిలో కూర్చొని ఆలోచిస్తోంది ... తనీ పూరువచ్చిన నాటినుంచీ ఆలోచనలన్నీ లలితమీదే కేంద్రీకరించుకొన్నారు. కాలేజీలో హాస్టలు గది బాగా జ్ఞాపకం వార్డెన్ తమమైత్రిని చూచి గదితలుపుమీద 'లలిత లత' అని వ్రాసింది.

ఎన్నోసార్లు లలిత సౌందర్యానికి తను ఆనూయపడడంకూడా జరిగేది. మరి రఘూ వేగజీవ్ లో వ్రాసిన “అందాలరాకుమారి” గేయం లలితను డిక్టిటేచేగా? తామిద్దరూ మేడమెట్లక్క బోతుంటే—ఆ Genius రామం—తన దబల్ బస్ట్ కోటు సరుకుంటూ లలిత అందాన్ని తాగుతూ నడిచేగా మెట్లకింద పడింది? వీరందరికీ తెలుసు లలిత ఆనాఘ్రాతపుష్పం అని—కాని వితంతువనికూడా. ఆమె విజ్ఞానం, ఆమె ఆశయాలు ఆమెను మరింత ఆకర్షణీయంగాచేసినా, లతకు తెలుసు ఆమెనిగ్రహాశక్తినికూడా హెచ్చించాయని. తానువివాహం చేసుకోకుండా ఉండగలననే విశ్వాసం లేకపోయినా తనకేరీరంమీద. హృదయంమీద ఏయవకుడికి అధికారం వుంటుందో చర్చించేది లతతో. అప్పడప్పడూ—ఎలానైనా వీధిలోని అనధికారవార్తలనుబట్టి లలిత చర్యను లత ఆభినందించ లేకపోయింది—వాసుదేవ రావునుగూర్చి తాను విన్నవార్త మరీ జాలికల్లిస్తుంది... ఆ ఉదయమే ఆమె తెలుసుకొంది... ఆ వూరిలోనూ—మెరకవీధి... టెంపిల్ స్ట్రీట్ లాంటి వీధి ఒకటి ఉందని... అవీధిలో వారందరూ... వాసు అక్కడ వున్నప్పుడు ప్రతి సాయంత్రం దర్శించే వారని.....

చిన్నచిన్న చినుకులు... అస్తమించే నూర్యుని ఎర్రని కిరణాలతో ఎన్నో యింద్రధనుస్సులను తయారుచేస్తున్నాయి... ఆలోచిస్తూనే ఎదుటి కిటికీలోంచి దూరాన—పచ్చని—ఎత్తైన—చెరుకుతోటలు—ఆమధ్య వికృతంగా నిలిచిఉన్న దిప్తిబామ్మలు చూస్తూనిలుచుంది లత... ఇంతలోనే అంతరాయం కల్గింది కిటికీలోంచిపడడ కవరు. అది లలితనుండే అయి వుంటుంది !

‘లతా...’

నాపదవి నీవు స్వీకరించినందుకు సంతోషం. మొదట నాలోమార్పుకు నీవు అర్థంఅడిగితే నీకు తృప్తి కలిగించేట్టు చెప్పలేనేమో అని విచారిస్తున్నాను... కారణందాని అర్థంనాకే సరిగా తెలియదుగనక.

‘వాసును నేను మొట్టమొదటిసారి చూడడం, నేను రావడానికి పూర్వం 10 రోజులు క్రితం మాత్రమే—ఆవేళ ఆదివారం—తలంటిపోసుకొని ఆరిన జుట్టు చిక్కుతీసుకొంటూ ఏవోఆలోచనలతో రోడ్డుకేసి చూస్తున్నా—పొడవైన ఈ విగ్రహం ఎదుట సాక్షాత్కరించింది “నారింజకు నీరుపోయే అభ్యంగనమంగళాంగి” ఆనవ్వుతున్న పెదవులమధ్య రాగంతో వినిపించింది... నిజానికి నావాసు లోని ఏదో సౌందర్యం, కళ్లలోని మెరుపు అప్పుడే ఆకర్షించాయిన్నను. అయితే యిది వరకు నామిత్రుల ఫోటోలలో యింత అందమైంది లేదా అనిమాత్రం అడగకు. లోపలికిపోయి అద్దంలో చూచుకొన్నా. ముఖమెలా ఉన్నా జాట్టుమాత్రం ఆరి మన నాగ్రావళి ఒడ్డున—కెరటాల గుర్తులతో సన్నని యిసుకపొరలు ... వుదయాన్నే నూర్యకిరణాలు ఒక్కొక్కరేణువు ఒక అద్దలా ప్రతిఫలిస్తుంటే

అభిసారిక

మాస్ట్రీ అలావుంది.....మల్లమరునాడు ... ఆమరునాడొకలేఖ... చాలసార్లు చదివుకొన్నా... ఆవేశసాయంత్రం ఆట్రైమ్మకు కొద్దిముందే లాడ్జి తాళంవేసి బయల్దేరా... అతనిని కలుసుకొందామనే అప్పుడేనాలో ఏదో విచిత్రప్రకృతి విజృంభించింది. నది ఒడ్డున ఇసుకలో కూచున్నా. మాటల్లోనే సూర్యుడు ఎర్రబడటం... చంద్రుడు తెల్లబోవటంకూడా జరిగింది. అప్పుడే నేనూ నాహృదయం అతనికి మరింత దగ్గరైనాం—అంతే—ప్రస్తుత జీవితం హాయిగా గడుపుతున్నాం—

‘నావయసు ముందుకు జరిగేకొద్దీ నాలోనూ... వాంఛలు మొలకెత్తాయి. నా ఆశయాలకు తగినవరుని అన్వేషించ లేనని నాకు తెలుసు. ప్రకృతి నాలో నా హృదయంలో ఎంతో వుండేకం కల్పించింది. ఆవూరిసుందర వాతావరణం, నదీతీరాన నా ఒంటరితనం, నావిద్యార్థినులే మాతృత్వాన్ని అనుభవించడం అతనిలోని ఏదో ఆకర్షణ మొదలైన ఎన్నో కారణాలు——’ ముగించింది లత... నవ్వుకొంది... బాలిపడింది...

తర్వాత ఇంకా ఎన్నో ఉత్తరాలు—ఆపైని ఒక ఆహ్వానం లలితకు కొడుకు... బాలసారకు రమ్మని... ఎన్నాళ్లకో కలుసుకొన్న స్నేహితురాండ్రెద్దరూ చాలా ఆనందించారు. ఎన్నో విషయాలు కథలుగా ఎంతసేపా చెప్పకొన్నారు — లత వివాహం; కాపరం; మొదలైనవి ఎన్నో!

లలితమాత్రం ఇదివరకులా ఉత్సాహంగా లేదు. కారణం అడగకుండా ఉండలేకపోయింది లత. లలితకళ్లనుండి వెచ్చని బిందువులు రాలాయి — వాసుదేవరావు ధనికుడు, కుటుంబానికి ఒక్కడే. అందగాడే —! సంఘం, సాంప్రదాయం ఎదిరించి లలిత అతనిని చేరింది — తమ కోరాడు. — మొదటోతనకు ఆమె స్వప్నమందరి ... కనీసం అతని మాటలన్నీ నిజమైతే ఆమెకోసం ఏమైనా త్యాగం చేస్తాడు. యిద్దరూ ఎంతోసఖం అనుభవించారు — ఆనందపు ఎల్లలు దాటేము అనేవాడు అతను. — ఎన్నాళ్ళనుండో అనుభవించ వలసిన సౌఖ్యమంతా ఆకలితో — అనుభవించింది లలిత — ఒక ఏడాదిపైన కొన్నిమాసాలు గడిచాయి అట్లనే — వాసు స్వభావంలో కొంతలేదా విసువు చూచిందిఆమె. కానీ ఆమెఆశయాలు, కారణం దొరక్క కలతపడనీయలేదు. లలితకు తనసొందర్యం కల్పించే ఆకర్షణలో విశ్వాసం పోతోంది. — ఇంట్లో మార్పులు వచ్చాయి. కొన్నాళ్లలోనే కార్యేషుదానీ గానే నిలిచింది ఆమె — వాసులోని వింత ప్రకృతులు రూపం తీసుకొంటున్నాయి — లలిత యవ్వనంలో ఒంటరిగా గడపడమ ప్రమాదం; ఆప్రమాదం నుండి రక్షించి తాను ఆమెను పోషిస్తున్నట్లు అనుకొనే వాడు వాసు: తానుచేసే ప్రతీ పనిలోనూ ఏదో త్యాగంచేస్తున్నట్లు నీచ భావాలు పనిచేకాయిఅతనిలో. ఆశయబృష్టిలో తాను పతనమై నాననుకొనేది లలిత. గంటకు బదులు రోజులే తనను విడిచి వుండగల్గుతున్నాడు వాసు — పొరుగునున్న

సత్యవతి నేహం ఇప్పుడు అవసరమైంది, ఆమె దృష్టిలో లలిత ఎంత విద్యావతి గానీ; ఎలాంటి ఆశయాలుండనీ పలిత ... సత్యవతిమాటల్లో ఆమె తన్ను సంఘం ఎలా చూస్తుందో తెలుసుకొని విచారించింది — వాసు ప్రేమలో ... ఆకర్షణీ యమైన మాటల్లో నిజం లేదన్నమాట ... అయితే అతను ఇప్పుడు మరొక అమ్మాయికోసం వేటాడుతున్నాడా?

లలిత ఇంకా ఏడుస్తునే ఉంది... లత కన్నీళ్లను తుడిచి... సెలవు పుచ్చు కొంది...లత.

తర్వాత ఏమగుందో మనకు తెలియదు... కాని సుమారు ఒక ఏడాదిలో ఒక లేఖను లత అందుకొంది... అదే లలితచేతి ఆఖరు లేఖ... ఊహించుకొన్నది లత కథను... లలితలో ఎంత విజ్ఞానమున్నా... ప్రకృతి శక్తులను ఎదుర్కొంది. చాలా నాళ్లుగా చూచి ఒక్కసారి, అపజయాన్ని అంగీకరించింది. ఆమె నుందరదేహం, తపించిపోయిన సుఖంకోసం — ఒక్కసారిగా ఆమె ఆశయాలను జయించింది — ఆ సుఖంలో ఆ అనుభవంలో ఆమె విజ్ఞానం మూలకుముడుచుకొంది — వాసు ప్రకృతి తనకు తెలుసు. అతనిలో ఈమె సౌందర్యం, చాలనాళ్లుగా నిలిచి, తర్వాత మాసిపోయింది — నిత్య నూత్నంగా తయారుకొవలసిన లలిత అమాయకంగా కనబడే వాసుమాటల్లో, ప్రేమగురించి అతనినుంచి వచ్చే ఉపన్యాసాలలో — విశ్వ సింది పాతబడిపోయింది.

లలిత ఆఖరు లేఖను సంబెచీకట్లలో మళ్ళీ చదువుకొంది లత.

“పోదరి లతకు...”

నా ఆశయాలు —, వంచనకు గురి అయినాయి. నేను పతనమైనాను ... నన్ను వాసు పూర్తిగా వదులుకొన్నాడు... లేక నేనే ఆతన్ని...? నా ఎప్పటి ఉద్యోగానికే వెళ్తున్నా...

వాసుకు నామీద వుదయించింది. ప్రేమకాదు. సౌందర్య పిపాసకాదు - ఈ 24 ఏళ్లూ సౌష్ఠ్యవం గా పెరిగిన నా శరీరంపై కామం, వాంఛ... ‘నారూపం పాతబడిందని’ ‘నావల్ల వాసుకి విసుగు కలుగుతుందని’ నేను గుర్తించేప్పటికే చేతులు కాలినాయి. ఈ వాంఛ అతనిలో ఎంత త్వరగా సన్నగిలింది! మొదట ప్రసరించిన వుజ్వలకాంతి చల్లగా చల్లగా ఎంత త్వరలో మాయమైంది! పెళ్లిచేసుకో లేదుగా ... వచ్చేకా. కాని నేను రాకముందే ఓ అమ్మాయి ఆ గృహాన్ని మంగళ సూత్రంలో చేరుకొంది. నాకు అర్థమైంది... పాపం ఆ అమ్మాయి అనూయచూస్తే కాలేసింది... అబ్బాయికోసమెన్నా బ్రతకాలనుకుంటా... కాని... ఈ దుస్వప్నం వాడితోనే స్మృతికొస్తుంది. ఈ పాక భరించలేననుకొంటా ... అబ్బాయి భారం నీదే అవుతుంది త్వరలో బహుశా...”

ఈసారి లత ముఖంలో స్పష్టంగా దుఃఖం — జాలి కనబడ్డాయి...

అనుభవశాలియిన బాగా తెలిసిన డాక్టరు అత్యవసరమైనట్లయితే కృత్రిమవిధానంలో గర్భస్రావాన్ని ఏప్రమాదమూ లేకుండానే జాగ్రత్తగా చేయించగలడనటంలో నిజం లేకపోలేదు. ఐతే త్రగినంత శాస్త్రీయ కారణం లేకుండా గర్భస్రావం చేయించటమనేది లేకపోలేదు. ఇలాటిది ప్రభుత్వ దృష్టిలోనూ సంఘ దృష్టిలోనూ నేరం మాత్రమేకాదు; ఇది ప్రాణమోసంతో కూడింది కూడాను.

* * * *

కొన్ని అడవి జాతుల్లో ఒకవిత ఆచారం వుంది. పెళ్లిలో వరునికి కట్టుంపువ్వటంవలెనే, వరుడు తనభార్య తండ్రికి, కొంతకట్టున్న చెల్లించవలసి వుంది. ఇది పశువుల రూపంలో ఇవ్వాలి; అంటే భార్యను కొనుక్కోవటమన్నమాట! ఐతే వారిదాంపత్య జీవితంలో వధువుకు అసంతృప్తి కలిగి ఆమె తన భర్తను వొదిలేసినట్లయితే, వరుడు తన మామగారినుంచి, తను చెల్లించిన వెలను ముదరా అడుగుతాడు. ఒక్కోసమయంలో మామగారు ముదరా ఇచ్చేందుకు ఒప్పుడు. తనకుమార్తె, అల్లునికన్న ఎక్కువ వేగంతో పరుగెత్తగలుగుతే, యీ ముదరాను ఇవ్వనక్కర్లేదు. అంటే ఆ జాతుల్లో కామవాంఛకు కొలపాత్ర — పరుగెత్తే వేగమన్న మాట!

* * * *

నీరుడు వొచ్చే అంగాలకూ, లైంగిక ఆనందానికి సంబంధించిన అంగాలకూ పోలిక, సంబంధమూ ఉన్నవి. లైంగికమైన పెరుగుదల లేకపోయినట్లయితే, నీరుడు వొచ్చే అంగాలలోకూడా పెరుగుదల ఉండదు.

ఇది బైటికి కనిపించే అంగాల విషయంలో చాలాకాలంగా గమనించ బడ్డది. సరిగా దిగజారని బీజాల విషయంలోనూ, లేదా బీజాలలో స్త్రీజాతికి సంబంధించిన ఓవరీలతాలూకు పదార్థం ఉండటం లోనూ, రెండు విరుద్ధ జాతుల తాలూకు లక్షణాలూ ఉంటవి. ఇలాటి కేసుల్లో వ్యక్తి సెక్సును ఇదమిద్ధంగా నిర్ణయించటం కష్టం.

అదేవిధంగా స్త్రీలో పురుషలక్షణాలు కనిపించటం కద్దు. అలాటిస్త్రీకి రజిమీద మనసుండదు: ఐనప్పటికీ ఆమె సంతానాన్ని కనలేదని గట్టిగా చెప్పలేము. ఉదాహరణకు ఒకామె తన 16 - వ ఏట రజస్వల ఐనది: ఆనాటినుంచీ ఆమె బహిష్టు అక్రమ మార్గం లోనూ, ఎక్కువ కాలయాపనతోనూ జరుగుతూవుంది. ఆమె పెళ్ళాడి నట్లయితే ఒకే ఒక బిడ్డ కలగొచ్చు; దురదృష్టవశాత్తూ ఒకబిడ్డ కలగకపోవచ్చు. ఆమె బహిష్టు ఏ40-వ ఏటనో ఆగిపోతుంది. అంటే ఆమెతాలూకు ఓవరీస్ సరిగా పనిచేయటం లేదని చెప్పవచ్చు. ఇలాటి స్త్రీలో నీరుడుకు సంబంధించిన అంగాలలో లోపం ఉండటం ఆశ్చర్యకరమైన విషయం మాత్రం కాదు.

* * * *

సుఖవ్యాధులు భయంకరమైనవి. మరీ ఇవి గర్భవతులకు వచ్చినట్లయితే ఎక్కువ జాగ్రత్తను వహించవలసివుంటుంది. ఎందుకంటే ఒక తల్లికిగాక, ఏపాపమూ ఎదుగని పుట్లబోయే శిశువుకూడా వ్యాధితో బాధపడవలసి వుంటుంది.

సరైన లేబరేటరీ పరీక్షతో గర్భవతులైన స్త్రీలకు సుఖవ్యాధులున్నవా లేవా అనే విషయాన్ని ముందు కనుక్కోవాలి; ఉన్నట్ట

యితే వెంటనే తగిన చికిత్సను ఇవ్వవలసి వుంటుంది. ఏ గనేరియా వ్యాధివున్న గర్భవతి ఐన స్త్రీకి పుట్టబాధ్యే శిశువుకంటికి ఆవ్యాధి తాలూకు క్రిములుతగిలినట్టయితే ఆశిశువు గుడ్డికావటం జరుగుతుంది.

సెయింట్ లూయీలో జన్మించిన శిశువుల్లో నూటికి ముగ్గురు గనేరియా సోకటంవల్ల గుడ్డివాళ్లయారు. నూటికి 25 గర్భాలు సిఫిలిస్ సోకటంవల్ల గర్భస్రావాలు కావటమో లేక మృతశిశువుల్ని కనటం గానో పరిణమించినవి. కనుక గర్భవతుల విషయంలో అభ్యుదయాన్ని కోరే ప్రతిప్రభుత్వమూ, సంఘమూ తగిన జాగ్రత్త తీసుకొని, ముందు తరాల వాళ్ళకు ఒక రక్షణను ఇవ్వటం అత్యవసరం.

* * * *

సాన్ కాట్స్ వాన్ ప్రభుత్వంలో జన్మించే ఏశిశువూ తండ్రి లేని వాడుగానూ, సంఘనిబంధనలకు విరుద్ధంగానూ జన్మించాడనేందుకు వీల్లేదు. ఎక్కడ, ఏవిధంగా జన్మించిన శిశువైనా సరే — ఆ శిశువు ప్రభుత్వానికి చెందిందే !

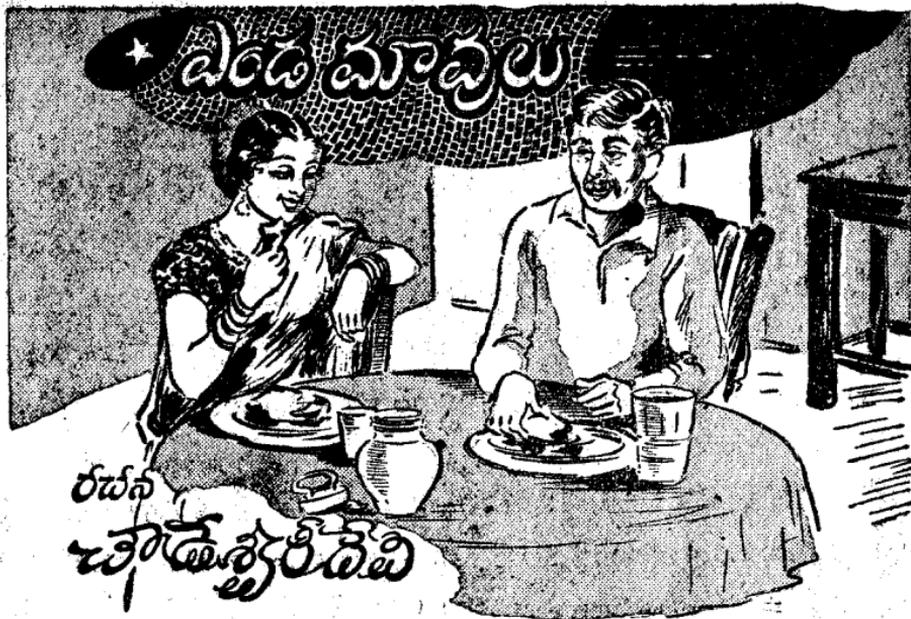
* * * *

సంతాన నిరోధ విషయంలో అమెరికన్ ప్రజల అభిప్రాయం ఇలాఉన్నవి: నూటికి 64 మంది సంతాన నిరోధాన్ని గూర్చిన వివరాలూ, దానికి సహాయపడేందుకుగాను ప్రభుత్వ చికిత్సలయాలూ అవసర మంటున్నారు. నూటికి 23 మంది దీనికి వ్యతిరేకంగా ఉన్నారు. నూటికి 13 మంది ఎటూ మొగ్గటం లేదు.

* * * *

★ బండ మావులు

రచన
శౌర్యశ్రీధర్

ప్రదుకునే అతని బుజాన్ని ఒక చేత్తో పట్టుకొని వూపుతూ “సౌఖ్యానికన్నా మానవ జీవితంలో కోరదగింది యింకొకటి లేదు. సౌఖ్యానికి, ఆనందానికి; గౌరవం, అభిమానం అడ్డుపడవు. సౌఖ్యం ముందు, స్వార్థం లేని ఆనందం ముందు, గాఢమైన కోరిక ముందు అదే చెబుతుంది ఎటువంటిప్పుడు ఏం చేయాలో, ఏ అపాయంలో ఏలా నడుచుకోవాలో, ఈవాదన, భయం ఆనవసరం. మధురాతి మధురమైన పాయసం తాగుతూ, తీయని మామిడిపండు తింటూ, ఇది ఎలా వచ్చింది, దేంకో చేశారు, ఈ తీయదనం ఎలా వుట్టింది, అని ఆలోచిస్తారా? ఇదంతా ఆనవసరం. ఆయన గారు కొట్టినీ, చీల్చినీ, ఆపదల మీద ఆపదలు దొర్లించినీ, జీవితం నాశనమైపోనీ, ఇటువంటి దివ్యానుభవాల్ని చేతులారా పాడుచేసుకుని, ఆయన గారికి

తెలుస్తుందనీ, పాపమనీ, పుణ్యమనీ, అగౌరవమనీ, పెద్దల సీతిమాటలకు భయపడి— చేతులారా బతుకును, ఆనందాన్ని, సౌఖ్యాన్ని దుర్భరంచేసుకోనా?” అన్నాను. మాట్లాడలేదు. కోరికనేది కలగకుండా వుండాలేగాని, కలిగింతర్వాత అడదాని ముందు మగవాడి నిశ్చలత, నిప్పుమీది వెన్నలా కరిగి పోతుందనే మాట గుర్తుకొచ్చింది. వెంటనే శివరామారావుని నా దగ్గరకు లాక్కొని, ఆ భుజాల్నీ, చేతుల్నీ, ముఖాల్నీ, ఆలేతపెదవుల్నీ ఎన్నిసార్లో ముద్దుపెట్టుకున్నాను. ఇంకా దగ్గరగా హృదయానికి అడుముకుని పేదిమల్ని అతని నోటికి అందిచ్చాను. బలంగా చేతులు వెనక్కునెడుతున్నా, ఆమనసూ, హృదయం మెల్లిమెల్లిగా మెత్త

బడినట్లు! తీగల్లా నామెడచుట్టూ పొడుగుగాటి నున్నని చక్కనిచేతులు పెనవేసుకున్నాయి. ఆతలని రెండుచేతుల్లో పట్టుకుని నారొమ్ము కి అదుముకున్నాను.

నిశ్శబ్దంగా పావుగంట గడిచింది. చిన్న ల్లాడిలా రొమ్ములమీద తలవెట్టిపడుతున్న ఎమోహాన్నిచూశాను, కళ్లలో, మొహంలో- అగ్నిజ్వాలలు వురుకుతున్నాయి. ఎరుపెక్కిన కళ్ళూ, వేడివేడి నిశ్వాసాలు, మనసుని ఎక్కడికో లాక్కుపోయినయ్యే.

కొద్దిగా జరిగి "పడుకో—" అన్నాను. చేతితో ఒక్కతోపుతోసి "మద్యాను రేడియోస్టేషనికి నాటికరాయాలి. పోగ్రాం డైరెక్టరుగారు ఉత్తరంరాశారు. ఈరాత్రికి నన్ను వొంటరిగా వుండనీయండి. తెల్లవారే టప్పటికల్లా రాసేస్తాను. అప్పుడే రెండు దాటింది" అంటూ లేచి కూచున్నాడు.

నేనిక ఏమీ మాట్లాడలేకపోయాను. ఆతని ముఖవైఖరి కొత్తగావుంది. కిటికీ లోంచి వచ్చే చల్లనిగాలిలో ఆక్రాపు వెంట్రుకలు ఎగురుతున్నాయి. నా అంతట నేను రెచ్చగొట్టి, కోరి దగ్గరికి లాక్కుంటున్న కొద్దీ, శ్రీ సౌఖ్యాన్ని, ఆనందాన్ని, మాదు ర్యాన్ని దూరంగా పెడుతూ—నీతులకి, దర్మాలకి, గౌరవానికి దాసోహమై ప్రపంచాన్ని వుద్ధరిస్తున్నట్లు, రేడియోనాటికవంకతో దూరదూరంగా జరుగుతూ, కిటికీలోంచి దూరి మీదపడుతున్న వెండితొడుగులాంటి వెన్నెల కలిగించే ఉద్రేకానికి లోబడకుండా ఆదుర్దాపడుతూ లేచి కూర్చుని ఏదో ఆలోచిస్తూ, శుభవహామునిలా కూర్చున్న శివ రామారావుని ఆశ్చర్యంగా చూశాను.

ఏనాటికన్నా ఏ దన్నా అర్థమవుతుందేమోగాని, ఆతనిమనసులోని శంకతి తెలుసుకునేకీ నాకులేదనుకుంటాను.

కిటికీలోంచి వెన్నెలదూరి మంచంమీద పడుకున్న నాశరీరంమీదపడి మెరుగులు పెడుతుంది. వూపిరి పీలుస్తున్నకొద్దీ ఉబుకుతున్న రొమ్ముల్నీ, చెంపల్నీ చూస్తూ శివ రామారావు అలానే కూచున్నాడు.

నిర్మాగ్యుడు ఇంకా కాగితాలు తీసుకు ఆలోచిస్తూ రాసేందుకు అలానే కూచున్నాడు. చలనంలేని ఆమెదుకశరీరం ఉద్రేకపడలేదు. కిటికీలోంచి వెన్నెలమీదపడి మనసుని కలకపెడుతున్నకొద్దీ, అందమైన ఈరాత్రి వృధాగాపోతుందనే దిగులుతో, బాధతో లేచి—ఆతనిమీదకు వొంగి, తిరిగి రెచ్చగొట్టాలని చూశాను.

"క్షమించండి"

ఆతని గొంతు, ఆమాటలూ ఎంతో వినయంగా, జాలిగా, బాధను సూచించినయ్యే. మెదలకుండా వేసలానే ఏమేమో ఆలోచిస్తూ రెప్పలు మూశాను.

7

ఉదయం లేచేప్పటికి, శివరామారావు లేడు. అసీసుకి వెళ్లాడను కుంటాను. నిద్రలేక మనసంతా ఆందోళనగా వున్నా— ముస్తాబై ఆతని గదిలోకి వెళ్లాను. కిటికీలోంచి ఉదయపు బంగారు సూర్య కిరణాల కాంతికి మురిసిపోతూ హాటుగా పూగుతున్న కొబ్బరి చెట్లమీదిగాలి మెల్లిగా వస్తూంది. గోడకి తగిలించిన నిలువుటడం—కళ్ళల్లోని ఎర్రటి జీరల్ని—బరువైన కనురెప్పల్ని, కణతలమీదపడి ఆడుకుంటున్న వుంగరాల జాట్లు నీ చూపిస్తోంది. బేబులుమీద సగం

అభిసారిక

కాళి ఆరిపోయిన అగరువత్తులు, రేస్మీ పట్టుకో మెరిచే దిక్లకింది తెల్లని పక్కా-రాత్రి జరిగిన సంఘటనని కళ్ళముందు పెట్టినవారు.

వెళ్ళి మంచం మీద కూర్చున్నాను.

దనం, ఐశ్వర్యం, సుఖం — ఆనందం, ప్రపంచంలో కల్లా విలువగల విషయాలు. మానవ జీవితంలో సుఖమనేది, ఆనందమనేది గొప్ప ఆదృష్టం; ఆ ఆదృష్టాన్ని అనుభవించడం చేతకాక, సుఖాన్ని చేజిక్కులా పాడుచేసుకొనే జన్మ వాట్టి నిర్లక్ష్యం. తెలివితో, యుక్తితో, సామర్థ్యంతో జీవితాన్ని ఆనందమయంగా నిర్మించుకొని, తీయని తలపుల్ని, దివ్యస్వరూపాల్ని అనుభవంలోకి తెచ్చుకోవడమే పెద్దవరం. ఆ వరాన్ని సాధించడమే జీవితసాఫల్యం — అనినీస్తోంది.

పాలివ్వని ఆహూ, కాయలు కాయని మొక్కా, ఆధారలేని లత, పూజలేని మందిరం, వీటిబతుకూ, నిర్మాణం ఎందుకూ పనికి రానట్లే — ఆనందాన్ని, సుఖాన్ని, ప్రేమను, రసితనని అనుభవిస్తూ, బిడ్డ ఏడుపు, చిరునవ్వులూ, ముద్దుమాటలూ, కేరింతలూ, మొదలైన వాటితో మాతృస్థానాన్ని పొందలేని ఆడజన్మకూడా ఏమంత గొప్పదికాదేమో :

కాపరానికి వచ్చిన కొత్తలో నావేపు ఆయనగారు ఆశగా చూసినట్లే మాటలద్వారా మనసుని గిలిగింతలు పెట్టినట్లే శివరామరావు చూస్తున్నాడు. బలమైన ఆ చేతులూ, కండలు తిరిగినవొళ్లూ, ఉబికిన వక్షస్థలం, గంభీరమైన మొద, ఉద్రేక పడుతున్న

వెదాలు, ఎరగా ఉపయోగించుకుంటూ నన్ను అతని దగ్గరికి లాక్కుంటున్నాయి.

అందమైన ఆ మొహాన్ని, అతని నవ్వునీ వెలుగునీ, నల్లని ఉంగరాల క్రాఫ్టునీ, మరిచిపోవడం చేతకావడం లేదు.

నా ఆనందం కోసం, నాలోని మాతృత్వం కోసం, ప్రకృతి ఏర్పరుస్తున్న పరిస్థితులకి లొంగిపోకుండా, ఎదురు తిరగడం శక్తికి మించిన పనైపోయింది. నిజంగా విధి — నా మాతృస్థానాన్ని శివరామరావు ద్వారా బైటపడవేసేట్లు కల్పిస్తుంది తప్పదు — ఈ అవకాశాన్ని ఏ విధంగా నైనా కష్టపడి అనుభవించాలి. నా భవిష్యత్ జీవితంకోసం, మెల్లిగా నాటకమాడి ఆడబతుకు సార్థకాన్ని సంపాదించాలి.

ఏ మేమిటో బుర్రలో తిరుగుతున్నయ్. దేహామూ, మనసూ, ప్రాణమూ అన్ని శివకోసం ఆశ్రయపడుతున్నయ్.

వన్నెండయింది. వంటమనిషి భోజనం పెట్టి, కుభ్రీపరిచి — ఎక్కడికో వెళ్లిపోయింది. శివ కోసం చాలాసేపు ఎదురుచూసాను. మూడుగంటలు దాటినా అతను రాలేదు. ఆయనగారినుంచి ఉత్తరం వచ్చింది. "అయిదురోజుల్లో బయల్దేరుతున్నాను." అని. ఇంకే సంగతులూలేవు.

ఎప్పుడు వస్తా నాకేం ? నా కోపం దిగులువడి ఆశగా పరుగెత్తుకువచ్చేవారా ? ఎందుకనో ఆయనగారి వుత్తరం జ్ఞాపకం తెచ్చుకుని నవ్వుకున్నాను.

గదిలోని పటాలూ, గడియారమూ, అద్దమూ నన్ను వెరిగి చూస్తున్నయ్. కిటికీ

లోంచి కొంచెంసేపు బైటికి చూసాను. దొడ్డంతా ఎంతో అందంగావుంది. ఏదో పాడుకుంటూ శివ్ లోపలికి వచ్చాడు.

"ఏం — యివాళ దొరగారికి ఆకలి వేయలేదా?"

నా మాట వినబడనట్లు సరిగ్గా కళ్ళల్లోకి చూశాడు. ఆ చూపుల బలమైనకాంతి, నా వొంట్లోకి గబగబా ప్రవేశించింది. నవ్వుతూ — ఎదురుగా వెళ్ళి కౌగలించు కున్నాను.

వొంపులు తిరిగి గ్లాస్కోపంచలోంచి నున్నగా కనబడుతూ, జారిపోతున్న ఆ చేతుల అందం కోసం, — ఆకళ్ళకాంతుల కోసం, నవ్వే ఆ వెదాలకోసం, సిగ్గుపడి తేతకానట్లు పూరుకోలేక పోయాను.

కిటికీలోంచివచ్చే, సాయంకాలపు వెలుతురు ఆ మొహంమీద మెరుగులు పెడుతోంది. ఆతని క్రొవ్వుని, ఇటుఅటు సర్ది మెత్తని ఆ చెంపల్ని ముద్దుగా తాకి, మెల్లిగా మంచం మీదికి లాక్కుపోయాను.

ఆ ముఖవైఖరి, కళ్ళ, కౌత్తగా, తమాషాగా, ఏదో ఇంకా బాధపడుతున్నట్లు, సిగ్గుపడుతున్నట్లుగావున్నాయి.

"మధ్యాహ్నం భోజనానికి రాలేదే?" మాట్లాడలేదు.

"ఎందుకలా వెర్రిగాచూస్తావో? పొద్దున్నే చెప్పకుండా వెళ్ళిపోయి యిప్పుడారావడం?"

నావేపు తమాషాగా చూశాడు. పొట్టలు పడిన ఆ ఋగ్గులు మెల్లిగా నవ్విసట్లున్నాయి.

"రాత్రి నాటికను పూర్తిచేసావా?"
"లేదు. యింకొంచెం రాయాలి."

ఎంత మెత్తగా వున్నాయో మాటలు!

"మరి, ఇవాళకూడా రాసుకుంటావా?"

కొంచెంసేపు నాకళ్ళల్లోకి చూసి "మన సంతాగంద్రగోళంగావుంది. రాయడానికి మన సుపోవడంలేదు. డైరెక్టరుగారికిచ్చిన మాటను నిలబెట్టుకోలేక పోతున్నాను" అన్నాడు.

ఏ వేవో ఆలోచనలతో, భావాలతో దూరంగా కలలో బతుకుతున్నట్లుగాక, ఆ కళ్ళ కాంతులు మామూలుగానే ఉన్నాయి.

"మాతెండుకని పోగొట్టుకుంటావో? వొంటరిగా కూచుని నాటికని పూర్తిచేయ. నేను కిందికి వెళ్ళిపోతాను," అని గబగబా వచ్చేశాను.

ఆ సాయంకాలమంతా మననెంతో ఉత్సాహంగావుంది. అతని ఎదురుగా వున్నంత వేపూ లోకమే స్వర్గంలా, తయారయింది.

ఏవేవో ఊహించుకుంటూ చీకటి పడేప్పటికల్లా, స్నానం చేసి — మైకి వెళ్ళాను. నున్నని, మెత్తని శరీరకాంతి నీలం చీత లోంచి దీపాలవెలుగుకి మెరుస్తోంది. తెల్లగా వున్న పొడుగుగాటి చేతులు జార్జెట్ సిల్కు జాకెట్ లోంచి, డైటికీవచ్చి ఎంతో అందంగా వున్నాయి.

"స్నానం చేయలేదా శివరాం?" అన్నాను

"ఎందుకనో ఈ విషయం గుర్తుకు వస్తున్నకొద్దీ, తయంగావుంది" అన్నాడు.

"ఏం? —"

"నామీద ఎంతో నమ్మకముంచి నుద్రాసు వెళ్ళిన నుబ్బారావు గారిని గుర్తుకు తెచ్చుకుంటూ, నీతి నియమాలు లేకుండా పడవడం — తయంగావుంది."

నీతి, పాపపుణ్యాలు, స్వర్గం—నరకం, ఆలోచిస్తూ, బాధపడే మనిషి హృదయానికి యింకోటి కనపడదు. మెల్లిగా ఆ నమ్మకాల్లోంచి, వాసనల్లోంచి తప్పించుకొని సుఖపడేందుకు, తెలివినీ, శక్తిని ఉపయోగించాలి. కండలు తిరిగి బలంతో ఉబికిన శరీరం, ఎత్తయిన భుజాలు, ఆ భుజాలకింద లైటువెలుగులో మెరుస్తూ చూసే చూపులు నావిగా చేసుకునేందుకు, కష్టపడందే సుఖం దొరకదు' అనేమాట నిజమైంది." మెల్లిగా దగ్గరికి జరిగి, కాలర్ సర్దుతూ "నాకు 'నీతి'లో నమ్మకంలేదు. నీతనే పదానికి ఏ మాత్రం కూడా అర్థంలేదు. దాని కోసం సువ్వికసేపు ఆలోచించాలా?" అన్నాను.

"ఆ .... ఆ ...."

"ఎందుకలా గాబరాపడతావ్? నీతనే దానికి పూర్వంబించి విలువా, గౌరవంలేవు. ఆమాటల తాలూకు ప్రాముఖ్యంకూడా వాళ్లకు తెలీవు. సంస్కృతలు, పెద్దలు వాళ్ళ అవసరం కొద్దీ, తమయిష్టానుసారంగా 'నీతి'కి ఎన్నోరకాల మెరుగుల్ని, వ్యాఖ్యానాల్ని సృష్టించారు. వాళ్ళమాట చెల్లుబడవుకున్నంత కాలం, సువ్వన్నట్లు ఆడది 'నీతి'గా బతుకుతున్నట్లు నటించాలి. ప్రవర్తించాలి. తప్పదు. కానీ, — మగవాళ్ళకి ఆవేమీ అవసరం లేదు."

"అయితే, మగవాడు నీతిగా బతకడం—"

"లేదు. నీతిగా బతికేట్లు మగవాడు కవీసం నిర్ణయించుకున్నప్పటికీ ఈ సరికి ప్రపంచం తలకిందులై వుండేది. యిన్ని జైళ్ళూ, కోర్టులూ—తగాదాలు వుండేవి

కావు. మగవాడి హృదయం స్వార్థంతోనూ, కుక్కుతోనూ నిండివుంటుంది గనుకనే — అది తారుమారపడడానికి ఎక్కువసేపుపట్టదు. చూడరాదూ, ఆయనగారు ఏ విధంగా దూర దూరంగా తప్పుకు తిరుగుతున్నారో—"

"యిరవై సంవత్సరాల్నుంచీ ఆయన గారితో కాపరం చేస్తూ — సంసారంలోని కష్టసుఖాలు పంచుకుంటూ, వెన్నెల వెలుగులా సంచరించి ఆస్నీ తెలుసుకున్న మీరే, దాంపత్య దర్మానికి, నీతికి విరుద్ధంగా నడవడం బావుండలేదు. మీ జీవితానికి కళం కాన్ని తెచ్చుకోవడం —"

"నీకన్నా నా తెక్కువ తెలుసు శివం. చేసిన యిరవైసంవత్సరాలకాపరాస్నీ మరిచిపోయి, నేను ఆయనగారిని వొదిలిపెట్టి, నే నాయన భార్యని కానట్లే అదంతా మరిచిపోయి, సిదగ్గరికి అంతకన్న ఎక్కువ ఆనందం కోసం, సంతోషంకోసం వచ్చాను. తన ఆనందం కోసం, సుఖంకోసం, పెద్దల వల్ల నూరిపోయబడిన నీతి, మాటల్ని తోసి — ఆయనగారు ఎక్కడెక్కడో తిరుగుతూ, నమ్మినవారిని మోసం చేస్తూ తన అల్పత్వాన్ని బెటపెట్టుకున్నప్పుడు, నేనింకా ఆ 'పాత'మాటల్ని, సిద్ధాంతాల్ని పాకులాడుతూ కూర్చోనా? నువనేట్లు 'నీతి'కి విలువా, గొప్పతనమూ వుండేట్లయితే — అది యిద్దరికీ అవసరంలేదా?"

"మగవాడు ఎలాతిరిగినా, బతికినా లోకం వట్టించుకోదు. నీతికి మగవాడు కట్టుబడి వుండాలని —"

"అవును నేను చెప్పినా లాభంలేదు. సిద్ధాంతం ప్రకారం నీతనేది చాలా మంచి

విషయమూ, గొప్పసంగతి కావచ్చు. కానీ, కోరికా, వాంఛా, మనసు, ప్రేమా. మొదలైన వాటికి అడ్డుగా నిలబడి అవరోధాన్నేర్పరిచే నీతిమీద, ఏ మాత్రంకూడా యిష్టం కనపరచదు అడది. అక్కడే సాధారణమైన పెద్దలకి ఆడవాళ్ళమీద కోపం వస్తుంది. యిదంతా దేనికి? నిన్ను చూసిన మొదటిరోజునే నా మనసు నీ చుట్టూ తిరిగింది. ఆ ఆకర్షణనించి తప్పకోవడం చేత కాలేదు. ఏదో వెలితితో బాధపడుతున్న కోర్కెని, నీద్వారా పొందమని విధి నిన్ను నా దగ్గరికి పంపిందని నమ్మి — ప్రేమించాను. నీవల్ల నా కోర్కెలకి రూపం ఏర్పడడంబాలు. నా కదే ఆనందం. సీతని నమ్మి — నా కోర్కెని నాశనం చేసుకోను. నా భావనలకి రూపం ఏర్పడడం కోసం, జీవితం కళంకితంకావడమేకాదు. ఆ ప్రయత్నంలో నాశనమయి పోయినా నేను దిగులు పడను”

శివరామారావేమీ మాట్లాడలేదు.

కొబ్బరిచెట్ల నీడల వెనకనించి ఉదయిస్తున్నాడు బంగారు చంద్రుడు. దొడ్లో, వరండాలో మెత్తని వెన్నెల పడుతోంది. కావేరినది మీదినించి కమ్మనిగాలి వస్తోంది. రోడ్డుమీది ఎలక్ట్రికల్లెట్లు వెలుగుతున్నాయి. ముందుకు వారిపోయాను. బలంగా, వేడిగా నింపివెళాయి నా పెదవులు అతనిపెదవుల్ని. ఆడుర్తగా రెండుచేతులూ, నా వీపుచుట్టూ పోసిచ్చి ఆ గుండెల దగ్గరికి గట్టిగాలాక్కున్నాడు.

అందం, సుఖం, కీర్తి, హోదా, ధనం, చక్కని స్త్రీ అవసరం లేని మనిషి ప్రపంచంలో వుంటాడా ?

“నీలంరంగు చీర, జార్జెట్ సీ ట్యూజాకెట్, తెల్లనిమెడ, ముత్యాలహారం, ధగ ధగ మెరిసే వొళ్ళా, * నొక్కు నొక్కుల జుట్టు, ఎర్రని పెదాలు....నా జీవితానికి వెలుగుల్ని ప్రసాదించినయ్.” అన్నాడు.

ఇన్నాళ్ళూలేని సిగ్గు వేసింది. తలవొంచు కున్నాను.

నా మొహం తనవేపుకి తిప్పుకుని, తన కళ్ళల్లోకి నా కళ్ళను తిప్పుకున్నాడు. అతని వెనక పెద్దనీడ. మొహం మీద ఎలక్ట్రిక్ దీపం వెలుగు. — దగ్గరికి లాక్కుంటూ గిలి గింతలు పెడుతున్న చేతులు.... వరవకత్వం కలిగింది. నా కంఠకన్న ఏం కావాలి : అందమయిన వాడు, చదువుతున్న వాడు, యువకుడు :

నా మెడని వెనక్కు వంచి, తన మొహాన్ని నామీదికి వొంచాడు. నన్ను నేనే మరిచి పోయాను. మెల్లిగా చంపల్ని నిమురుతూ ఒక్క సారిగా వక్కమీదకి తోసేసి వెళ్ళిపోయాడు చప్పుడు కాకుండా.

8

వారం రోజులు గడిచినయ్. ఆకల్పి రేపుతూ — ఉద్రేకాన్ని రెచ్చగొడుతూ. నవ్విస్తూ, గిలిగింతలు పెడుతూ, కోరికల్ని బలపరుస్తూ, ఈ వారంరోజులూ ధూరధూరంగా తిరిగాడు.

మొదట్నుంచీ అతను ప్రత్యేకమయిన వాడని నాకు తెలుసు. ఆముదపు దీపంలోని వొత్తిని ఎగదోసేందుకు చీపురు వుల్ల ఏ విధంగా కావాలో. — శివని రెచ్చగొట్టేందుకు నాలాంటి స్త్రీ లేందే ప్రద్రేకపడడని

అ భి సా రి క

గ్రహించాను. అలాంటి మగవాణ్ణి జన్మలో కలుసుకోవడంకూడా గొప్ప అదృష్టం!

ఆ బట్టలమీదినించివచ్చే నెంట్ వాసన, మెత్తగా దూదికిమల్లే నా కళ్ళల్లో తగులు కుని సాగే అతని క్రాపూ, నా పెదవులు తగలడంతోనే ఆ చెంపలు తళతళ మెరవడం, ఎత్తయిన ఆ ఛాతీమీద నాతల పెట్టడంతోనే కితకీతలు పెట్టినట్టు అతను వవ్వడం, వేడిగా తగిలే అతని వూపిరీ, మెరుస్తుండే నాజూకైన శరీరం, బలమయిన చేతులూ, అతణ్ణి చూస్తున్నకొద్దీ ఏవేవో కోరికల్ని రేపేవి! ఆ చేతుల్లో నలగాలని, అనుభవించాలని, నా కోరికలకి 'రూపం' ఏర్పరుకు కోవాలని భ్రమకలిగేది! కాని, — ఉద్రేకపడుతున్నకొద్దీ, కోరికల్ని నింపుకొనేకొద్దీ, తప్పుకు తప్పుకు తిరగడం — రాత్రులు ఇంటికి రాకపోవడం సాగించాడు.

ఏవేవో ఆలోచిస్తూ కూర్చున్నాను. పదకొండు గంటలు వినిపించింది. ఆయన గారు — 'మెయిల్లో వస్తున్నా'నని రాశిన కార్డును యిచ్చి వెళ్లాడు జవాను.

దాదాపు ఇరవైరోజులు కావొచ్చింది ఆయనగారు వెళ్ళి, ప్రతిసారీ, ఆపననీ, ఈవవనీ సాకుతో మద్రాసును వొదిలి పెట్టలేక, రేపటి మెయిలుకి ఉదయానికల్తాయింటికి వస్తున్నాడు. యింకో వారంలోజాల పాటు ఏదన్నా అవసరమయిన పనివల్ల ఆగిపోతే టావుండును!

తగినట్లు శివరామారావుకూడా రాత్రులు యింటికి రాకుండా, ఎక్కడెక్కడో తిరిగి,

ఏవేవో వంకలతో తప్పుకు తిరగడం నేర్చుకున్నాడు. ఆశలు, వాంఛలు, కోరికలు, అలానే నిలిచిపోయినయ్ గాని, ఆ కోరికలకి రూపం ఏర్పడడం అటుంచి—ఆ వాసనలనుంచి, ఆ ఆలోచనలనుంచి తప్పుకోలేక పోతున్నాను.

ఎదురుగావున్న అద్దంలోని ప్రతిబింబం ఎంతో ముచ్చటగావుంది. ఆత్రుతపడుతున్న హృదయానికి కిటికీలోంచి వచ్చేగాలి తృప్తిని కలిగించలేక పోతోంది. ఏ దన్నా చదువుకునేందుకు వున్నకం తీసుకుందామని శివ్, డేబులు సొరుగు లాగాను.

ఓ పక్క చిన్న మాత్రల సీసా, మందుల కేట్లాగూ, ఓ ఉత్తరం కనిపించినయ్. బైటికి తీసి చూశాను.

"మీ ఆర్డరు ప్రకారం వి. పి. ద్వారా కామకేశి మాత్రలు పంపుతున్నాము. ప్రతి ఉదయం, సాయంకాలం మాత్రతోపాటు పాలను తాగండి. సృష్టికార్యానికి ఉద్రేకపడేందుకు ఉపయోగించే 'తైలం' వారం రోజులపాటు ఉపయోగించండి. శ్రీ పట్ల మీకున్న విముఖత్వం పోయి, నరాల పటుత్వం హెచ్చి, శ్రీ తాలూకు సుఖాన్ని, ఆనందాన్ని పొందుతారు!"

ఒక్కసారి వొళ్ల గగుర్పొడిచింది. ఇంతవరకూ వూహిస్తూ, ఆలోచిస్తూ — ఆనందపడుతున్న కోర్కెలు, వాంఛలు కళ్లముందే హారతికర్పూరంలా హారించి పోయినట్లు, దిగులు, గుబులు, హృదయం నిండా అలుముకు పోయింది.

ఐ పో యి ం ది.

వల్లిపిల్ల

రచన : డాక్టరు. బెంజిమన్ స్పోక్.

బిడ్డకు ఎంత నిద్ర అవసరం అనే ప్రశ్న చాలామంది తల్లులకు కలుగుతూ వుంటుంది. దీనికి సరైనజవాబు బిడ్డే ఇవ్వాలి! ఎందుకనంటే ఒకబిడ్డకు ఎక్కువ నిద్ర, ఇంకోబిడ్డకు తక్కువ నిద్ర అవసరమని వారే రుజువుచేస్తుంటారు. కనుక కడుపునిండా ఆహారమూ, హాయిగా సుఖంగా నిద్రించేందుకు తగిన వసతులూ ఉన్నట్టయితే, బిడ్డ ఎంతసేపు నిద్రించినా, దాన్నిగూర్చి ఆలోచించవలసిన పనిలేదు.

చాలామంది బిడ్డలు, మొదటి నెలల్లో పాలు తాగే సమయం మినహాయించి మిగతా కాలమంతా నిద్రిస్తూనే ఉంటారు; వారికి అజీర్ణం లేనంతవరకూ బాధ లేదు. మరికొంతమంది బిడ్డలు ఆసాధారణంగానే చాలాకాలం మేలుకొని ఉండటం జరుగుతుంది; ఆలాటి బిడ్డల విషయంలో ఏదో లోపం వున్నదనుకోవడాదు; అది వారి తత్వం.

క్రమంగా బిడ్డ పెరుగుతూన్నకొద్దీ తక్కువనిద్ర అవసరమవుతుంది. వితే నిద్ర మేలుకొనిఉండే వేళల్లో ఎంతో భేదం వుంటుంది. ఒక్కోబిడ్డ సాయం త్రాలు నిద్రలో గడుపుతాడు. ఒక్కోబిడ్డ మధ్యాహ్నం సమయంలో నిద్రపోతాడు. కనుక బిడ్డల నిద్రకు ఒక ప్రత్యేకమైన సమయం ఉన్నదని చెప్పలేము. ప్రతి బిడ్డా తనకు అనుకూలమైన సమయాన్ని నిద్రకు ఉపయోగించుకుంటాడు. ఏడాది నిండుతుండగా బిడ్డ లోజుకు రెండుసార్లు మాత్రమే నిద్రించేందుకు ఆలవాటుపడడం సర్వ సామాన్యం. మరో ఆరునెలలు గడిచేప్పటికి ఒకేసారి నిద్రించే దుకు ఆలవాటువుతాడు. మొదటి నెలల్లో మాత్రమే బిడ్డ ఎంతసేపు నిద్రించినా గమనించ వలసిన పనిలేదు. రెండు సంవత్సరాల బిడ్డ విషయంలో నిద్ర ఒక గడ్డు

అభిసారిక

శమస్యగానే తయారవుతుంది. పెద్ద ఉద్రేకానికి గురికావటం, ఆట పాటల్లో వాడికి కలిగే బాధా, చెడ్డ కలలవల్ల కలిగే భయమూ, అన్నలతోనూ, అక్కల తోనూ వాడి కొట్లాటలూ మొదలైనవి వాణ్ని గాఢనిద్రనుంచి దూరంచేస్తూంటవి.

కడుపునిండా ఆహారం తీసుకున్నాక నిద్రపోవటం మంచిదనే అభిప్రాయాన్ని బిడ్డకు కలుగజేసి, దానికి అలవాడేట్లు చెయ్యాలి. ఐతే కొంతమంది బిడ్డలు ఆహారం తీసుకున్న కొద్దిసేపటి వరకూ ఆడుకొని ఆ తరువాత నిద్రకు ఉపక్రమిస్తారు; అందులో ఇబ్బందేమీ లేదు. యీ నిద్రించటంకూడా తల్లి పక్కలో కొనుండా, బిడ్డకు ప్రత్యేకంగా ఏర్పరిచిన పక్కలోనే జరగాలి. ఇది ఏనాటికీ సలసుంచో అలవాటు చేయటం మంచిది. ఆలస్యమైనకొద్దీ అలవాటు మరింతగా వెంటపడి వొదలకుండా తయారవుతుంది.

ఒక్కోతల్లి బిడ్డ ఏద్యును భరించలేక ఎత్తుకొని తిప్పి నిద్రపుచ్చుతుంది; ఇది మంచి పద్ధతీకాదు. ఎందుకంటే మానవ జీవితం ఎక్కువ అలవాట్లమీద ఆధారపడి ఉంటుంది. యీ పద్ధతికి అలవాటైన బిడ్డకు ఎత్తుకొని తిప్పితేనేకాని నిద్రరాదు; అదీ వెంటనేరాదు. పైపెచ్చు చాలాసేపటివరకూ బిడ్డ నిద్రాదేవిలో వైరాన్ని చూసుతాడు.

అలాటి బిడ్డ 10 - 20 నిమిషాలకాలం ఏడ్చినప్పటికీ, తన పక్కలోనే నిద్రపోయేట్లు చేయాలి. ఏడ్చినంత మాత్రాన ప్రమాదం ఉన్నదనుకో కూడదు. కొన్ని రాత్రులు గడిచాక, తన పక్కలోనే సుఖంగా నిద్రించేందుకు బిడ్డ అలవాటవక మానదు. ఒకవేళ బిడ్డ ఆసాధారణతనూ, మొండితనాన్ని ప్రదర్శించి తన పక్కలో పడుకోబెట్టినందుకు గంటల తరబడిగా ఏడవటం సాగిస్తే — ఎత్తుకొని తిప్పటంకన్న, ఏతోపుడు బండిలోనో, లేక ఉయ్యాలలోనూ చలనం కలిగించి నిద్ర పుచ్చటం మంచిది. పళ్లు రావటం సాగాక బిడ్డ భోజనానంతరం కాస్త అటూ ఇటూ తిరిగేందుకు అలవాటైతే మరేమీ ఇబ్బందిలేదు; ఐతే వాణ్ని ఎత్తుకు తిప్పటంమాత్రం కూడదు. నిద్ర బలవంతాన వొచ్చిపడేదికాదని పతి తల్లి గుర్తుంచుకోవాలి.

మొదటి ఆరు నెలల్లోనూ బిడ్డ వెల్లికిలా ఎటుకొని నిద్రించటానికి అలవాటవుతాడు. ఆ పద్ధతిలోనే నిద్రకు అలవాటైనా కావొచ్చు. ఐతే యీ పద్ధతిలో కొంత ఇబ్బంది వుంది. దీనికి అలవాటైన బిడ్డ తన తలను ఏదో ఒకవైపుకే ఉంచగలుగుతాడు. అలాటప్పడు ఏవైపు తల తిప్పబడి వుంటుందో, దాని వెనుక భాగంలోని కండరం గట్టిపడి, ఎక్కువగా అందహీనంగా పెరిగే అవకాశం ఏర్పడుతుంది. దీనివల్ల మెదడుకేమీ చెబ్బలేదు; క్రమంగా పెరిగి పెద్దదయ్యాక కాని ఎక్కువగా కెరిగిన కండరం తన మామూలు స్వరూపాన్ని పొందదు.

దీన్ని తప్పించుకునే మార్గం లేకపోలేదు. ఒక రాత్రి తలవైపు, రెండో రాత్రి కళ్ళ వైపు బిడ్డను పడుకోబెట్టటంవల్ల, తల సరిసమానంగా పెరుగుతుంది.

తల్లి బిడ్డను పక్కలోనే పడుకోబెట్టుకోవాలనే నిర్ణయం లేదు. బిడ్డకు ప్రత్యేకంగా పక్కవుంచి, దగ్గరిలోనే తల్లి నిద్రించి, బిడ్డ ఏడ్చినప్పుడు చూస్తూ ఉంటే సరిపోతుంది. ప్రతి తల్లి బిడ్డకు మొదటినుంచీ దీన్ని అలవాటు చేయవలసి వుంటుంది. ఏవ నెలనుంచీ యీ పద్ధతి అనుసరించదగ్గది; అప్పటికి బిడ్డ తాలూకు అభిప్రాయాలు గట్టిపడవు. తాను ఫలనా సలంలోనే నిద్రించితిరాలి అనే పట్టుబల ఆరంభంకాదు. అప్పటికి తనను గూర్చిన జాగ్రత వాడికి కొంతవరకూ తెలుసు. యీ విధంగా సంవత్సరం గడిచేప్పటికి తల్లిదండ్రుల సహాయం లేకుండానే నిద్రించటం బిడ్డకు బాగా అలవాటు అవుతుంది. యీ అలవాటుకు దూరంగా వెరిగే బిడ్డలు ఎంతో తలబిరుసుతో తయారుకావటమే గాక, స్వాతంత్ర్యకనుకోల్పోవటం జరుగుతుంది. అదేవిధంగా ముందు ముందు జీవితంలో కూడా వారికి ఇతరుల సహాయం ఎక్కువగా కావలసి వుంటుంది.

తల్లిదండ్రులు నిద్రించే గదిలోనే కాస్త ఊహ తెలిసిన బిడ్డలు నిద్రించటంలో ఇంకో పెద్ద ఇబ్బంది వుంది. రతి జరిగేప్పుడు పొరపాటున బిడ్డ చూశాడా అది వాణ్ని భయపెడుతుంది; వాడి ఊహలన్నీ వక్రమార్గాన పోవటం, తప్పుగా అర్థంచేసుకోవటం — భయంతో, కుమలటం జరుగుతుంది. బిడ్డ మేలుకోనే ఉన్నాడో నిద్రలోనే ఉన్నాడో గమనించని స్థితిలో చీకటితప్ప జరుగుతుంది. అది గాక, బిడ్డ నిద్రొస్తూన్నట్టు ఉండికూడా మేలుకోవటం జరగటంలో పెద్ద వికేషం లేదని చాలామంది మనస్తత్వవేత్తలు అభిప్రాయపడుతున్నారు. కనుక వేరొక గదిలో రతి జరగటం, లేదా వేరొక గదిలో బిడ్డను నిద్రింప చేయటం ముప్పువరం.

బిడే బిడ్డ ఇతర బిడ్డలతో కలిసి ఒక ప్రత్యేకమైన గదిలో నిద్రించటమూ, తన ఏ బిడ్డకు ఆ బిడ్డకు ప్రత్యేకమైన గది ఉండాలా అనేది — ఆసంసారం తాలూకు ఆర్థిక పరిస్థితులమీద ఆధారపడే విషయం. వీలుంటే ఏ బిడ్డకు, ఆ బిడ్డకు వేరే గది ఉండటం మంచిది. ఇది మరి చిన్నతనంలో కాకపోయినా, బాగా ఊహ తెలిసి, పెద్దవుతూన్నప్పుడైనా యీ పద్ధతి మంచిది. పిల్లకుకానీ పిల్లాడికి కానీ ప్రత్యేక వస్తుసామాగ్రి ఉండటం, కొంతవరకూ తన జీవితాన్ని, చదువు సంధ్యలనూ తానే నిర్ణయించుకునేందుకు ప్రయత్నించటం, అందువల ఒక ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వాన్ని పొందగలగటం జరుగుతుంది. ఇద్దరు పిల్లలు ఒకే గదిలో ఉండటం వల్ల, ఒకరివల్ల ఇంకొకరికి ఇబ్బంది ఏర్పడక మానదు. ఉదాహరణకు వారు చదువుకునేందుకు బదులు పోట్లాడుకోవటం, లేదా కబుర్లతో కాలం వెళ్ళ

అ భి సా రి క

బుచ్చటం, ఒకడికి నిద్రవొస్తుంటే రెండోవారు మాట్లాడి నిద్రాభంగం చేయటం జరగవొచ్చు.

ఒక్కొక్కప్పుడు ఏపీడకలో వొచ్చి భయపెట్టటంవల్ల బిడ్డ ఒక రాత్రివేళ లేచి ఎక్కువగా ఏడవటం జరుగుతుంది. ఆసమయంలో, కుటుంబంలోనివారంతా మేలుకొని కూర్చోకుండా, తల్లి బిడ్డను తన పక్కలోకి తీసుకొనిో లేక బిడ్డ పక్కమీదికి వెళ్ళో వాణ్ని నిద్రపుచ్చటం చేయవొచ్చు. ప్రతిరాత్రి ఇదిజరుగుతూంటే అప్పటికి యీపనిచేయవొచ్చు. ఐతే ఇందులో ఒక ఇబ్బంది కూడా వుంది. మొదట్లో నిజంగానే భయపడి ఒక రాత్రివేళ ఏడ్చి క్రమంగా తాను ఏడవటంవల్ల తల్లి తనదగ్గర పడుకుంటుందనే ఆభిప్రాయం వాడికి పాతుకుపోయి యీసులభ మైన పద్ధతిని అనుసరిస్తాడు. కనుక ఏవిధంగానైనా బిడ్డను ఈపద్ధతినుంచి మొదట్లోనే మానిపించాలి. బిడ్డ ఏడ్చినప్పుడు, తల్లి తండ్రి వాడి పక్కలో పడుకోకుండా వాడికి జాగ్రత్తగా కప్పి. వాడి పక్కనే కూర్చొని వాడు నిద్రించే బాకా — గంటల తరబడైనా సరే — మేలుకొని ఉండటం, అత్యుత్తమం. బిడ్డను ఏవరిసితుల్లోనూ తనపక్కలోనే పడుకోబెట్టుకోవటం మంచి పద్ధతి కానేరదు.

ఏవిధంగానైనా బిడ్డకు సహృదయత్వాన్నే ప్రదర్శించటం మంచిది. వాడికి ఆహారాన్ని ఇచ్చేప్పుడు, స్నానం చేయించేప్పుడు, చిచ్చికొట్టి నిద్రపుచ్చేప్పుడు, దుస్తులు వేస్తున్నప్పుడు, మద్దుగా ఆడించేప్పుడు — తల్లికి బిడ్డకూ ఎంత గొప్ప సంబంధంవుందో మొదటినుంచీ బిడ్డకు అర్థమయేట్టు చేయాలి. అంతే కాదు; బిడ్డతో ఆడుకోవటం, వాడి ఆనందాన్ని పంచుకోవటంలో ఏ తల్లి దండ్రులూ అశ్రద్ధచేయకూడదు. గృహకల్లోలాలవల్ల, జీవితంలో కలిగే ఇతర కష్టాలవల్ల మనసులోని బాధల్ని బిడ్డల ఎదుట ప్రదర్శించటం, విసుగ్గా వారిని అశ్రద్ధచేయటం ఎంతమాత్రం మంచిదికాదు. ఆ కాసేపు బిడ్డదగ్గర సంతోషంగా ఉండటం, లేదా పిలుంటే ఏ ఏకాంత ప్రదేశంలోనో కాలం గడపటం మంచిది. బిడ్డల ఆనందాన్ని అనుభవించలేని తల్లిదండ్రులు జీవితంలోని కొంత ఆనందాన్ని పోగొట్టుకుంటున్నారని గుర్తించుకోవాలి.

బిడ్డను ఆదరించటం, వాణ్ని గొప్పగా చూడటం మొదలైన పనులవల్ల, వాడి అత్యున్న ఆకాశానికి ఎత్తటంవల్ల, వాడిలో మానసికానందం పెంపొందుతుంది. ఇది చాలా ముఖ్యం.

ఐతే బిడ్డ మేలుకొనివున్న సమయంలో వాణ్ని ఆడించాలనీ, వాడితోనే కాలం గడిపితిరాలనే ఆభిప్రాయం ఉండకూడదు. ఎక్కువసేపు వాణ్ని ఆడించటం, మరికొంతసేపు వాడి ఆనందాన్ని ఏకాంతంలో వాడే అనుభవించటం,

అ భి సా రి క

మొదటినుంచీ జరగాలి. లేకుంటే బిడ్డ అలసిపోవటం విసుగైతటం, ఆ సంగతి తల్లిదండ్రులకు తెలియక వాణ్ణి విసిగించి బాధపెట్టటం జరుగుతుంది. బిడ్డతో మాట్లాడేప్పుడు, వాడి పనులను ఆమోదించేప్పుడు వాణ్ణి ఆడించెప్పుడు — తల్లిదండ్రులు తమ మిత్రత్వాన్ని అన్ని వైపులనుంచీ కనబరచాలి.

బిడ్డ నిద్ర మేలుకోగానే వాణ్ణి ఎత్తుకోవాలని చాలామంది తల్లుల అభిప్రాయం; కాని ఇది మంచి పద్ధతికాదు. వాణ్ణి విడిచి ఎక్కడికీ వెళ్లేదనీ, వాడి నేవకోసం సిద్ధంగా వున్నాననీ తల్లి వాడికి అర్థమయ్యేట్లు వెంటనే కనిపిస్తే చాలు. ఇంకా ఏడుస్తూవుంటే ఉయ్యాలనుంచో, వాడి పక్కమీదినుంచో తీసి, నేరొక స్థలంలో — చుట్టపక్కలూ, తల్లి ఇంకా బాగా వాడికి కనిపించే స్థలంలో పడుకోబెట్టాలి. అప్పటికీ ఏడుపు మానకపోతే, కాస్తేపు ఆడించేందుకు ప్రయత్నించటం, ఆ తరువాత ఆహారాన్ని ఇవ్వటం జరపాలి.

బిడ్డకు ఆకలైనప్పుడు, ఆహారం ఇవ్వటంవల్లకానీ; వాడికి బాగుండనప్పుడు తగినంత ప్రేమను ప్రదర్శించటంవల్లకానీ, వాడితో ఆడుకోవటంవల్లకానీ, బిడ్డ చెడిపోదు. ఐతే కావలసినదానికన్న ఏమాత్రం ఎక్కువ గారాబాన్ని ప్రదర్శించినా బిడ్డ తప్పక చెడిపోతాడు. బాధలో ఉన్నప్పుడుమాత్రమే వాడికి లభ్యమయే సహాయం, బాధను ప్రదర్శించినంతమాత్రాన లభ్యమాతుండనే అభిప్రాయం వాడికి కలగనేకూడదు. చీటికీ, మాటికీ ఏడుస్తూ తనకు కావలసిన వాటిని సాధించగలగటం అలవాటైందా బిడ్డ చెడిపోతాడు. ఒక సమయంలో ఎంత ప్రేమను ప్రదర్శించాలో, ఇంకో సమయంలో అంత కఠినత్వాన్నికూడా తల్లిదండ్రులు ప్రదర్శించాల్సి వుంటుంది.

ఉదాహరణకు : ఇతర పనిపాటలు తక్కువ గావున్న తల్లిని తీసుకుంటాం. బిడ్డను ఒంటరిగా వొడలటం ఆమెకు ఇష్టం ఉండదు; ఇంకో పనికూడా ఉండకపోవటం ఇందుకు సహాయపడుతుంది. ఎప్పుడూ బిడ్డపక్కనే కూర్చొని వాణ్ణి విసిగించటం, ఆ సంగతి తెలియకుండానే తన ఆనందంకోసం మాత్రమే వాణ్ణి ఉపయోగించుకోవటం జరుగుతుంది. వాడి ప్రతి కదలికకూ ఆమె గాబరా పడుతూనే వుంటుంది. కాస్త పాకటం, గోడ పట్టుకొని నడవటం నేర్చుతున్నాక, వాణ్ణి పాకనీదు; నడుస్తూంటే ఎక్కడ పడిపోతాడోనని ఎత్తుకుంటుంది. ఏ పెట్టెమీదన్నా ఎక్కడా, వడంతట వాణ్ణి దిగనీదు; ఎత్తి దింపుతుంది. బిడ్డ ఇలాటి పద్ధతులకు అలవాటయ్యుండా వెంకెగా తయారౌతాడు. పెట్టెమీదపక్కీ కూర్చొని ఎవరైనావచ్చి దింపేదాకా దిగదు; తను ఎందుకీ దిగాలి తనకు ఎప్పుడూ నేవచేసేవాళ్లు ఉండాలిందే! యీ విధమైన గారాబాని! అలవాటయ్యుండా, వాడి భవిష్యత్ జీవితంలో స్వతంత్రత తగ్గి, ఇతరులసహాయం

అభిసారిక

లేనిది ఏదన చేయలేని స్థితికి వస్తాడు. కనుక ప్రతి తల్లి బిడ్డకు మొదటినుంచీ కొంత స్వాతంత్ర్యాన్నిచ్చి వాణ్ని ఆలోచించుకోనివ్వటానికి, వాడంతట వాడుగా ఆనందాన్ని సంపాదించుకోవటానికి అవకాశాలు కల్పించాల్సిన బాధ్యతను మరిచిపోకూడదు.

ఆరునెలల బిడ్డకు ఏ గిలక్రాయో ఇచ్చి వాడి ఆనందాన్ని వాడే సంపాదించుకునేట్టు చూడవోచ్చు. ఏన్నూర్ధానికల్లా బిడ్డ తన ఆటల్ని తన ఆనందాన్ని తానే నిర్ణయించుకునే స్థితికి వస్తాడు. ఆ విధంగానే బిడ్డను పెంచాలి.

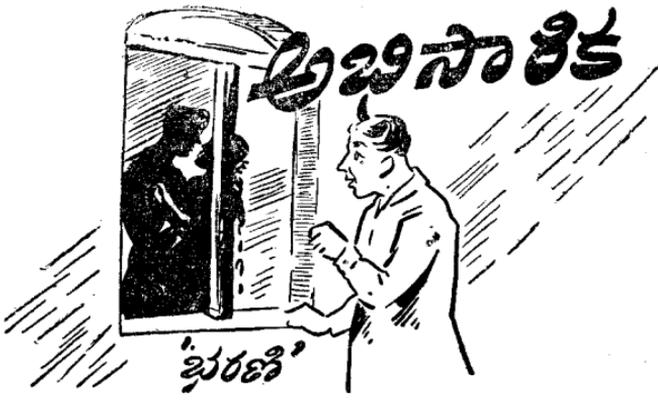
బిడ్డను మద్దుపెట్టుకోనేప్పుడు కొంత జాగ్రత్తను వహించాలి. బుగ్గమీద కూతుండా నోటిమీద మద్దుపెట్టుకోవటం వాడి మొహంమీదికి గాలి ఊదటం కూడదు. ఎందుకనంటే నూత్యైతి నూత్యమైన అనేక క్రిమిలు మద్దుద్వారా ఒకశరీరం నుంచి ఇంకో శరీరంలోకి పాకుతవి. యీ క్రిమిలు అంతటా ఉన్నవి; మరీ గొంతు లోనూ, నోటిలోనూ, చేతులమీదా ఎక్కువ. వీటిలో చాలా భాగం హానికరమైనవి కావు. సామాన్యంగా బిడ్డ ముక్కులోనూ, నోటిలోనూ, తనను పెంచే వారి శరీరాన్ని అంటిపెట్టుకోన్న క్రిమిలకు స్థానం వుంది.

అందుకని మద్దుపెట్టుకోవటం, వాణ్ని ముట్టుకోవటం కూడదని కొందరు ఒకేసారి ఎక్కువగా చెడుక్రిమిల్ని వాడిమీదికి వొదలటం అంత జేమకరం కాదు. మరీ జలుబు చేసినప్పుడూ, నోరు వూచినప్పుడూ, గొంతు వాచినప్పుడూ, లేదా అసాలోగ్యంగా ఉన్నప్పుడూ బిడ్డను మద్దుపెట్టుకోకూడదు. కాన అసాలోగ్యమైనా బిడ్డ విషయంలో అది పెద్దదేననే భావనలో ఉండాలి; అదీ గాక, అసాలోగ్య చిహ్నాలు మరీ తక్కువగా ఉన్నప్పుడే, క్రిమిలు త్వరితంగా పాకగలవని గుర్తించుకోవాలి; ఎందుకనంటే ఆ సమయంలోనే అవి సంఖ్యలో ఎక్కువగా, త్వరగా పెరగటం సంభవిస్తుంటుంది. కనుక తగిన జాగ్రత్తను తీసుకోవటం అవసరం.

బిడ్డ పెరిగే విధానంలో తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తల్ని గూర్చి ఇంకోసారి తెలుసుకుందాం.

అభిసాళిక

'వీరు కథలు రాస్తారుటగా?' ఆయన కళ్ళతోడుతోనుంచి అడిగాడు. అంత మొఖం సూటిగా అడగడం, నన్ను ఉక్కిరి బిక్కిరిచేసినా, పక్కగా తలుపుగుమ్మంలో నుండి తొంగిచూచే కళ్ళల్లో ఓ విధమయిన గొప్ప కలుగుతుందన్న ఆశతోనే తలయాసా.

"ఎందులో ఎందులో రాస్తారేమిటి?"

చెప్పే, అన్నీ చక్కగా వింటూనేవుంది అవిడ. సమయానుకూలంగా కళ్ళతోడు వెనకాలవున్నకళ్ళు నావైపు చూస్తూన్నవుడు, చూస్తూనే వున్నా.

తలంటుకున్న కబరీభారంలో వేళ్ళాడే మల్లె వువ్వులు, ముత్యాల పేరుల్లాకింది. కాటిక, తేనెరంగు కళ్ళకి చట్రం కట్టినట్టే వుంది. ఆరుద్రపురుగురంగు జాతెట్టు, ఆకు పచ్చని చీర, ఎంతో సొగసుగావున్న ఆ చూపులు, ఇంకొంచెం నేపు చూడాలన్న కోర్కె కలగటం సహజమే నేమో?

"అయితే డబ్బు లేమయినా ఇస్తారా?"

చెప్పుకోవడం పరువు తక్కువగావున్నా. ఆ కళ్ళకోసం, ముఖ సౌందర్యం కోసం, డాబులుచెప్పే, నాకు తెలుసు అవిడకోసం, అబద్ధాలు చెప్పి గొప్పని పూసుకుంటున్నా అని.

మాడు నెలలు నుంచీ అవిడ ఏదో సమయంలో తక్కుమంటూనేవుంది. చూచినప్పుడల్లా చూడాలని, చూస్తే మాట్లాడాలనీ మాట్లాడితే కాస్త కవ్వించాలనీ, కవ్వించి .... ఏదో చెయ్యాలనీ, కోర్కెలు, ఆశలు అల్లుకునేవి.

"మా కాలేజీలో ఆండ్రోత్సవాలు చేస్తారటండీ. మంచి నాటకం ఏదైనా రాస్తారా ఏమిటి ....?"

ఆయన దృష్టిలో ఓఅంతస్తు ఎక్కినందుకు గర్వం కలిగింది. ఓసారి కాలద సవిరించుకుని, తలుపువైపు చూచే. రేగిన ముంగురులు సొట్టబుగ్గలలో పడి గిలిగింతలు పెడుతున్నయ్. ఆక్షణంలోవెళ్లి బుగ్గసొట్టల్ని ముట్టుకోవాలన్నంత ఉధృతం కలిగింది.

అ భి సా రి క

“అల్లాగేనండి”

ఆయన మెట్లు ఎక్కేడు. వీపు కనిపిస్తోంది .... ఖండువా ఆవిడ మెడలో వేస్తూనే.... “శ్రీవారు .... ఇవ్వాలి.... పాండి త్యపు ప్రకర్ష కాబోయి” అన్నాడు.

“వా! వూరుకోండి ....” వినపడ్డాయి. వెనకాల అడుగుల్లో పాంజేబులు మోగేయి.

‘మొన్న భారతిలో ఆయన కథవుందండి బాగానే రాస్తారు’ ఆయన పొడుముక్కు చీదుకుని తలుపు వేసుకున్నాడు.

ఆవిడ చదివిందా? .... ఎల్లావుంది? ఇంట్లోకి వచ్చి, ఆవడిన కదే మళ్ళీ చదివి. సమీక్ష చెయ్యడం ప్రారంభించే .... ఆవిడ దృష్టిలో .... ?

* * *

వారం రోజులులోనూ, ఆవిడ కనపడినప్పుడల్లా నవ్వుతూనేవుంది. అది నా నరాలకి నిషా పోస్తున్నట్టేవుంది. నీతి పరులు దృష్టిలో నీవమయి పోతానేమో అన్నదిగ తీత, ఆ కళ్ళల్లో విద్రోహాలన్న కోర్కెని చంపేసింది.

అన్నిరోజుల్లోనూ ఆలోచనలు, చరిత్రాత్మకం, సాంఘికం, ప్రణయం ఇల్లాంటి ముఖ్య సంగతుల్లో పరివేషించుకుని, దిగజారేయి. ఆవిడ దగ్గరగావుంటే, ఏదో యీపాటికిరాసి దర్శకత్వం వహించేద్దనన్న ఆశ వీకేది. ఆవిడ ఎల్లా వస్తుంది? ఆ సౌందర్యాన్ని కన్నెత్తి చూద్దానికయినా హక్కులేదు — నాకు.

ఆయన అన్నాడు “రాసేరా?”

‘సగం పూర్తిఅయిందండీ’ ఆవిడ వింటోందా లేదా అన్న కుతూహలం వీకు తూనే వుంది.

‘నేనొకటి ప్రయత్నించే. విందురుగాని రండి”

ఎదురుగా కూర్చున్నప్పుడు, వక్కగదిలో సుంచి మందారనూనె వాసనవేసింది. గట్టిగా వీల్చే. లోపల అలుముకున్న లతలకి ఆది మధువులాగేవుంది.

ఆయన చదువుతున్నాడు. ‘ఇది చరిత్రాత్మక, ఏకాంక, విషాదాంత నాటిక ....”

చెవులు ఒప్పుగించి ఉరుకున్నా. మనస్సంతా, ఆ లోపల మెట్లుఎక్కి దిగుతున్న గాజుల చప్పుడు వినాలని. కన్నడుతుందా? ఏం చీరకట్టుకుంది అనే. నడక జ్ఞాపకం వాస్తోంది. ఆమె మేడమీద ఉన్నప్పుడు ముంగురులు గాలికి ఇటూ అటూ కదులుతుంటే .... ఎంత అందంగా వుంది మెడ వంపు. నా కళ్ళు అందులో దాచుకోవాలని కోర్కె ...

‘ఎల్లా వుందండీ?’

తేరుకున్నా. వినలేదు. ఇప్పుడు ఏం చెప్పనూ? ఏదో పాత్రపేరు జ్ఞాపకం వచ్చింది. అది చాలా చాలా బావుందని ప్రాగిడే. కళ్ళజోడులోంచి ఆయన బూరుగు కాయ అయ్యేడు.

ఏవో ఎక్స్‌ప్రెస్సెజు పుస్తకాలు ఇస్తూ “ఇవన్నీ నేను రాశాను. చదివి మీ అభిప్రాయం చెప్పండి” మెట్లు గాడిద బరువు తోనే దిగే. అంతప్పు దిగులుగానే దిగింది. ఆవిడ కన్నించనే లేదు. సౌందర్యం, కవి

అ భి సా రి క

విస్తూవుంటే హృదయాలకి నొప్పి పీక్కు పగ కలుతుంది కాబోలు అనుకున్నా.

ఆ మధ్యాహ్నం 'మీరు రాసిన పుస్తకాలు ఏ మయినా వుంటే ఇమ్మన్నారండీ' అంటూ పని మనిషి వచ్చింది. పట్టపగ్గాలు లేని ఆనందం కలిగింది. నన్నేనా!

నన్ను గురించి గొప్పగా రాసినవి, నా ఫోటో వున్నవి, బాగా కైపుచేసే కథలన్నీ తీసి ఇచ్చే. "ఇవి చదివిం తర్వాత తక్కినవి ఇస్తాను అని చెప్పి" అన్నా. పని మనిషి నన్ను చూచి నవ్వుతోంది. జారిన పమిట లోనుంచి చిన్న నారింజ సౌందర్యం నన్ను సిగ్గు పరచింది.

పావలా లంచం ఇచ్చే. మంచి వారన్నట్టే మునిగా నవ్వుతూనే, పమిట రూపించి, వల్లె వేసుకుంది.

ఆ క్షణంలో వల్లమాలిన కలంపులన్నీ పచ్చేయి. కలలు కూడానేమో.... పనిమనిషి చేత రాత్రి రమ్మన్నట్టు, దగ్గరసావచ్చి, బా వున్నా నా? ఆ న్నట్టు, నెమ్మదిగా రొమ్ములమధ్య గుండీలులేని ఛాతీ ఆనుకుని కుంకుడుకాయ వాసనల కలంటుతలతో మొఖం, ఒక్కొక్క కప్పుకున్నట్టునూ ....

కాగితం తీసి కథ రాద్దామనివుంది. దిన దినానికి సౌందర్యం మారుతూ, యివ్వనపు ఉద్రేకంతో వుండిన, నవోడ దగ్గరగాఉంటే ఇంకా ఎక్కువ కథలు రాసివుండునేమో అనిపించింది.

పనిమనిషిని అడిగే. "ఏమన్నారే" అని. నవ్వుతుంది. నా అందం చూడరూ .... అన్నట్టు. చిరిగిన జాకెట్టు కింద ఎత్తు చూస్తూనే నవ్వుతుంది. ఏం చెయ్యనూ?

"మీరు ఎంతో అందంగా వుంటారండీ"

నా పనికోసం నేనూ ఎత్తులు వెయ్యాలి. ఆవిడ ఏమందో చెప్పమంటే, నా అందం గురించి దీని కెందుకూ.... అయినా.

"నువ్వు మాత్రం....?"

నిబారుగా నుంచుని, చెవులవరకూ నవ్వింది. పచ్చబొట్టు బుగ్గమీద, పోడప కళల్లా నవ్వి, ముడుచుకుంది.

"మేం పనికి వస్తామా ఏమిటి?" ఎరు పెక్కిన కళ్ళల్లోంచే అంది.

ఇరుకున పడినందుకు కోపం వచ్చింది. దూతిక బెడిసి కొడుతుండేమో అన్న బెంగ. ఏం చెయ్యాలో పాలుపోని కూన్యం.

నవ్వేసు. తల నెమ్మదిగా వూపింది రమ్మన్నట్టుగా. బొటనవేలితో వాస్తూనే వుంది. చురుగ్గానూ వెనక్కు తిరగజోయే.

నిరాశ నిండుకుండలా. "మీ పుస్తకాలు బావున్నాయట" అంది. ఇంకా ఏమంది అన్న ఉబలాటంతో క్షణం ఆగే. మాట్లాడ లేదు. ద్వేషం, ఈర్ష్య రెండూ కూర్చున్నట్టే .... వెళ్ళిపోయే.

ఆయనకి చదివి వినిపిస్తోంది . రాత్రి ఆవిడ. నేనుకూడా అల్లా చదవలేనేమో; షడ్జమంలోనుంచి గమకం లాగినట్టుగాఉంది.

చదివిందికదా కథలన్నీ; కనీసం ఓ డాంక్యు అయినా ఇవ్వడా అన్న ఆలోచనలో కొన్ని రోజులు వెళ్ళాయి. ఆయన నాటకాలు, చదవలేక కూర్చున్నాయి. ఇల్లాంటి ముక్కు పొడుంగాడికి, దొండపండులాంటి వెళ్ళాన్ని కూర్చినందుకు విధిని తిట్టాలని పించింది. ఏరి ఏరి మానవకల్యాణానికి

అంటకట్టటం సౌందర్యానికి రక్షరేఖకాబోలు అనుకున్నా.

అవిడతో మాట్లాడాలన్న ఊహలు చంపుకుతిన్నై. ఆయన కాలేజీకి వెళ్ళిన తర్వాతే తలుపుతట్టే; ధైర్యం అధైర్యం కూడా ఊగులాడుతుంటే.

“ఎవరూ?”

అది మాట్లాడ్డమే అనుకుని సమాధానం ఇవ్వనేలేదు. ఇంకోసారి విలిపించుకుని సంతోషపడాలనే.

‘ఎవరూ?’ తలుపుగడియ తీసింది. ఎర్రటి బుగ్గమీద, చాపనొక్కలు, అచ్చుపడి. పట్టివేళ్ళల్లా ఉంది.

‘మీరూ రండి.’

‘ఆయన నాటకాలు చదివేసండీ. సాయిం క్రం పూళ్ళో వుండనేమో అని....’

నవ్వింది. కుదురుగా ఉన్న పసు చిల్ల త్రోంచి ఎర్రటి తాంబూలం కనిపించింది.

“బావున్నాయా?”

“ఓ ....”

“మీరూ బాగానే రాస్తారే....” గుమ్మానికి అనుకున్నా కచ్చెళ్లు సముద్ర కెరటాల్లా, నాలోని ఆశల్లా వున్నాయి. సిగ్గుపడ్డా.

“అంత సిగ్గుపడేవారు, అల్లాంటికథలు ఎల్లా రాయగలేరండీ?”

“సౌందర్యాన్ని చూస్తుంటే ఎన్నేనా రాయ వచ్చునండీ” కనుకొలకుల్లోనుంచి ఎల్లాంటి అర్థం తీసుకుంటుందో అనే చూచే. లోపల నోరుజారి నందుకు దిగులుగానే ఉంది.

“పెళ్ళయినా కాలేదుగా.”

“లోకం గొడ్డుపోయిందంటారా ఏమిటి?”
 రామ్మూలు వైపుచూచే, అవిడ చూపులు నా చూపులకి పహారా ఇచ్చి, కువ కువ మన్నాయి..

“అయితే అందంగా వున్నవాళ్ళంతా దిడ్డి తీయించుకో వలసిందే” నవ్వుతోంది.

“మీరు ....?”

‘నేనుకూడా తీయించుకో వాలంటారా ఏమిటి?’

“అందరి కంటే ముఖ్యంగా ....”

‘అంత అందంగా వున్నానా?’
 అమాయి కత్వానికి నాకే గుండెలు గుబగుబ మన్నాయి. పొగిడే. అవిడ వంపుల్లోని తీర్పులన్నీ కదిలేయి. అవి నన్ను ఇరుగ్గా, వెచ్చగా కుప్పీలో కూర్చోబెడుతున్నాయి....

మెట్లు ఎక్కుతున్నట్టేవుంది నా ఆశ. కాఫీకాచి ఇచ్చింది .... వెళ్ళేటప్పుడే “ఎప్పుడైనా ఒస్తువుండండి కబుర్లు చెప్పడానికి. ఆయన, ఉన్నా లేక పోయినా ఫర్వాలేదు....”

వీధి గుమ్మందగ్గరకు. మేఘాలమీదేనడచే. ఎదురుగా గిన్నెపట్టుట వస్తున్న పనిమనిషి, నిప్పులోసుకుంటూ సందులోకి వెళ్ళింది.

రక్కలోకి చూచి నవ్వుతూనే పెదిమలు తమవుచుని, గట్టిగా కొరుకుతున్నా, చిరు నవ్వు చెపుల్లోవినిపిస్తుంది వెనక.

* * *

అల్ల రోజుల్లో మా ఇద్దరి పరిచయం పరి హాసా లాడుకునేంతవరకూ వచ్చింది. అందులో వ్యంగ్యంగా నేను సూచించే

అల్లానికి ఆవిడ నవ్వుతూనే వుండేది. ఎప్పుడు మాట్లాడినా ఏదో సమయంలో సౌందర్యాన్ని గురించి ప్రస్తావన తెచ్చేది. ఆమెని ఇంకా తెలియని ఆమెతోడి అనుభవాలకోసం నోరు చప్పరించుకుంటూనే, భట్రాజునవడంతో కాలంగడిచేది.

అందంగావున్నారు. అని ఆ వి డ కు నగ్నంగా చెప్పినా, ప్రతివంపునీ షాగడినా, ఆవిడ సిగ్గు పడకుండానే, నవ్వుతూ, గిలి గింతలాగే తీసుకొనేది. ఎరువెక్కిన శరీరాన్ని చూస్తున్నకొద్దీ, శరీరం మైకం చెంది పరవశ మైతేది.

మానవ జీవితంలో, ఆరాధన, అనుభవం, పతనానికి కారణం అయితే దాన్ని నేను యీ సమయంలో, స్వీకరించడానికి కూడా వెనుదియ్యటంలేదు. అనుభవంలేని ఆరాధన నపుంసకుడిగా చేసి కూర్చోపెడు తోంది.

పని మనిషిని, ఏదో సమయంలో చూస్తునేవున్నా. రోజురోజుకీ అది నా కళ్ళకి మార్పుగా, సౌగంధుగా తనపడాలని చీరలు మారుస్తోంది. సిగనిండా బాగన్ విల్లియామూలో, నందివరనాలో, మల్లె మొగ్గలో గుచ్చుకుని, నీలం బొట్టుతో చూస్తుంది. దగ్గరగా వెళ్ళినపుడు చవగ్గా కొన్న పాదరు, గాడెస్ బర్నిష్ బాత్ సబ్బువాసన వేస్తూనేవుంది.

ఆరోజు నన్ను రాసుకుంటూనే అది వెళ్ళింది. ఆ క్షణంలోనే, మాంసం గడ్డ కట్టిన, బిగుతైన రొమ్ములు గుండెల్ని తగిలి, ఆశల్ని ఒక్కక్షణం 'ఖదేరహో'

అన్నాయి.... నిలబడ్డ నన్నుచూచి, నవ్వుతుంది అది. చప్పున నీచువాసన తగిలి అసహ్యం వేసినా, శరీరంలో గట్టితనం 'ఒడలకూ' అన్న కోర్కెకి పునాదులు వేస్తోంది.

ఆవిడకూడా ఇల్లాచేస్తే .... ఆ క్షణాన్ని గురించి, ఆ రొమ్ముల్ని వర్ణిస్తూ, భారతం రాసి వుండేవాణ్ణి.

ఆరోజు, వాళ్ళింటికి వెళ్ళే. ఓరవాకిలిగా వేసిన తలుపుతోనే లోపల్కి వెళ్ళే — చొరవగా. ఆమె నవ్వు, ఆమె నడక, పిరుదుల పూపు చూసినప్పుడల్లా, గుండెలు ఆగవు. దాన్ని చూద్దాన్ని నిప్పున్న కర్రలాగే. కాళి మసి అయ్యేవరకూ.

"ఎవరూ?" వంటింట్లోంచే వచ్చింది. నాకళ్ళు నాకే చాలవేమో ఆమెనుచూద్దానికి; ఎవరిచైనా ఎరువు తెచ్చుకోవాలనిపించింది.

తలకి స్థానంచేసిన తడి, కబరీ భారం లోని పాయలు నదుల్లా వున్నయ్. సరిమాసి పెట్టని బొట్టు, సింహాచలపు కొండమీద దేవుడిలా వుంది. చిన్న ఖండువా వంటి మీద ఉండి ఉండనట్టువుంది. సన్నని జల్లెడెలో ఆమె ఒళ్ళంతా పీకుతోంది.

జీవితంలో ఆ రొమ్ముల్ని మొఖాన్ని హత్తుకుంటూ తడిజుట్టును ఒళ్ళంతా కప్పుకుని; అవిట్ని, ఓడుతున్న శరీరాన్ని, పిరుదుల్ని ఆవేశంతో కౌగలించుకుని, చచ్చిపోతే చాలు అనిపించింది.

కళ్ళు ఒప్పుగించే. మాటల్లేని ప్రతిమలా. ఆవిడ ఒళ్ళు కుంచుకుని నవ్వుతోంది —

చూడమన్నట్లుగా. లేనినీగ్గుతో, తన ఒళ్ళు తనే చూచుకుని, నావైపు చూస్తోంది.

నా పక్కనుంది. త గి లీ తగలనట్టే వెళ్ళింది. కురుల్లోంచి రెండు చినుకులు సన్ను వీలిచేయి, శీకాయవాసన ఒళ్ళంతా ఘమఘమమని మత్తు పోస్తోంది. "చీర కట్టుకువస్తా కూర్చోండి." అంది.

"చీరా!" నేను ఏమంటున్నానో తెలియటం లేదు.

మడమమీదే తిరిగి 'ఒద్దు!' తలాపే నేమో!

అమాయకంగా, అపేక్షతో, చంటి పిల్లాడిని లాలించినట్టే నవ్వుతోంది — రతీదేవి అంశలన్నీ తనే స్వంతం చెసుకున్నట్లుగా.

సోఫాలో కూర్చున్నా.

సౌందర్యం తాగుతున్నకొద్దీ పిచ్చెక్కుతోంది. చేతులు నలిపివేయాలన్న కోర్కెగాధంగా పాతుకుంది. వేడెక్కి శరీరం కాగుతోంది.

నేను ఇరుకునపడ్డం ఆవిడ చూస్తూనే వుంది.

"ఇల్లావుంటే బాగున్నానా?"

"రతీదేవిలా ఉన్నాను. ఎంతకాలం చూచినా చూడాలనే వుంది —" ఆ నవ్వు తూనే తన సౌందర్యాన్ని పొగడించుకుంది, పావు, అర, గంట రాటిపోయిందేమో!

"కాఫీ కాచి ఇస్తా" లేచింది.

"ఒద్దు...." అన్నా.

లోపల్కి వెళుతోంది. ఆ హంసనడక ఎంత పురుషత్వాన్ని ప్రసాదించగలదో అర్థమైంది.

అగలేక ఆమె వెనకాలే రెండడుగులు వేళా. నాకళ్ళల్లో, చూచిందేమో, నాకోర్కెల్ని నవ్వుతూనే. దగ్గరగా ఒచ్చి ఐగ్గమీద చెయ్యి వేస్తూనే.

"ఇప్పుడుకాదు .... ఆయినా అందాన్ని చూచేరుగా .... దాన్ని నలిపివేస్తారా!" చక్కగా అడిగింది.

రక్తం చచ్చి గడ్డ కడుతోంది. "ఇప్పుడు కాదు ...." అన్నవాక్యం. మనస్సుకు రామనామస్మరణల్లేవుంది.

కాఫీ తాగకుండానే బయటకివచ్చే.

పనిమనిషి అంటోంది .... "తడిసిన బట్టలు ఆరేయమన్నారా" అని.

* * *

అ సాయంత్రం పని మనిషి చీటీ పట్టుకువచ్చింది. ఆవిడ ఇచ్చిందట. పరీక్షకి వెళ్ళే విద్యార్థిలాగే చదివే.

"చూ ఇంటికి రావడం మూసేరు. పిచ్చి ఎత్తినట్టుగావుంది. తప్పక ఇవ్వాళ రాత్రికి రావలసింది" కనీసం ఓ వంద సార్లయినా చదివేను. రాత్రికి తప్పక రావలసింది' అన్నది ఎన్నో మధురానుభవాల్ని నెమరుకు తెస్తోంది.

'రాత్రికి ....' ఆలోచనలు వస్తున్నాయి.

"ఏమని రాసిందంటి చీటీలో" పనిమనిషి ప్రశ్న.

"రమ్మంది" అచేతనంగానే అన్నా. అన్న తర్వాత ఎంత మూర్ఖుడిలా మాట్లాడేనో తెలిసింది. నాలిక కరచుకున్నా.

'అందుకే .... ఒస్తానన్న వాళ్ళ మీకు అక్కర్లేదు' క్షుర్యతో అంది. నవ్వు వచ్చింది. ప్రపంచం అంతాకూడా త్రీ సమస్యలతో వేగి పోతుందేమో! కావలసిన రత్నాలు దొరక్క దూరమై పోవడం, అక్కర్లేనివి కాళ్ళావేళ్ళా పద్దం సామాన్య విషయమేనేమో ?

'కోపగించకూ' అన్నా.

'మహా వచ్చేరు' అన్నట్టు చూసి అది వెళ్ళిపోయింది.

చీ క టి ప డి, ఘంటలు జరిగేవరకూ హృదయం కోర్కెలతో రెచ్చిపోయింది. ఆ సన్నటి పంచమిని చంద్రుడు, ప్రశాంత యామిని, వేపపువ్వులవాసన ఎంతో ఆహ్లాదంగా వుంది — వాతావరణం.

ఆ ఘంటలు నాలో వెర్రిమోహం కలిగించేయి. తాపం ఎక్కువైంది. ఎట్లా గడపాలి? అన్న ఆవేదనే, ఏమవుతుందో నన్న ఆరాటమే!

పదీ దా టి ం త ర్వా త నే బయలుదేరే! సన్నగా ఉడుకులాం వాసన నా చొక్కాల్లోంచి చంపలికిండుగా వస్తున్నా. శరీరంలోని అధికోష్ణం తగ్గనేలేదు.

వీధి తలుపులు గడియవేసివుంది. అంత వరకూ, ఆయన వున్నాడో లేదోకూడా నేను ఊహించనేలేదు. ఊహించడానికి సమయం రానేలేదు. తలంపులన్నీ ఆవిడ మీదనే ఉండిపోయినవి.

దొడ్డిదారిని వెళ్ళాలని సందులోవద్దా. క్షిప్రీదగ్గరగా వెళ్లేటప్పుడే మాటలు వినిపించేయి.

చేయి. గుండెలు ఆగేయి. సన్నగా సందులోంచి వెయ్యరు గోడమీద పడుతోంది.

చూచే. ఆయన కళ్ళజోడు లేనికళ్ళ చీకిరికళ్ళయి దృష్టి సారించాయి. ఆమె చీర మడతలు మూలగా కూర్చున్నాయి....

చూస్తుంటే కోపం వస్తోంది. మల్లెపూలు పక్కమీద నలుగుతున్నై .... మాట్లాడకుండానే .... అవిట్ని కౌగలించుకుని, పక్కమీద దొర్లుకున్నాడు.

అవిడ కళ్ళ మాసుకుంది, చాచినచేతులు ఆ విట్ని దగ్గరగా లాక్కుని, నలిపేస్తున్నాయి....

"ఏమిటి అంత మోటతనం?"

"మాట్లాడకు"

కటికీ పూచలకు ఆనుకున్న నా శరీరానికి రంపకోతలా వుంది.

'అందాన్ని చూడడం చాతకాదు ....వచ్చు డూ ....' సగంలో ఆగిన మాటలు ....

"అదం .... ఏడిసింది ...." నోరు మూశాడు ....

దిగజార్చుగా నిట్టూర్పు వినపడింది. తల వంచుకుని, చచ్చిన పాములా సందు దాటే. మనస్సు మంతుతోంది. వాడు మృగం అనుకున్నా. తిట్టే .... ఆమెను పొందలేని ఉక్రోశంలో ....

'అబ్బాయి గారూ!'

ఉలిక్కిపడ్డా. గోడ సందునుంచి పనిపినిషి .... సన్నటి గ్లాస్కోచీరె, ఏర్రటి కాకెట్టు, మల్లెపూలు .... దగ్గరగా వస్తోంది దగ్గరగానే ....

“నేను బాగోలేదూ....న చ్చ లే దూ!” అంటూనే మెడమీద చేతులు వేసింది. ఒంగిన భారం బలంతోకన్న రొమ్ముల మీద ఆనుకుంటోంది.

నడివించే. చచ్చిన కోర్కెలు రేతుగున్నాయి. నూతి అంచుకు లాక్కువెళ్ళా. ఏంచేసినా నవ్వుతోంది .... దగ్గరిగా జరుగుతూ, నల్లబడ్డ పెదిమలలోనుంచి. రాత్రితిన్న చేపల వాసన, ఒంటిమీద నీచువాసన కొత్త కలిగి పోయింది.

దగ్గరగా....

“ఎంత బా వు న్నారు” మొఖంనిండా ముద్దులు పెడుతోంది ....

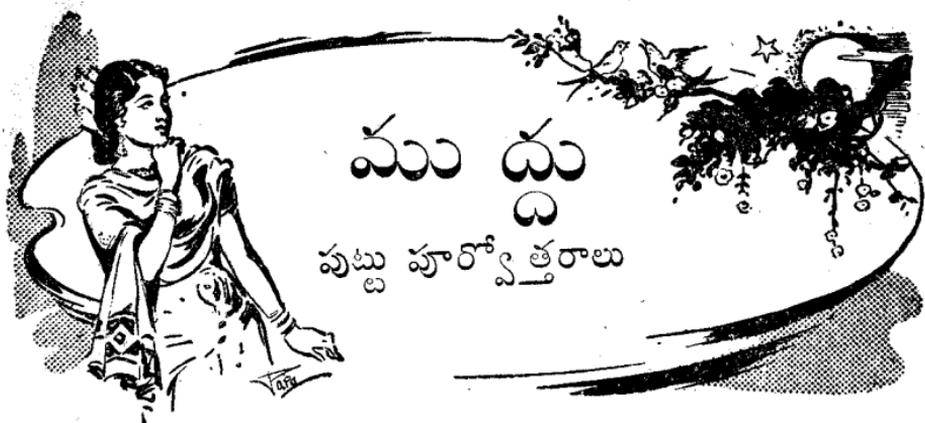
గది చే రే ట ప్ప టి కి కోడికూసింది, కూన్యంలో నడిచేనేమో; కోర్కెలు, ఆశలు చచ్చి నీరసపడుతున్నాయి ....

తనకిలేని పొగడ్డ, ఇంకోచోట సంపాదించుకుని, భర్తతో ఆరాత్రిళ్లు కాపురం చేస్తోందా? లేనికోర్కెలు .... నేను ఎంత విచ్చివాణ్ణియ్యోనో అనిపించింది. నరాల్లోంచి ....

ఆయన “నాటకం రాశారా!” అడుగుతాడు .... ఏం చెప్పనూ! ఆవిడ కనిపించినప్పుడల్లా తల వంచుకుని చూడకుండానే అడుగులు వేస్తున్నా కాని ఆ చూపుల్లో, ఏదో దీనత్వం, ఆక్రోధన, లేక పోలేడు. మునుపటిలా ఆవిడ నవ్వుటంలేదు అని తట్టింది.

రోజులుమాత్రం జరుగుతూనేవున్నై!

ముద్దు

పుట్టు పూర్వోత్తరాలు

వైదవులు కలపటం ద్వారా పొందే ముద్దు పశ్చిమ దేశాలలోనే జన్మించినది చెప్పాలి. యూరపియనులు లోకమంతా సంచారం చేస్తూ వలస రాజ్యాలను స్థాపించినప్పుడూ, మత ప్రవక్తలు ప్రచారం చేసే తీరు గులాడినపుడూ ముద్దుకు కూడా ఒకరకం ప్రచారం ప్రారంభమైంది. అలాటికి కొన్ని ఆఫ్రికన్ జాతుల్లోనూ, ఎస్కిమోలలోనూ, ఇతర చిల్లర జాతుల్లోనూ, ముద్దుకు స్థానం లేకపోవటంలో ఆశ్చర్యం లేదు.

ముద్దు పెట్టు కోవటం అనేది మానవజాతికి స్వతస్సిద్ధంగా వచ్చిందనే విషయాన్ని పరిశోధకులు ఒప్పుకోవటం లేదు. కాలక్రమేణా కామోద్రేకాన్ని రెచ్చగొట్టే సాధనాలకోసం మానవుడు ప్రయత్నిస్తూండటంలో యీ ముద్దుకు ఒక స్థానం ఏర్పడిపోయింది. హావలాక్ ఎల్లీస్ — తల్లికీ బిడ్డకూ వున్న ప్రేమపాశంలో ముద్దుకు ఒక స్థానం వుందనీ, అదే క్రమేణా ప్రణయకలాపాల్లోకి పాకివుంటుందనీ అభిప్రాయపడుతున్నాడు; ప్రణయకలాపాల్లోని ముద్దును గూర్చి తెలియని జాతుల్లో తల్లి బిడ్డను ముద్దాడటాన్ని చూడగలం. మనకీనాడు తెలిసిన రకరకాల ముద్దులకూ, 'తల్లి — పిల్లా' వునాదివేసి వుంటారు.

మానవులలోని అనేక విచిత్ర ప్రకృతులలో 'ముద్దు' వొకటి; దీని పుట్టు పూర్వోత్తరాలు ఎంతో ఆశ్చర్యకరంగా ఉన్నప్పటికీ, నిజానికి దూరం మాత్రం కావు. తన ప్రేమను ప్రకటించుకునేందుకు, ముద్దుకన్న ముందుగా కాగలిగితే అవతరించింది. అంతేగాక పూర్వం ప్రేమను ప్రకటించటం ముద్దు ద్వారా జరిగేది కూడా కాదు.

పశ్చిమ దేశాల భాషల్లో మొదట్లో 'ముద్దు'కు స్థానం లేదు. మొదటగా కెల్ట్లు ముద్దును ప్రవేశ పెట్టాకనే, మిగతా యూరపియన్ దేశాలు వారిని

అ భి సా రి క

అనుసరించినవి, అతిపురాతన కవిత్వాన్ని చూస్తే ఇది అర్థమవుతుంది. హోమర్ లాటి కవులు ముద్దునుగూర్చి ఎక్కడా చర్చించలేదు. చాలామంది పురాతన గ్రీక్ కవులకు ముద్దునుగూర్చి ఏమీ తెలియదని చెప్పవచ్చు.

ముద్దునుపోలిన క్రియలు చాలా జంతువులు ప్రదర్శిస్తవి. పిట్టలు తమ ముక్కులతో ప్రేమను ప్రకటిస్తవి. నత్తలూ, ఇతర పురుగులుకూడా ఒకదాన్నొకటి పెనవేసుకొని ముద్దులాడటం జరుగుతుంది. కుక్క తన యజమాని కాలిని నాకటం—ముద్దుతాలాకు శారీరకమార్పును ప్రదర్శిస్తుంది. కుక్కలు వాటిలో అవి ముద్దులాడి, ఒకదాన్నొకటి నాకుకుంటవి. మానవునికి చాలా దగ్గరి జంతు వైన కోతుల్లో ముద్దులాడటం వుంది. మానవుడు యీ జంతుకోటినుంచే ముద్దును కనుక్కొని ఉండొచ్చు!

తన ప్రేమనూ, ఇష్టాన్ని నిరూపించేందుకు ముద్దు సహాయ పడుతోంది. పెదవులు విచిత్రమైన కామోద్రిక్తతను రెచ్చగొట్టే భాగాలు. అందుకనే ప్రణయ కవిత్యంలో ముద్దుకు అంత పెద్ద స్థానం!

అంతే కాదు; ముద్దు ప్రణయాన్ని గ్యారంటీచేసే సాధనగానూ, ప్రేయసీ ప్రియుల ఆత్మబంధంగానూ, వారిలోని ప్రణయానికి ఒక రూపాన్ని ప్రదర్శించే శక్తిని పురిగొల్పేదిగానూ ఉపయోగపడుతోంది. ముద్దును అతి స్వల్ప విషయంగా పరిగణించే వారుకూడా, తమకు ఆత్యంత ప్రీయతములైనవారికి గాను, తమముద్దును ఉపయోగించకపోరు.

కొన్ని సంఘాల్లో ప్రియుడ ప్రియురాలిని పెళ్ళాడుతానని చెప్పి, ఆమె అంగీకారాన్ని పొందినప్పుడే ఆమెను ముద్దు పెట్టుకొనేందుకు అర్హతను సంపాదుస్తాడు. నేటి ప్రపంచంలో ఇది నామకః నిలబడిపోయింది.

శోభనంనాటి వధూవరుల ముద్దు — వివాహాచిహ్నంగా ఉండిపోయింది. వధువుతాలాకు ముద్దులకు ఇతర చిహ్నాలుకూడా లేకపోలేదు. వివిధ యూరపీయన్ జాతుల్లో వధువు ముద్దు ప్రాముఖ్యత రకరకాలుగా ఉండిపోయింది.

స్కాట్ లండ్ చరిత్ర తిరగేస్తే — వివాహం చేసిన మతాధికారి, వధువు పెదవులమీద తన మొదటి ముద్దును అధికారరీత్యా పొందేవాడని తెలుస్తుంది. వధువు జీవితానందం, యీ మొదటి ముద్దును మతాధికారికి అర్పించటం లోనే ఉండేదని నమ్మేవారు. మతాధికారికి ఇది వాటంగా ఉండటంవల్ల ప్రజానీకపు మూఢనమ్మకాన్ని ఏపరిస్థితుల్లోనూ ఖండించే అవసరం కలగలేదు.

వధువు ముద్దుకు స్కాట్ లండ్ లోనే ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత ఉన్నట్టు లోస్తుంది. స్కాట్ లండ్ లోని కొన్ని ప్రాంతాలలో ఇంకోవంత ఆచారం ఉండేది. వివాహానంతరం, వధువు — వివాహానికి వచ్చిన ప్రతి పురుషుణ్ణి ముద్దు పెట్ట

కోవాలి; ఆమెముద్దును పొందిన ప్రతివారూ, ఎంతో కొంత డబ్బును బహుమాన రూపంగా ఆమెకు అర్పించేవారు. యీ ఆచారం లోకంలోని ఏ ఇతర దేశంలోనూ కనిపించదు. బర్మన్ లో — చర్చీలో వివాహమయ్యాక, ఇంటికివచ్చే తోవలో వధువు తనకు ఎదురైన ప్రతి పురుషుణ్ణి ఒకసారి కాగలించుకునే ఆచారం ఉండేది. మార్కే రాష్ట్రంలో యీ కాగలించుకోవటం వివాహానికిగాను చర్చీకి వెళ్లేప్పుడు జరిగే ఆచారం ఉండేదట!

సాహిత్యంలో లేఖర్ట్ అనే యోగి 6-వ శతాబ్దంలో ముద్దునుగూర్చి ముచ్చటించాడు. తన కాబోయే భార్యకు 'ఒక ఉంగరమూ, ఒక ముద్దు, ఒక జత పాదరక్షలూ' ఇచ్చినట్టు ఆయన ఉదహరించాడు. వీటి అర్థం ఇది; ఉంగరం వారిద్దరినీ కలిపిఉంచేందుకూ, ముద్దు వారి ప్రణయూనికి రక్షగా నిలబడేందుకూ, పాదరక్షలు తన లాంగుబాటును నూచించేందుకూ ఉదహరించబడినవి.

యురప్ లో మాధ్యమిక యుగంలో కూడా, కామోద్రేకానిగాను ముద్దు ఉపయోగించబడేది కాదు. క్రమంగా నాగరికతను ఆరాధించే సాంఘిక సంస్థలు ముద్దు ఉపయోగాన్ని కామోద్రేకానికి ఉపయోగిస్తూ వచ్చారు. నేటికీ ఆనాగరిక జాతుల్లో ముద్దు కామానికి ఒక మెట్టుగా ఉండకపోవటం సత్యదూరంగాదు.

మాధ్యమిక యుగంలో యూరప్ లో ముద్దు ఎదుటి వ్యక్తిని గౌరవించేందుకు ఉపయోగించబడేది. అతిథి — తాను ఆతిథ్యం పొందే ఇంటిలోని వ్యక్తులందరినీ, చివరకు ఇంటి కుక్కనూ, పిల్లినీకూడా ముద్దుపెట్టుకొని తన గౌరవాన్ని చాటుకునేవాడట!

15-వ శతాబ్దంలో ఫ్రాన్సులో యోధులకు ఎక్కువ గౌరవం ఉండేది. చర్చీలో దైవప్రార్థన జరుగుతూన్నప్పుడు, ఏ యోధుడన్నా ప్రవేశిస్తే — యువకులు ఆతన్ని ముద్దుతో గౌరవించేందుకు ప్రార్థన వొదిలి ఎదురెళ్లేవారు.

ముద్దు విరివిగా వృద్ధిపొందేందుకు ఫ్రాన్స్ అనుకూలించింది. యువతుల్ని ఆకర్షించేందుకూ, వారి హృదయాలిని సంతోషపెట్టేందుకూ ముద్దు విరివిగా అనుసరించబడడేది. ఒకప్పుడు ఫ్రాన్స్ లో మెడకాయమీద తలకాయవున్న పురుషుడు వీధిలో కనిపించే ఏ ఆడదాన్నయినా, ఆమె ఇష్టాలతో పనిలేకుండానే ముద్దుపెట్టుకోవటం అతి సామాన్యవిషయంగా చూడబడేది. పశ్చిమ దేశాల్లో ప్రేమ పురుషులు ఒకనొకరు కాగలించుకొని చేసే నాట్యాలు, ముద్దులకు మహా గొప్ప అవకాశాన్ని కల్పించినవి.

12-వ లూయీ రాజరికం తాలూకు గౌరవాన్ని నార్మండ్ లోని ప్రతి క్రైస్తవి ముద్దుపెట్టుకోవటం ద్వారా నిరూపించేవాడు. యీ పద్ధతి జనసామాన్యంలో పలుకుబడిని సంపాదించేందుకు ఎంతో ఉపయోగపడేది. నేటి ప్రపంచంలో

అభి సా రి క

రాజకీయవేత్తలు చిన్నబిడ్డలను ముద్దాడి జనసామాన్యంలో పలుకుబడిని సంపాదించేందుకు ప్రయత్నించటం మనకు తెలియందికాదు.

ఫ్రాన్స్ లో వృద్ధిపొందినముద్దు ఇతర యూరపియన్ దేశాలకు పాకటానికి ఎక్కువకాలం పట్టలేదు. రష్యాలో జార్ చక్రవర్తినుంచి ముద్దును పొందటం ఒక గొప్ప గౌరవంగా తలచబడేది.

బతే కొన్ని దేశాల్లో ముద్దుకు ఇంకో అర్థం ఉండేది. ఇటలీలో, కన్యను ఏ యువకుడైతే బహిరంగంగా ముద్దుపెట్టుకుంటాడో, ఆమె ఆతన్ని వివాహమాడి తీరాలనే నియమంఉండేది. యీ ఆవకాశాన్ని చూసుకొని పోకిరియువకులు గొప్పింటి పడుచులమీదికి దూకేందుకు ప్రయత్నించేవారు. యువతులు తగినంత పురుషరక్షణ లేకుండా బైటికిరావటం జరిగేదికాదు. చివరకు చర్చకూడా క్షేమకరమైన ప్రదేశంగా భావించబడేదికాదు. ఒకప్పుడు వెన్నిస్ లోని గొప్పింటి స్త్రీలు — భరణాలువేసుకొని, సాయుధపురుషుల సహాయంతో మాత్రమే బైటికి వచ్చేవారు.

తూర్పుదేశాల్లో ముద్దు ఒకపవిత్రతను సూచించేదిగా ఉండేది; అందుకనే మొదట్లో ప్రణయంలో ముద్దుకు స్థానం ఉండేది కాదు. పూర్వం అరేబియాలో, భగవంతునికి ముద్దు ద్వారా తనభక్తిని ప్రకటించే ఆచారం ఉండేది.

ముద్దులోని స్వర్ణముఖం పూర్వం ఆసియామైనర్ లో ఒక గౌరవాన్ని సూచించేది. ఉద్యోగి, తన ఉన్నతోద్యోగిని ముద్దు ద్వారా గౌరవించేవాడు.

పూర్వం గోంలోకూడా ప్రణయంకన్నా, గౌరవంలోనే ముద్దుకు గొప్ప స్థానం ఉండేది. యీ ఆభిప్రాయాలే పూర్వం క్రిస్టియన్ మతంలో ఎంతో పవిత్ర భావాన్ని కలిగివుండేవి. నేటికీ మతకంగా తూర్పు పశ్చిమదేశాల్లో ముద్దు పవిత్రత పూర్తిగా పోలేదు. యోగుల సమాధుల మీదా, మతాధికారుల పాదాలమీదా, దేవతా విగ్రహాల పాదాలమీదా ముద్దుపెట్టుకోవటం తన గౌరవాన్ని, భక్తిని నిరూపించడంగా పరిగణించబడుతోంది.

తన గాఢనమ్మకాన్ని, భంగపరచలేని గౌరవాన్ని నిరూపించేందుకుగాను — తాను ఇవ్వబోయ్యే వాజ్జాలానికి ఆ గౌరవాన్ని ప్రతిపాదిస్తూ, న్యాయస్థానాల్లో బైబిల్ ను ముద్దుపెట్టుకునే ఆచారం నిన్న మొన్నటిదాకా ఉండేది. ఇప్పుడేది బైబిల్ ను తాకటంతో సరిపెడుతున్నారు. పెద్ద రాజకీయ న్యాయస్థానాల్లో నేటికీ బైబిల్ ను ముద్దు పెట్టుకొని, వాజ్జాలివ్వటం లేకపోలేదు.

మరికొన్ని అనాగరికజాతుల్లో, నమస్కారాలకు మారుగా ముద్దుతో గౌరవాన్ని నిరూపించటం కద్దు. ప్రణయంలో ముద్దు ప్రాముఖ్యత వారికి తెలియదు; లేక ప్రణయాన్ని వారంత ఎక్కువగా పాటించరేమో? తమ నాయకుడు నడి

అభిసారిక

చిన నేలను ముద్దాడి, తమ గౌరవాన్ని నిరూపించే ఆచారం ఆఫ్రికాలోని కొన్ని తెగల్లో వుంది. ఆస్ట్రేలియాలోని కొన్ని తెగలు నాయకుడు నడిచిన నేలను ముద్దాడటం—ఆ నేలను వాసన చూడటం ద్వారా తమ గౌరవాన్ని ప్రకటిస్తారు.

ప్రణయ కలాపానికి ముఖ్యమైన విధు ఇంద్రియాలూ పనిచేస్తవి. అవి; కంటికి సంబంధించిన చూపు, ముక్కుకు సంబంధించిన వాసన, చర్మానికి సంబంధించిన స్పర్శ, చెవికి సంబంధించిన వినికిడి, నోటికి సంబంధించిన రుచి — వీటినే మనవాళ్లు కామ దేవుడైన మన్మథుని విదుబాణాలుగానూ గుర్తించి 'పంచ బాణుడు' అనే పేరును తగిలించారు. ముద్దు విషయంలో — వాసన, స్పర్శ యీ రెండు జ్ఞానాలూ (అప్పుడప్పుడు రుచికూడాను!) తప్పక పనిచేస్తవి; అందులో స్పర్శ సుఖం ఎక్కువనికూడా చెప్పవలసివుంటుంది.

గౌరవాన్ని ప్రకటించేందుకు ఉపయోగపడే ముద్దు స్పర్శనూ, వాసననూ కూడా నిరూపిస్తుంది. గౌరవాన్ని నిరూపించే ముద్దు యూరప్ లోని లాప్ లాం డర్స్ లోనూ, రష్యాలోని యాకుట్స్ లోనూ, ఆసియాలోనూ, ఆఫ్రికా, పాలినే సియా దేశాల్లోనూ అమల్లోవుంది. కొన్ని అమెరికన్ తెగల్లూకూడా దానికి స్థానం వుంది.

ఆశ్రమాణానికి సంబంధించిన ముద్దులో మూడు ముఖ్యమైన రకాలున్నవి. (1) ముద్దు పెట్టుకొనే వ్యక్తి చెక్కిలిమీద ముక్కు ఉంచటం (2) చాలా సేపటి వరకూ చెక్కిలిమీది గాలిని గాఢంగా పీలుస్తూ, ఆ ఆనందానికి నేత్రాలను సగంమూయటం (3) చెక్కిలిమీద దీర్ఘంగా ఆశ్రమాణిస్తూ, పెదవుల కదలికతో స్పర్శించటం. యీ మూడు విధాలూ, ఆశ్రమాణానికి సంబంధించినవే!

చైనీయులు ముద్దు విషయంలో చాలా వెనుకబడి ఉన్నారని చెప్పవలసి వుంటుంది: యూరపీయన్ దేశీయుల ముద్దు వారికి ఎంతో ఘోరంగానూ, అనాగరి కంగానూ, కనిపిస్తుంది. అందుకనే ఫ్రెంచి ఇండో చైనాలోని తల్లులు, తమపిల్లలు అల్లరిచేస్తూన్నప్పుడు 'తెల్లవాడి ముద్దును రుచి చూపిస్తాను' అని భయపెడతారు.

ముద్దు కేవలం ప్రేయసీ ప్రీయులమధ్య ప్రణయాన్ని నిరూపించేందుకు మాత్రమే ఉపయోగించాలని చైనీయుల అభిప్రాయం. తల్లిదండ్రులకూడా, తమ పిల్లల్ని మరీ చిన్నతనంలోనే ముద్దాడుతారు.

జపానీయుల పురాతన సాహిత్యంలో కౌగిలంతలూ, ముద్దులూ బొత్తిగా కనిపించవు; ప్రణయాన్ని నిరూపించేందుకు వారు వీటిని ఉపయోగించేవారు కాదేమో? తల్లులు తమ చంటి బిడ్డలను లాలించటం, ముద్దులాడటం ఉండేది కాని, కేశవదళ దాటగానే తల్లులు తమ బిడ్డలను ముద్దాడటం మానేసేవారు. బిడ్డల పరంగా తప్ప, ఇంక ఏ ఇతర విధానంలోనైనా ముద్దు — ఆసభ్యంగా

పరిగణించబడేది. ఆడపిల్లలుకూడా తమలో తాము ముద్దుపెట్టుకోరు. బిడ్డలు నడవగలిగాక, తల్లిదండ్రులు వార్ని ముద్దుపెట్టుకోరు. జపాన్ లోని అన్ని తరగతుల ప్రజల్లోనూ ఇవే అభిపాయాలు ఉండేవి.

పూర్వం దక్షిణ ఇండియాలో ముద్దుకు మారుగా ఆఘ్రూణించటాన్ని ఉపయోగించేవారు. నన్ను ముద్దుపెట్టుకో' అనటానికిబదులు'నన్ను ఆఘ్రూణించు' అనేవారు. ఇలాటిది ఇంకా ఇతర దేశాల్లోకూడా లేకపోలేదు.

ఆఫ్రికాలోని గాంబియా జాతివారు — ఒక స్త్రీని గౌరవించవలసి వచ్చినప్పుడు ఆమె చేతి వెనుకభాగాన్ని రెండుసార్లు ముక్కుదగ్గర ఉంచుకుంటారు. నైగర్ ప్రాంతాల్లోని తల్లులు తమ బిడ్డల చెక్కిళ్ళను తమ చెక్కిళ్లతో రాయటం, ముక్కుతోనూ, నోటితోనూ స్పృశించటం చేస్తారు కానీ, ముద్దు పెట్టటంకోరు. అదేవిధంగా ప్రేయసీ ప్రియులు ఒకర్నొకరు పెనవేసుకున్నా కౌగిలించుకొన్నా సరే, ముద్దులుమాత్రం పెట్టుకోరు.

సమోయాలో ముద్దుకూ ఆఘ్రూణానికీ భేదంలేదు. ఉత్తరఅమెరికాలోని ఎస్కిమోలు ఆఘ్రూణించే ముద్దును మాత్రమే తీసుకుంటారు. ఇతర రెడ్ ఇండియన్ జాతుల్లో కూడా ఇలాటిదే ఆమల్లో వుంది. ఇలాటిదే లోకంలోని అనేక ఇతర జాతుల్లోకూడా ఉన్నదని చెప్పవచ్చు.

పాలినేషియాలో ముద్దులోని ఆఘ్రూణానికీ ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత ఉన్నట్టు తోస్తుంది.

న్యూజిలండ్ లో ఆఘ్రూణం ద్వారా ముద్దుపెట్టుకోవటం ఆహ్వానించటాన్ని, సానుభూతి చూపటాన్ని నిరూపిస్తుంది. బోర్నియోలో ఆఘ్రూణించటానికీ, ముద్దుపెట్టుకొనేందుకూ భేదమేలేదు; ఆరెంటికి ఒకే పదం వాడుకలో వుంది. ఆదేకీయుల్లో పురుషుడు స్త్రీని ఎప్పుడూ బహిరంగంగా ముద్దు పెట్టుకోడు; అదెంతో అసభ్యంగా పరిగణించబడుతుంది. ఇలాటిది ఇండియాలోకూడా అసభ్యంగానే చూడబడుతుంది.

ముద్దులోని ఆఘ్రూణతకు, స్పర్శకన్న ప్రాముఖ్యత ఎందుకని? అనాది మానవుడుకూడా ఆఘ్రూణతకి పెద్ద స్థానాన్ని ఇవ్వటంలో అర్థం ఏమిటి? నాగరిక మానవునికన్నా, ఆదిమ మానవుడికి ఆఘ్రూణం ముఖ్యమైనది. మానవుడు ఇతర జంతుకోటిని చూస్తూ, యీ విజ్ఞానాన్ని సంపాదించాడు. జంతువులు వాసననుపట్టి ఎన్నోపనులు చేయగలుగుతవి. పాము పసిపట్టి రావటం, కుక్క వాసన జాడల్ని అనుసరించి వెంటాడటం ఉదాహరణలు. మనిషివాసన్ను పులి తేలిగా పట్టుకొని వేటాడటం మరో ఉదాహరణ. ఆఘ్రూణశక్తి జంతువులకు ఎంతో సహాయపడుతోంది.

అభిసారిక

అదేవిధంగా ఆదిమ మానవుడుకూడా ఆఘ్రాణశక్తితోనే నిత్య జీవితం గడిపేవాడు. ఆహారంలోని శ్రేష్ఠతను వాసనద్వారానే ఆదిమ మానవుడు నిర్ణయించేవాడు; జీవితానికి అతి ముఖ్యమైన — ఆహారమూ, కామమూ రెంటికీ ఎంతో పోలికవుంది. రెండింటికీకూడా ఆదిమ మానవుడు తన ముక్కును ఉపయోగించేవాడు.

రాసురాసు నాగరికత పెంపొందినకొద్దీ మానవుని ఆఘ్రాణశక్తితో పని తక్కువైంది; ఆశక్తికూడా తగ్గింది. అందుకనే నేటి ప్రపంచంలో ఆఘ్రాణానికి ఎంతో తక్కువ స్థానం ఉన్నది.

నాగరిక జీవనంలో అన్నిటికన్నా 'చూపు' కు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత వుంది; మరి ప్రణయ కలాపాల్లో మొట్టమొదటి స్థానం చూపుది! మిగతా జానేంద్రియాలు చూపు తరువాతనే!

శారీరకమైన కామాన్నిగూర్చి చర్చిద్దాం : స్పర్శజ్ఞానాన్ని తీసుకుంటే — ముద్దుకు ఒక గొప్ప స్థానం ఏర్పడుతుంది. కాగలిగితే పొందే ఆనందం, ముద్దు లేకుండా నిండివ్వదు; అసంతృప్తికరంగానే ఉంటుంది. ఐతే నాగరికత పెంపొందిన జాతుల్లో ముద్దు కేవలం స్పర్శజ్ఞానానికి సంబంధించిందిగానే ఉండిపోయింది.

ముద్దు కలిగించేది ఒక్క శారీరకానందమేనా? కాదు — ముద్దులో ఆత్మ సంతృప్తి ఇమిడివుంది. ఏదో లోకంలో తనకు లభ్యంకాని ఆనందాన్ని పొందుతూ విహరిస్తున్నట్టు మాటలకు లాంగని నూతనానుభవం కలుగుతుంది. ఎంత ఆమాయకులైన ప్రేయసీప్రియుల మధ్య రూపొందే ముద్దయినా — కోర్కె, అది సాధింపబడటం ఒకేసారి జరిగినదాన్ని ఆ ముద్దు నిరూపించక మానరు.

ముద్దులోని తియ్యదనం, అది పెదవులమీద రూపొందినప్పుడు తెలుస్తుంది. ప్రణయావేశంలో రక్తం ఉధృతంగా శరీరంలో ప్రవహించటం, మరికొన్ని ప్రదేశాల్లోనే అది ఎక్కువ వేగంతోనూ, అధికపరిమాణంలోనూ రావటం జరుగుతుంది; అలాటి స్థలాల్లో పెదవులకాటి. పెదవుల స్పర్శజ్ఞానంకూడా అమోఘం! నోటిద్వారా హాస్యోనులు విడుదలచేసే లాలాజలం పెదవులమీదికి వచ్చి కాస్త తడి అవుతవి. అప్పుడవి తియ్యదనాన్ని, స్పర్శసౌఖ్యాన్ని విడుదలచేస్తవి; తాము పొందగలుగుతవి.

ప్రణయానికి ముద్దు ఉపోద్ఘాతంగా, కామోద్రేకాన్ని రెచ్చగొట్టే సాధనంగా, ఇతరుల మీదికన్న తనప్రణయం కొన్ని మెట్లు పైకివుందని ప్రకటించేందుకు గాను ఉపయోగపడుతోంది. కామం మరికొన్ని మెట్లు పైకిపోయి ప్రేమగా మారిందనేందుకు ఒక రుజువూగా, పరీక్షగా ముద్దు అమల్లోవుంది.

ముద్దు అందాన్ని నిరూపించటం కూడా కద్దు. 'ముద్దువొస్తుంది' అనటం, 'ముద్దులగుమ్మ' అనటం ఉదాహరణలు. అందంగా వుంటేనేకాని ముద్దు పెట్టుకో బుద్ధి వెయ్యదనే నమ్మకమే దీనికి కారణం. అంతేకాదు — ఇతరుల కంటికి అందంగా లేకున్నా ముద్దు పెట్టుకునేవారి కంటికి అందంగా ఉన్నప్పుడు యీ అర్థం చెల్లదు; కేవలం తనకావ్యక్తిమీది గౌరవం, లేక ప్రీతి, ఇష్టం నిరూపించ బడుతుంది.

ప్రణయంలో బుగ్గలు కొరకటం, పంటితో బాధించటం (love - bite) మొదలైన వాటికీ, ముద్దుకూ సంబంధం వుంది. స్వర్గ సౌఖ్యంతో కూడిన ముద్దు మరికొన్ని రూపాంతరాల్లో పంటిని ఉపయోగించటంగా కనిపిస్తుంది. నఖ ఊత బంధనాలు లోకంలోని అన్నిదేశాల్లోనూ అమల్లో ఉన్నవే! ఇవి కేవలం కామోద్రేకాన్ని రెచ్చగొట్టే సాధనాలుగానే గుర్తించబడినవి. శాస్త్రజ్ఞుల దృష్టిలో ఎదుటివ్యక్తికి బాధ కలిగించటం ద్వారా తాను పొందే ఒకరకం ఆనందం (sadism) తాలూకు ఒక రూపమని చెప్పవచ్చు.

యీ రకంగా పంటితో బాధించటం — మోటుగా ప్రవర్తించటం, కాయ కష్టానికి అలవాటుపడ్డ ప్రాణులవలె, నాగరిక జాతులు అమలు జరపవు. దీన్నే ఇంకా విశాలంగా చూస్తే, తీవ్రంగా గాయపరచి ఆనందించటంగా పరిణమిస్తుంది. 'ఆమె అందాన్ని చూస్తే, కొరుక్కుతినబుద్ధయింది' 'నేనేం కొరుక్కు తిననులే!' మొదలైన వాక్యాల అర్థం మనకు తెలియకపోలేదు. ఇలాటి సందర్భాల్లో ముద్దుకు సంబంధించిన అతి తీవ్రరూపం అర్థంకాకపోదు.

దక్షిణ స్లావ్స్ నివాసుల్లో ఒకర్నొకరు కొరకటం అతిసామాన్య విషయం. ఇలాటిది ఉభయులకూ ఆనందాన్ని కూరుస్తుందేమో? కొరికేవ్యక్తి కూడా ఆనందం కలుగుతుందని (Masochism) శాస్త్రజ్ఞులు నమ్ముతున్నారు.

ముద్దుకువున్న వివిధరూపాల్లో చిచ్చికొట్టటం, మెల్లిగా చేతితో తట్టటం వొకటి. చిన్నబిడ్డలు నిద్రపోయేందుకు చిచ్చికొట్టటంలోనూ, ప్రియురాలిని చేతితో తృప్తిపరచటంలోనూ — ముద్దులోని స్వర్గ సౌఖ్యంతాలూకు శారీరక సంబంధం కనిపిస్తుంది. జంతువును మచ్చిక చేసేందుకూ, తనకు జంతువుమీద వున్న సౌహార్ద్రాన్ని నిరూపించేందుకు చేతితో తట్టటం కొత్త విషయంకాదు.

ముద్దు ప్రాకార్యం సాహిత్యంలోకి ఎక్కకపోలేదు; పశ్చిమదేశాల సాహిత్యంలో అంతులేనంతగా పెరిగిపోయింది. లోకంలోని ఇతర సాహిత్యాలలో కూడ ముద్దు స్థానం మహా గొప్పగా పెరిగింది. దొంగ ముద్దులు, వేడి ముద్దులు, తియ్యని ముద్దులు. వెన్నెల ముద్దులు... మొదలైన రకరకాల ముద్దులు. ప్రేయసీ ప్రీయులకూ, కవులద్వారా ప్రజానీకానికి కొత్తకావు.

చలనచిత్రరంగం ముద్దుల ప్రచారానికి ఎంతో సహకరించింది. హాల్వుడ్ నుంచి వచ్చే ప్రతిచిత్రంలోనూ ముద్దుల మర్మం బహిర్గతం అవుతూనే వుంటుంది. ఆక్కడి సెన్సార్ బోర్డ్ వారు కూడా ఒక నియమిత కాలం వరకూ తెరమీద ముద్దు పెట్టుకునే దృశ్యాన్ని కత్తిరించరు. దీన్ని అసభ్యంగా పరిగణించే దేశాలు కూడా, అదొక విచిత్రానుభూతిని ఇవ్వటం వల్ల బహిరంగంగా దాన్ని ఖండించేందుకు వెనుకంజ వేస్తున్నారు. ముద్దు పెట్టుకుంటూ కలిగించే శబ్దం మరోకొత్త ఆనందాన్ని చేకూర్చటం కూడా ముద్దు విషయంలో కనుగొన్న వేరొక ఆనందం.

చేసిన తప్పకు లేక ఓటమికి ముద్దు జరిమానాగా చెల్లించబడటం కూడా కద్దు. mistletoe అనే చెట్టుకింద నిలబడ్డ యువతిని ముద్దు పెట్టుకోవటం పశ్చిమదేశాల్లో సర్వసాధారణం. న్యూఇంగ్లండ్ లో ఏ యువతి తాలూకు గ్లో వ్లస్ నన్నా పొందగలిగిన పురుషుడు, ఆ యువతి నుంచి ఒక్క ముద్దు తీసుకొని వాటిని తిరిగి ఇవ్వటం ఒక ఆచారం. ఇదే విధంగా నిద్రించే పురుషుణ్ణి స్త్రీ ముద్దు పెట్టుకుంటే — ఆ పురుషుడు ఆమెకు ఒక జత గ్లో వ్లస్ ను కొని ఇచ్చే ఆచారం కూడా వుంది.

'Post office' 'Pillow' 'Drop the handkerchief' మొదలైన పశ్చిమ దేశపు ఆటల్లో ముద్దు పెట్టుకోవటం ద్వారా ఓటమిని అంగీకరించటం కదు.

ఒక బుగ్గమీదకాసి, రెండు బుగ్గల మీదకాసి ముద్దు పెట్టటం — ఫ్రాన్స్ లోనూ, మరికొన్ని ఇతర దేశాలలోనూ. కామాన్ని గాక, కేవలం గౌరవాన్ని మాత్రమే నిరూపిస్తుంది. ఇలాటి ఆచారం సాంఘికంగా అత్యున్నత స్థానంలో వున్నవారు కలుసుకున్నప్పుడు చూడనవుతుంది! నేటి నాగరికతలో ఇలాటి గౌరవం చేతులు కలపటం ద్వారా (hand shake) జరుగుతోంది; ఇందులో కూడా ముద్దు తాలూకు స్వర్ణసుఖం ఇమిడివుంది. ఐతే మహా విద్వాంసులు, పెద్ద ఉద్యోగులు మొదలైనవారు పాత ఆచారమైన ముద్దుకు పూర్వపు గౌరవాన్ని తీసివేయ లేదు. అందుకనే పురుషులు పురుషుణ్ణి, స్త్రీలు స్త్రీలనూ ముద్దాడటం కూడా ఆయా దేశాల్లో విచిత్రంగా చూడబడదు. నాగరికత పెంపొంది, ఆంగ్లేయ సాంఘికాచారాలు పాకిన తావుల్లో మాత్రం ప్రణయం నిరూపించేందుకు మాత్రమే ముద్దు ఉపయోగిస్తోంది; స్త్రీ పురుషుణ్ణి బహిరంగంగా ముద్దు పెట్టుకోవటం వారి సాంఘికాచారంగా ఉండిపోయింది.

యూరపియన్ దేశాల్లో పెద్దింటివార్ని గౌరవించవలసివస్తే, టోపీ తీసి తల వొంచటం, సలాం చేయటం మాత్రమే గాక, ముద్దు పెట్టుకోవటం నేటికీ ఆచారంగా నేవుంది; ఐతే ఇది చెక్కిళ్లమీదకాదు. మోకరిల్లి గౌరవించే వ్యక్తి చేతిని కున్నితంగా ముద్దు పెట్టుకోవడం ద్వారా ఇది జరుగుతుంది.

అభినాసరిక

ప్రణయన్ని లేఖలద్వారా తెలియజేసేప్పుడు ఉపయోగించే ముద్దుల సంఖ్య చెప్పలేము. ముద్దుకు 'x' యీ గుర్తు వేయటం సర్వసామాన్యం. పేజీల తరబడిగా యీ గుర్తులు వేయటం ఆధునిక ప్రణయ ప్రపంచంలో అమల్లోవున్న విషయమే! ఇంకా కొంత మార్గాలు కనిపెట్టిన ప్రియురాలు — ప్రణయలేఖమీద, లిప్ స్టిక్ వేసుకున్న పెదవులతో ముద్దును అచ్చుగుద్ది పంపుతుంది. టెలిఫోనుల్లో ముద్దు పెట్టి తృప్తిపొందటంకూడా ఆధునికంగా కనిపెట్టిన విషయమే!

దేశరక్షణార్థం రణరంగానికి పోయ్యే సైనికులకు, దేశంలోని యువతులు ముద్దులు పెట్టి ఉత్సాహాన్ని కలిగించటం, విజయవంతంగా యుద్ధభూమినుంచి తిరిగివచ్చిన సైనికులను, ముద్దులతో ఆహ్వానించటం — పశ్చిమదేశాల్లో ఆచారంగా వుంది. ముద్దును వెలకు, నేలాంవేయటం, ఆడబుసు ఏ సంస్థకో, సద్వినియోగం చేసిన గాధలుకూడా అనేకం!

ముద్దు ద్వారా నూత్నాతి నూత్నమైన క్రిములు ఒకరినుంచి ఇంకొకరికి పాకుతవని నేటి శాస్త్రజ్ఞుల నమ్మకం. హిందూదేశంలోని పూర్వీకులు యీ విషయాన్ని యీవరకే గ్రహించి, స్త్రీకి ముక్కుపుడకల్ని సృష్టించారు. యీ ముక్కుపుడకలోని రాళ్ళు, పురుషుడు విడుదలచేసే గాలని శుభ్రపరుస్తవని వారినమ్మకం. అవి ముక్కుకు కేవలం అందమేగాక, దానికొక శాస్త్రీయ ధృక్పథంకూడావుంది.

పురుషుడు స్త్రీని ముద్దు పెట్టుకోవటం ఇండియాలో ఆచారం. స్త్రీ పురుషుణ్ణి ముద్దు పెట్టుకోవటం అనాగరికంగా చూడబడుతుంది. బహుశా సిగ్గు స్త్రీ పరంగానే సాంఘికంగా ఉండిపోవటం వల్ల ఇలాటి ఇబ్బంది వొచ్చి వుండొచ్చు. వితే పశ్చిమ దేశాల్లో ఆరికంగానూ, సాంఘికంగానూ స్త్రీ పురుషులు సమంగా ఉండటం వల్ల అక్కడ ఏవర ఏవర్ని ముద్దాడినా విచిత్రంగా చూడబడదు.

రచన :
 “ చంద్రకాంత్ ”

ఆసువాదం :
 “ సీలకంఠం ”

పార్వతి — మనకగా వెలగూరున్న లైటు వెలుగుల్లో, నిశ్శబ్దంగా మంచం మీద పడుకుని వ్యాకులకతో బాధ పడుతూవుంది. పాటకచేరీనుంచి యిప్పుడే తిరిగివచ్చింది. యవ్వనంలోవున్న ఒక సన్యాసి — ఆమె కోసం చూసి-చూసి, విసుగెత్తి ఇంకకుముందే, నిద్రపోయాడు. కానీ ఆమె యింకా మేలుకునే—జరిగిపోయిన జీవిత ఘట్టాల్లోని

అవమానాల్ని—పరాభవాల్ని గురించి బాధ పడుతూ ఆలోచిస్తూ వుంది. ఆమె దృష్టిలో మాలి చూటికీ ‘సత్యం’ కనబడుకున్నాడు

ఇవాళ సాయంకాలం ఆమె భగవద్గీతవిగానం చేస్తుండగా —, చివేందుకువచ్చిన ఆజనంలోంచి — దూరంగా ఒక బక్కపల చటి మనిషిలేచి, —“చాలు. యిక సంగీతం ఆపు నువ్వు గాయకురాలివి కాదు. నువ్వు

పాటకచ్చేరిల చాటున వ్యభిచారాన్ని పృథ్విగా సాగిస్తున్నావు.” అని తిరిగి — దగ్గర్లోనే, కాషాయవస్త్రాలు కట్టుకున్న, సన్యాసిని చూసి — “పార్వతి మోసంలో పడి నువ్వు నాశనమై పోతున్నావు. నిన్ను, పార్వతి మోసం చేస్తూ వుంది. ఈకాషాయవస్త్రాలు ప్రపంచపు కళ్ళలో దుమ్ముకొడుతున్నయ్యే!” అని అన్నాడు.

తననూ, పార్వతినీ అవమానించడం వినడంతోనే, సన్యాసికి కోపం వచ్చింది. అతన్ని ఎవరూ పట్టుకోకుండా వున్నట్లయితే — సత్యాన్ని చంపేవాడే.

ఆ పాటకచ్చేరిలో వాకమూల నిలుచుని వున్న యిద్దరుసిక్కు సిపాయిలు సత్యం మీద పడ్డారు! ఇంకా కొంతమంది వెద్దమనుష్యులు కూడా సహాయంచేశారు. చూస్తూ — చూస్తూ — దగానే హాలంతా గోలతో నిండి పోయింది.

అంతవరకూ — పార్వతి స్టేజీమీద కూచుని — సత్యం వేపుచూస్తూ వుంది. గోల ఎక్కువ కావడంచూసి — ఆమె లేచి నిలుచుని — “మీరంతా కూచోండి! ఈదుర్మార్గుణ్ణి యిక్కడనుంచి పంపించేయండి.” అని అన్నది.

ఆమె నోటినుంచి మాటలు బయటికి రావడంతోనే, సన్యాసి-సత్యాన్ని హాలులోంచి బయటికి గెంపేందుకు ప్రయత్నించాడు. సత్యంనోటివెంటా — ముక్కంటా రక్తం కారింది. అయినప్పటికీ అతను — “పార్వతి దేశదిమ్మరి! దాన్ని కొట్టండి! అనవసరంగా నన్ను కొడతారేమిటి! దాన్ని శిక్షించండి! వ్యభిచారిణి!” అని అరుస్తూనే వున్నాడు.

సన్యాసి అతని మాటలు వినిపించుకోలేదు. అతన్ని హాలుబయటికి యీడ్చుకుని పోయాడు.

పార్వతి — “రఘుపతిరాఘవ రాజారాం! పతితపావన సీతారాం —” అని పాడుతూ. ఆ అశ్రుమహిమతో అక్కడున్న కొన్ని వేలమందిని వశపర్చుకోగలిగింది. ఆమె కంఠం వినడంతోనే జనమంతా కుక్కిన వేలవలె నిశ్శబ్దంగా ఉండిపోయారు.

పార్వతికి — మాటిమాటికీ ఈ దృశ్యమే కళ్ళకు కట్టిపట్టవుతుంది. ఆమె కళ్ళకు ‘సత్యం’ కనిపిస్తున్నాడు. ఆకారణంతోనే, ఆమె ఆందోళనతో వక్కమీద అటూ — యిటూ పొర్లుతూ బాధపడుతూ వుంది. తను వదిలి వెట్టినవాడు మళ్ళీ సిగ్గులేక ఎలా వచ్చాడు? హాల్లోని వాళ్ళంతా — ‘సత్యం’ మాటలు నమ్మినట్లయితే ఏమయేది —? తనొక హారిదాసి! పది సంవత్సరాలనుంచీ — నగరాలూ, పట్టణాలూ, పల్లెలూ తిరుగుతూ వుంది. తను పాట కచ్చేరి చేయని ప్రదేశమంటూ దేశంలో లేనేలేదు. అడవాళ్ళంతా తనను చూసి దేవత ఈ రూపంలో అవతరించినదిని ధోగిడేవాళ్ళు! తన కళ్ళలో జ్యోతి, ముఖంలో అందం వుందని మగవాళ్ళు అనేవారు. తను చేసిన దానధర్మాలకు లెక్కేలేదు. దేవాలయాలు కట్టించేందుకు ఉచితంగా పాటకచ్చేరిలు చేసింది! కొన్ని అనాధాశ్రమాలకు దానం చేసింది. నిరాధారులైన ఆడపిల్లలకు పెళ్లి చేయించింది. తనకు కీర్తి — మానాభిమానాలూ, నీరిసంపదలూ వున్నయ్యే. ఇటువంటి జీవితాన్ని అనుభవించే తనమీద ఎవరికి ఆనుమానం కలుగు

కుంది....? తనవేపు కన్నెత్తి చూసేందు కెవరికి సాహసం వుంటుంది?

ఈ ఆలోచనా పరంపరల్లో — ఒక పక్కకు తిరిగి నిద్రపోవాలని ప్రయత్నించింది. ఎంత ప్రయత్నించినా నిద్రపట్టలేదు. మేలుకుని ఆలోచిస్తూవుంది. కాదు—ఆలోచిస్తూ — మేలుకుని వుంది. చివరికామె హృదయంలో తుఫాను లేచింది. ఆ ఆలోచనా తుఫాను సాగరపు అలల్లో కొట్టుకుపోతూవుంది.

మొదటి అల వచ్చి, ఆమెను తన ప్రియుడి దగ్గరకు తీసుకుని వెళ్ళింది.

నిండు యవ్వనం తొణికిస లాడుతున్న సమయంలో విధవగా మారి కూచుంది. విధవగా మారిన కొత్తరోజుల్లో, మెల్లిమెల్లిగా ప్రసంచానికి మొహం చూపిస్తున్నప్పుడు— అత్తవారింటికి దగ్గర్లోవున్న ఒక యువకుణ్ణి చూడం మొదలు పెట్టింది. ఆ యువకుని చూస్తూనే — నవ్వేందుకు తయారైంది. నవ్వుతూనే మాట్లాడింది. మాట్లాడుతూనే అతని గదిలోకి వెళ్ళింది. ఒకనాటి రాత్రి వీలుచూసుకుని—అతనితో లేచి పోయింది.

ఆమె తన యవ్వనాన్ని — సౌందర్యాన్నే, కాకుండా — అత్తవారింటి దగ్గర నుంచి, తీసుకుని వచ్చిన డబ్బు అతనికి అర్పించుకుంది. తన నగలుకూడా అమ్మి యిచ్చింది. ఇంతచేసినా — ఆఖరకు మద్రాసులో ఒక హోటలులో ఆమెను, విడిచిపెట్టి అతను కౌక్లకు బుద్ధి చెప్పాడు.

రెండో అలవచ్చి, ఆమెను తన పెంపుడు తల్లి దగ్గరకు తోసింది.

ఒకనాటి సాయంకాలం నిస్సహాయురాలై, పార్కులో కూచుని వున్నప్పుడు — ఒక వృద్ధురాలు వచ్చి తనను కూతురుతో సమానమనిచెప్పి ఓదార్చి, మెల్లిగా యింటికి తీసుకుని వెళ్ళింది. ఆ ముసలిది తనకు ఆధారం చూపించింది. ప్రోత్సహించింది. ఆఖరికి తనను మద్రాసులో — మౌంటు రోడ్డుకు దగ్గరగా మంచి డాబాలో వుంచింది. మంచి భోజనం ఇచ్చేది. నిల్చుచీరా. — జాతెట్టు కట్టుకునేందుకు అమర్చింది. చూస్తుండగానే వీటన్నిటి అర్థం తనకు తొందరగానే తెలిసిపోయింది. ఆ ముసలిది, ఎంతోమంది యవ్వనాన్ని, — శరీరాన్ని, నాశనంచేసి ఏమి తెలియనట్లు, బిక్కమొహంతో కళంక మైన మచ్చగల పట్టెమంచాన్ని తనగదిలో ఏర్పరిచింది —

ఆ మంచం మీదకు, స్రతిరోజూ వస్తూ— పోతున్న ప్రియులను చూస్తుంటే, ఆ మంచాన్ని కాల్చి వేధామనిపించేది. ఆ ప్రియుల ముఖాన ఉమ్మివేధామనీ, తుచ్చురాలైన, ఆ ముసలిదాన్ని చంపుదామనీ, అనుకునేది. కానీ, ఈ ఆలోచనలతోపాటు తన భవిష్యత్ ఒక పెద్ద గోడలా ఎదురయ్యేది. తన అసమర్థత కారణంగా — కొన్ని వందలమందితో పరిచయం కలిగింది. ఆ కారణంగా తను ఎక్కడికని వెళ్లగలుగుతుంది — తన్నెవరు ఆదరిస్తారు? ఎవరు తనని యింట్లో వుంచుకొని, భరించగలుగుతారు?

ఆడది యిట్లువొదిలి బయటకు రాగూడదే గాని, వచ్చింతర్వాత నీతి పరులూ, పెద్దలూ — సమాజమూ — లోకమూ— అంతా ఎదురై, ఊపిరాన్ని నాశనం చేసుకు

అ భి సా రి క

నేందుకు 'వృత్తి'ని చూపిస్తారుగాని, జారి పోయిన కాలను తిరిగి శుభ్రపరుచుకునేందుకు ఒప్పురు.

ఆ మంచం తాలూకు కీర్తి ప్రతిష్ఠల మచ్చు ప్రతిరోజూ పెరుగుతున్న కొద్దీ ఆ మంచంమీద ఆమెకు విరక్తి కలగడంతోనే, ఒకనాటిరాత్రి సంపాదించిన వంద రూపాయలతో — మంచాన్నీ, ముసలి దాన్నీ, ఆయింటి గౌరవాన్నీ వొదిలి ఆమె మాయమైంది.

◆   ◆   ◆

మూడవ అలవచ్చి, తనను తన 'సంరక్షకుని' దగ్గర పడేసింది.

"అర్ధరాత్రవుడు, ఎ వ రి కి కనిపించకుండా — స్టేషనుకు వెళ్తాంచే, నందు ముందులో 'డ్యూటీ' మీదున్న 'పోలీసు' కనిపించాడు. ఆదగ్గర్లో ఎక్కడన్నా దాక్కుంచామనుకుంది. కానీ ఆపోలీసు తనవేపు రావడం చూసి దాగుండడం మంచిదికాదని, పోలీసుల్ని ప్రజలకు సేవచేయడానికే, ప్రభుత్వం నియమించిందినీ, ఆ పోలీసుతో తన తర్తకు జబ్బుగా వుండనీ, ఉదయం బండిని ఆందుకునేందుకు, స్టేషనుకు వెళ్తన్నాననీ చెప్పదామను కుంది. ఆ పోలీసు ఆమె దగ్గరకు వచ్చి, గుచ్చి గుచ్చి చూస్తుంటే —, ఒక్క మాటకూడా వెకిలి రాలేదు. ఆ ముప్పైయి రూపాయల జీతగాడు రాజ్యాన్ని ఏలుతున్న వాడిలా కనిపించాడు. ఆమె ఏదో నేరస్థురాలిలా తలవంచుకుని నిలుచుంది.

ఆ పోలీసు యితర పోలీసులకంటే పెద్ద మనిషి; ఆమాటా — యీ మాటా అడిగి

తెలుగుకుని, తాజాకు బదులు, ఎంత ప్రేమతో — తనను పక్కనున్న పార్కులోకి తీసుకుని వెళ్లాడు....

◆   ◆   ◆

నాలుగవ అలవచ్చి, ఆమెను 'స్వామి' దగ్గరకు విసిరి వేసింది —:

అనేక పట్టణాల్లో, తిరుగుతూన్నప్పుడు శ్రీరంగం లోని ఒక ధర్మశాలలో ఆమెకు 'స్వామి' దొరికాడు. ఆయనే ధర్మశాలకు యజమాని. అదీగాక ఆయనకు నూటఎనిమిది బిరుదులు వుండడం మూలాన, శ్రీరంగంలో ఆయన కెంతో పలుకుబడి వుంది.

ఆ స్వామిగారు ఎంతో ఆప్యాయంగా, ఆమెను ఆదరించి, ధర్మశాలలో ప్రత్యేకంగా ఒక గదిని యిచ్చాడు. కావేరినది వొడ్డున ఎంతమంది పుణ్యాంగనల స్మృతికి చిహ్నమైందో ఆగది; ఆమె ప్రవేశించడంతోనే గది — గదంతా కొత్తైపోయింది.

ఒకనాటి రాత్రి ఆమె 'ద్రాక్షరసం' ఎక్కువగా తాగి—వొడలు తెలియకుండా— స్వామివారికి, 'రాధాదేవి విరహం' చక్కగా పాడి వినిపించింది. ఆ పాటకు స్వామివారు ఏచ్చివచ్చాడై, ఆమె శరీరంలానే పాటకుకూడా వొక్లమర్చి, ఎంతో ప్రేమతో— "పార్వతీ! నువ్వు పాటలా — హరికథలా నేర్చుకున్నావంటే, ప్రపంచాన్నే తారుమారుచేయగలవు. నీ కంఠంలో మంత్రంవుంది. నీలో గొప్ప ఆకర్షణకీర్తివుంది. నువ్వు తప్పకుండా భజన కీర్తనలు నేర్చుకో; మనీద్దరం తరిస్తాము —" అని చెప్పాడు.

ఆ అమూల్య సలహాను శిరసావహించి ఆమె స్వామిదగ్గరే పాటలు నేర్చుకుంటూ, రెండు మాసాలలోనే, కథలూ — పాటలూ నేర్చుకుంది! పొద్దపమానం, అదేపని; అన్ని హంగులూ ఏర్పడ్డాక స్వామి, ఆమెకు కాషాయ వస్త్రాలు యిచ్చారు.

త్రావణమానవు రోజులు. అప్పుడప్పుడూ మబ్బులు వేస్తున్నయ్! శ్రీరంగమంతా యాత్రీకులతోనూ, కాముకులైన స్త్రీపురుషులతోనూ, — గందర గోళంతోనూ నిండిపోయింది.

స్వామిగారి ప్రచారం వల్లనేతేనేమి — వారి పలుకుబడి వల్లనేతేనేమి, శ్రీరంగ నాథుడి ఆలయంలో పాటకచేరీ ఏర్పాటైంది. కొందరు పాటలు వినేందుకు, కొందరు హరిదాసిని చూసేందుకు వచ్చారు. జనమంతా ఆమె పాటకు ముగ్ధులయారు! కాషాయవస్త్రాల్లోని ఆ నిండు శరీరమూ, ఇరవై అయిదేండ్ల యవ్వనమూ, — స్వామి తినిపించిన పదార్థాల బలమూ తాగించిన ద్రాక్షరసం కలిగించిన కృత్రిమశక్తి, రాటుతేలిన ఆ కంఠస్వరం ఆందర్పీ ఆకర్షించినయ్! అందరి హృదయాలనూ పార్వతి కదను తొక్కించి, ఆయస్కాంతంలా ఆకర్షించింది.

అయిదో అలవచ్చి ఆమెను స్నేహితుడి దగ్గరకు తోసింది.

ఆ ధర్మశాలకు ఎదురుగావున్న గదిలో అందమైన యువకుడు వున్నాడు. ఆ యువకుడు ఆమెను పరకాయించి, చూసి —

నిట్టూర్పులు విడిచేవారు. ఆ యువకుడి అవస్థ చూడడంతోనే — ఆమె హృదయంలో సానుభూతి ఏర్పడింది. దాని ప్రతిఫలమే ఆ యువకుడి గుడ్డి యవ్వనంతో తాను ఆడుకుంది. చందాల రూపేణ, — బహుమానాల రూపేణ వచ్చిన డబ్బుతా అతని కింద ఖర్చు పెట్టింది. అతనికోసం రాత్రిం బవళ్లు ఎదురు తెన్నులు చూసేది. ఆ ధ్యాననుంచి ఆమె తప్పుకోలేక పోయేది. చివరకు ఆ ముసలి స్వామివారినుంచి తప్పించుకుని పోయి — ఆ యువకుణ్ణి పెళ్ళి చేసుకుంది.

అరవ అలవచ్చి ఆమెను హరిదాసిగా మార్చింది.

గృహజీవికంటేమీద ఆమెకు అనుకోసం, తొందరలోనే రోత వుట్టింది. అందులో ఆమెకు వూహించినంత రుచి కనిపించలేదు. మనసంతా తిరిగి స్వాతంత్ర్యాన్ని కోరుతూ, తిరుగుబాటు చేసింది. సంసార నిబంధనల్నుంచి దూరంగా — వుండేందుకు ఎదురు తిరిగేది. స్వాతంత్ర్యమేలేని సాంసారిక జీవిత బంధనాల్లోంచి ఎలా తప్పుకుని పోదామో, అనే దిగులుతో, ఆలోచనలతో, కుష్కించిపోయింది. వీరనించిన జీవితాన్ని ఆనందమయం చేసేందుకు, ఆమె మళ్ళీ పాటలు పాడడం మొదలు పెట్టింది. కానీ — ఆ కంఠంలో మునుపటిలా మృదుత్వం లేదు. వీణనినాదంలాంటి కమ్మని స్వరం లేకపోవడమటంచి, అఖరికి 'హాయి'కూడా లేదు. గొంతులోంచి

వలెన స్వరం వచ్చేదేకాదు. విసిగిపోయి అఖరికి 'భగవద్గీత' మొదలు పెట్టింది.

ఆ యువకుడు — హిందీ సంస్కృతంలో బాగా ఆరితేరిన వాడవడం చేత, రాత్రిం బగళ్ళు కష్టపడి ఆమెకు తొందర్లోనే ఆ భాషలుకూడా నేర్పి హరిదాసిగా తయారు చేశాడు. వెంటనే ఆమె నగరం—నగరం — పట్టణం — పట్టణం తిరిగింది.

విదవ అల — ఎనిమిదవ అల — తొమ్మిదవ అల — పదవ అల—యింకా చిన్నా — పెద్ద అలలు ఎన్నో లేచినయ్. ఈ అలల్లో కొన్ని ఆమెను యువకుల దగ్గరకు తీసుకుని వెళ్ళినయ్. కొన్ని అలలు యువకుల్ని తనదగ్గరకు తీసుకొచ్చినయ్. అలలు వస్తూన్నయ్; పోతూన్నయ్. ఆ తరువాత వూహించలేని పెద్ద అల వొకటివచ్చి, తనను 'సత్యం' దగ్గరకు లాక్కుపోయింది.

ఒకనాడు 'తిరువతి' దేవాలయంలో కథ చెప్పుతుండగా — పురుషోచిత సౌందర్యం గల సత్యం అందం ఆమెను ఆకర్షించింది. అతన్ని తన మాయలోకి లాక్కునేందుకెంతో ప్రయత్నం చేసింది. ప్రియత్నం కొనసాగక పోయేప్పటికీ, తన దగ్గరవుండే ముసలిదాన్ని — అతని వెనకాల బాణంలా వదిలించి, ఆ ముసలిది నేర్పరి. చాలా కాలంనుంచీ, పాత్యతివద్ద, జీతానికుంటూ వుంది. పార్వతికోరే యువకుల్ని తీసుకు రావడమే ఆమెపని.

ఆ ముసలిది సత్యం మనసు విరగదీసింది. అతను ఆమె వెనకాలే పార్వతి

బసకు వచ్చాడు. పార్వతి అతన్ని లేని పోని చిక్కుల్లో యిరికించి తన బానిసగా చేసుకుంది.

సత్యం తనవూహల్లోకి రావడంతోనే ఆమెకు నవ్వు వచ్చింది. ఆమె తన మనసులోనే — “నేను — సత్యం తాలాకు బంగారు లోజుల్లోని యవ్వనాన్ని అపహరించి, అతన్ని నాశనంకూడా చేశాను. నాతోవున్న ప్రతి ఒక్కప్రియుణ్ణి ఎంతోయిదిగా ప్రేమించాను. నాఆత్మలా, విశ్రాంతి యిచ్చాను మంచి భోజనం — నీల్కుబట్టలు — విదేశీ సారాయి — ఖరీదైన విలాస వస్తువులు ఎన్నో యిచ్చాను. తీరని కోరికల్ని ఎన్నో తీర్చాను. జీవితమంతా నీరసించిపోయి, వుసూరుమంటూ కోరికలతో, ఆవేశాలతోబాదవడే ప్రతివాడికీ, వాళ్ళ జీవితానికి కొంత ఆనందాన్ని కలిగించాను. నాదగ్గరకు వచ్చిన ప్రతి ప్రియుడికీ, రాజ్యం ఏలుతూన్న రాజులకు, రాణులు కూడా యివ్వలేనంత భోగాన్ని, ఆనందాన్ని విలాసాన్ని సుఖాన్ని, తీరని కోరికల్ని, వాంఛల్ని తీర్చి, హృదయం సింహాసనానికి, సట్టాభిషిక్తుల్నిగా తయారు చేశాను....” అని అనుకుంది.

ఈభావాల్లో, ఆవులించి, ఆమె, పక్కనే నిద్రపోతూన్న యువక సన్యాసివేపు ప్రేమతో, చూసింది. ఆమె హృదయం మెల్లి మెల్లిగా కొట్టుకుంటూవుంది. శరీరంలో హాలాహాలలా వేడివేడి అలలు ఉరుకుతూన్నయ్; ఆమె చెయిచాపి సన్యాసిని లేపి — “ఇవాళకూడా — అలానే నిద్రపోతున్నావా? నేను ఎప్పటి నుంచీ మేలుక్కూచున్నానో తెలుసా—” అని అన్నది.

వన్యాసిలేచి, లైటు పెద్దది చేసి, నూటు కేసులోంచి రెండు చిన్నగ్లాసులు, ఒకపెద్ద సీసాతీసి, — నప్పుతూ పార్వతి మంచం మీదకు వచ్చి కూచున్నాడు.

గ్లాసులు పోట్లాడుకుని, ఖాళీ అయినయ్. మళ్ళీ కలుసుకుని ఖాళీ అయినయ్; చివరకు సీసాఅంతా ఖాళీఅయిపోయింది.

ఖాళీసీసాలోనిరక్తం, పార్వతిముఖంమీద 'కళకుక్' మని మెరిసింది. ఆ ముఖంమీద

అందం ఎక్కువైంది. అకళ్ళల్లో జ్యోతి వెలిగింది.....

ఆమె.... ఆ దేవి వగంతెరిచివ కళ్ళతో, మదించిన యువకుడైన ఆ సన్యాసివేపు. తీగల్లాంటి చేతులుచాపి దగ్గరకు లాక్కుంటూ, మంచంమీద వాలిపోయింది....

పెద్దగా వెలుగుతున్న లైటు ఆరిపోయింది. ఆ గదికీ — బయటి ప్రపంచానికీ మధ్య, దళసరి చీకటి పరదాని ప్రకృతి కలిపించింది.

సందేహాలకు సమాధానాలు.

శ్రీ శ్రీ క పాఠకుల సందేహాలను ఆహ్వానిస్తుంది. సెక్కుకూ శారీర శాస్త్రానికి సంబంధించిన సమస్యలు ఎన్నో సమాధానాలు లేకుండానే చాలా కాలంగా మానవుల మనస్సుల్లో ఉండిపోయినవి. వాటిని తీర్చేందుకే ఇక్కడ ప్రయత్నం జరుగుతుంది.

అనుభవశాలియైన ఒక డాక్టర్ శరీరతత్వ రీత్యానూ, మానవ మనస్తత్వ శాస్త్రరీత్యానూ యీ జవాబుల్ని ఇస్తున్నాడు. ఒక్కొక్క చోట, జవాబు సూచన మాత్రంగానే ఉండిపోతుంది. ఇతర కారణాలు ఎన్నో వున్నా, ఒక వ్యక్తి నమ్మగలిగే కారణం మాత్రమే ఇవ్వబడుతుంది. శాస్త్ర స్వరూపం పరిపూర్ణరూపం దాల్చినంత వరకూ ఇలాటిది తప్పదు.

పాఠకులు పంపే ప్రశ్నలన్నిటికీ జవాబులివ్వటం కష్టం. సాధ్యమైనన్ని ప్రశ్నలకు జవాబులు ఇవ్వబడుతవి. మీరు త్వరపడినందువల్ల లాభంలేదు. క్రమపద్ధతిలో ఇది జరుగవలసివుంటుంది. సం॥ అభిసారిక]

1. కాన్పు సమయంలో తల్లి బాధకు గురికావటం ఎందువల్ల? బాధ లేకుండా కాన్పు అయేమార్గం ఏదన్నావుందా?

గర్భకోశంలోని ఫిండం పెరిగి పెద్దదై కాన్పు సమయానికి బైటపడవలసి వుంది. దీనికి ఒక్కటేమార్గం — గర్భకోశం ముడుచుకోవటంవలన, గర్భకోశంలో ఉండే పదార్థాలన్నీ బైటపడితీరాలి. ఇలాటిదే బహిష్టు సమయంలోకూడా జరుగుతుందికాని, గర్భకోశం ఎంత కొద్దిగా ముడుచుకున్నా బహిష్టురకం తేలిగ్గా బైటపడుతుంది; ఎందుకనంటే అది ద్రవపదార్థంకనుక! కాని బిడ్డ బైటపడేందుకు గర్భకోశం అనేకసార్లు, ఎక్కువ బలంతో ముడుచుకోవలసి వుంది. యీ ముడుచుకునేప్పుడు తల్లికి నెప్పలు కలుగుతవి.

అంతేకాదు — గర్భకంఠం (Cervix) అతి నూత్నమైన రంధ్రాన్ని కలిగి వుంటుంది. బిడ్డతల ముందుగా యీ ప్రదేశాన్ని జేరుతుంది. తల ముందుగా బైటపడాలి; అలా కానిపక్షంలో తల ముందు వొచ్చేట్టుగా డాక్టర్ చూస్తాడు... ఇప్పుడు బిడ్డ తలలోని బామికలు, గర్భకంఠంలోని బామికలకు వొత్తిడిని కలిగించి దారిచేసుకుంటుంది. ఇది జరిగినప్పుడుకూడా బాధ కలుగుతుంది.

సామాన్యంగా మొదటి కాన్పులో పడ్డంత బాధ తరువాతి కాన్పుల్లో ఉండదు. దీనికి పెద్ద కారణమల్లా — మొదటి కాన్పులో కలిగిన అనుభవం! కాన్పుకుముందు, తల్లికి సరైన విజ్ఞానం లేకపోవటంవల్ల కాన్పు అనగానే మృత్యు గహ్వరంలో జొరబడి, తిరిగి బైటపడటమే ననే అభిప్రాయాన్ని కలిగిఉండటం జరుగుతుంది. ఆ మృత్యు భయమే తల్లికి మానసికమైన బాధను విశేషంగా కలిగిస్తుంది. తీరా కాన్పు అయ్యాక, తాను ఊహించుకున్నంత బాధ లేదనే అభిప్రాయం కలుగుతుంది. యీ అనుభవమే రెండో కాన్పును తేలిక చేస్తుంది.

బాధ మరీ భరించలేనంతగా, గంటల తరబడిగా ఉన్నట్టయితే తాత్కాలికంగా నివారణకు ఉపయోగపడే మందులున్నవి. ఐతే వాటివల్ల చెడుగుకూడా లేకపోలేదు. అవి విషాలు కావటంవల్ల శారీరకంగా కొంత హానిని చేస్తవి; తాను ఎంతో కష్టపడటంవల్ల మందులు వాడారనీ, తనకు తెలియని సితిలోనే కాన్పు జరిగిందనే అభిప్రాయం రెండోసారి గర్భాన్ని ధరించేందుకు స్త్రీని భయపెడుతుంది. ఒకవేళ ఆ బాధను తాను అనుభవించకుండానే తనకు తెలియని సితిలో బిడ్డ జన్మించాడనే అభిప్రాయం తల్లికి కలుగుతే — తేలిగ్గా పొందిన బిడ్డమీద ఆమెకు అంత గొప్ప అభిప్రాయం ఉండకపోవచ్చు — ఇది కేవలం మానసిక పరిణామం. ఏవిధంగా చూసినా, స్వభావసిద్ధమైన కాన్పులోని మేలు, మందులూ మాకులూ ఉపయోగించటంలో కనిపించదు!

ఐతే మందుల సహాయం లేకుండానే కాన్పును తేలిగ్గాచేసే అవకాశం వుందా? 18 నెలలుగా ఏలో యూనివర్సిటీలోని వైద్యశాఖవారు జరిపిన పరిశోధనలు కష్టంలేని కాన్పులకు అవకాశాలు ఉన్నవని రుజూ చేస్తున్నవి.

ఇందులోని రహస్యం ఇది; స్వభావసిద్ధంగా జరిగే కాన్పులో తల్లి అనుభవించే బాధంతా శారీరకమైనది కాదు. మానసికంగా తాను పెద్ద ప్రమాదాన్ని ఎదుర్కొంటున్నాననే ఊహవల్ల కలిగే భయం — ఆ భయంవల్ల శరీరంలోని సరాలు అనవసరంగా బిగుసుకోవటం, దానికి తోడుగా శారీరకంగా జరిగే మార్పులు, ఆ సరాలన్నీ మరింతగా బిగించటం జరుగుతుంది. కాస్త ఓర్పుకొని సరాలన్నీ బిగించకుండా, ప్రకృతి తన పనిని చేసుకుపోనిచ్చేందుకు అవకాశం ఇస్తే అంత బాధ వుండదు.

అ భి సా రి క

పరిశోధించబడిన 400 కేసుల్లో అన్ని బాధారహితమైనవనికాదు. సగం కేసుల్లో కొద్దిడోసుమందు అమోఘంగా పనిచేసింది. శోగిస్థితికి అవసరమనితోనే పెద్ద డోసుల్లో వాడేందుకు మందులు సిద్ధంగానే ఉంటవి. కనుక ఇబ్బందిలేదు.

నూటికి 87 గురు తల్లులు, బిడ్డ జన్మించిన క్షణంలో స్పృహను కలిగి ఉన్నారు. నూటికి 90మంది తల్లులుకొన్న ఐన క్షణంలోనే రెండోసారి గర్భాన్ని ధరించేందుకు వెనుకాడలేదు.

ఏల్ యూనివర్సిటీవారి పద్ధతి ఇది; గర్భిణీ శ్రీలకు 6 పాఠాలు చెప్పబడుతవి. మొదటి నెలల్లో కొద్దిగా వ్యాయామంకూడా చేయవలసి వుంటుంది. యీ వ్యాయామంలో ఊపిరి ఎక్కువగా పీల్చుకోవటమూ, ఎక్కువగా విడుదల చేయటమూ — దానిద్వారా బిగుసుకున్న నరాలను కొంత వొదులుచేసి బాధనుంచి దూకుకోవటమూ జరుగుతుంది.

కొన్న జరిగే గదిలోకి వెళ్లేముందు — బాగా అనుభవం ఉన్న నర్స్ — కాబాయేతల్లికి కొన్న సమయంలోకలిగే శారీరక, మానసిక మార్పుల్ని వివరం — చెపుతుంది. కళ్లుమానుకుంటే జరిగిపోయ్యేటంత సామాన్య సంఘటనగా గర్భిణికి నమ్మకాన్ని కలిగిస్తుంది. అంతే—కొన్న తేలిగా జరుగుతుంది. యీ విధానంలో నూటికి ఇద్దరుతల్లులు తమకు చీమకుట్టినంత బాధకూడా కలగలేదని చెపుతున్నారు.

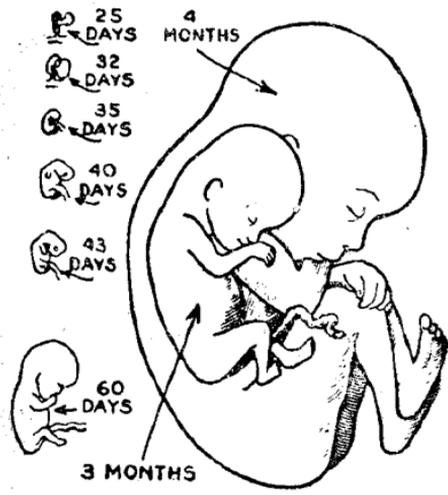
స్వభావసిద్ధమైన కొన్న జరగటంవలన, తాను కష్టపడి కన్న బిడ్డమీద తల్లికి ఎంతో మమకారం వుంటుంది. బిడ్డ మొట్టమొదటిసారి ఏడ్చును తాను విన్నప్పుడే ఆమెలోని మాతృత్వం ప్రవహిస్తుంది. కావలసినదల్లా మానసికమైన ధైర్యం. దాన్ని కల్పించగలిగిన ఏల్ యూనివర్సిటీలోని మనస్తత్వవేత్తలు — కొంతమంది తల్లులు బిడ్డ జన్మించటాన్ని చూడగోరారనీ, దానికి అవకాశాన్ని కలిగించేందుకు అద్దాలు సహాయపడినవనీ చెపుతున్నారు.

మనదేశం సంగతి చెప్పక్కర్లేదు. గర్భం వొచ్చిన క్షణంనుంచీ శ్రీ భయపడుతూనే వుంటుంది. సంసారానికి ఇదో పెద్ద అడ్డంకి అనే అభిప్రాయంతో పురుషుడు గర్భాన్ని ద్వేషిస్తూనే ఉంటాడు. ఇరుగమ్మా, పారుగమ్మా చెప్పకునే వింత కబుర్లు — ఆ చుట్టుపక్కల ఎక్కడైనా కొన్నవొస్తే ఆ ఇల్లాలు వేసే పొలికేకలు మొదలైనవి చూసిన గర్భిణి మనసు ఎలావుంటుందో చెప్పనక్కర్లేదు. ఏడవటంవలన, కొంతగాలిని బైటికిపంపి, ఒకరకంగా బాధను తప్పించుకోవచ్చు; కాని, అది ఇతరులమీద ఎంతో భయాన్ని, బాధపడే వ్యక్తిమీద అనవసరమైన సానుభూతిని కలిగిస్తుంది. ఇతరుల సానుభూతి బాధకు ఒక అంజనం కావటంవల్ల కొన్నసమయంలో కాబాయే బాలింత పెద్దగా ఏడుస్తుంది. ఇంతా ఏడుస్తే ప్రమాదాన్ని ఊహించుకున్నప్పుడు ఉన్నంత భయం, ప్రమాదాన్ని ఎదుర్కొనేప్పుడు

ఉండదు. ఈ రహస్యాన్ని తెలుసుకున్నాక, గర్భిణీ స్త్రీకి తగినంత శిక్షణ, మానసికమైన ధైర్యమూ, విజ్ఞానమూ వుంటే కాన్పు అనుకున్నంత కష్టమూకాదు; ఊహించినంత బాధాకాదు.

2. గర్భకోశంలోని శిశువు పెరుగుదల బైటపడే వరకూ ఒక్కటే క్రమమార్గంలో వుంటుందా? మానవ పిండాన్ని ఎన్ని నెలల పెరుగుదల తరువాత గుర్తించగలుగుతాము?

గర్భకోశంలోని శిశువు పెరుగుదల ఒకేమార్గంలో ఉండదు. యీ పక్కను వేసిన బొమ్మలో శిశువు పెరగటం చూపబడింది. మామూలు పరిమాణంలో యీ బొమ్మలోని పెరుగుదల సరిగ్గా సగమని చెప్పవచ్చు.

వివరాలు : పెనుంచి — మొదటి బొమ్మలో 25 రోజుల పిండం; 2-వ బొమ్మలో 32 రోజుల పెరుగుదల, 3-వ బొమ్మలో 35 రోజుల పెరుగుదల; 4-వ బొమ్మలో 40 రోజుల పెరుగుదల; 5-వ బొమ్మలో 43 రోజుల పెరుగుదల; 6-వ బొమ్మలో రెండు నెలల పెరుగుదల; 7-వ బొమ్మలో మూడు నెలల పెరుగుదల; 8-వ బొమ్మలో 4 నెలల పెరుగుదల నూచించబడింది. 4 నెలల తరువాత పెరుగుదల చాలావరకు పడిపోతుంది. ఆనాటినుంచీ శిశువు బైటపడేవరకూ చాలాకొద్ది మోతాదుల్లోమాత్రమే ఈ పెరుగుదల వుంటుంది.

పిండం కనీసం రెండు నెలలన్నా పెరగడం దానికి మానవరూపం రాను. కొన్ని జంతువుల తాలూకు పిండాలకు అది పోలికను కలిగివుంటుంది. (చూ॥ అభిసారిక ఆగస్టు సంచిక)

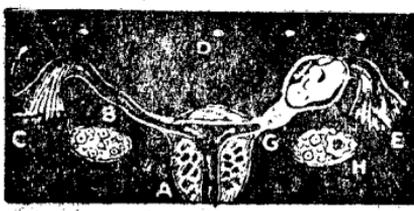
3. కాన్పులో ఆపరేషన్ అవసరమయేందుకు కారణం ఏమిటి? ఏ కారణంచేతనైనా ఒక స్త్రీ తాలూకు ఒకే టవరీ పనిచేస్తూన్నప్పటికీ ఆమె గర్భం ధరించగలుగుతుందా? అదేవిధంగా ఫాలోపియన్ ట్యూబ్ పోగొట్టుకున్న స్త్రీకూడా గర్భవతి అవుతుందా?

అ భి సా రి క

సాధారణంగా గర్భధారణ ఫాలోపియన్ ట్యూబ్ లోనే జరుగుతుంది. పిండం ఏర్పడగానే అది గర్భకోశంలోకివచ్చి ఆక్కడ పెరుగుతుంది. (చూ!! అభిసారిక రెండో సప్లిమెంట్)

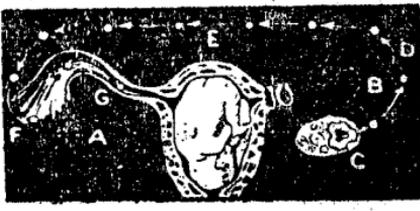
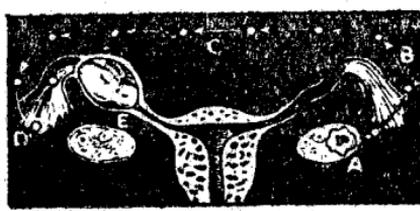
కాని ఒక్కో సమయంలో ఏకారణంచేతనైనా ఫాలోపియన్ ట్యూబ్ లో ఏర్పడిన పిండం, గర్భకోశాన్ని జేరదు. ఐనప్పటికీ అలాటిపిండం వృధాపోకుండా ఉండేందుకు ప్రకృతి కాపాడుతుంది; ఫాలోపియన్ ట్యూబ్ లోనే శిశువు పెరుగుతాడు.

ఇలాటిదాన్ని Tubular Pregnancy అంటారు. యీ పక్క బొమ్మలో వివరంగా చూపబడింది. G అనేదోట ఫాలోపియన్ ట్యూబ్ పూడిపోవటం జరిగింది కనుక పొదగబడిన గుడ్డు సహజంగా గర్భకోశంలోకి వచ్చేందుకు ఆటంకం ఏర్పడిపోయింది. ఐతే యీ గుడ్డును పొదిగిన వీర్యకణం ఎటునుంచి

వచ్చిందనే సందేహం కలుగుతుంది కదా! వీర్యకణం A అనే గర్భకోశం గుండా ప్రవేశించి ఎడంచేతి వైపున్న ఫాలోపియన్ ట్యూబ్ లో ప్రవేశించింది - కుడివైపు ట్యూబ్ మానుకొని పోవటంవల్ల అటునుంచి దానికి దారిలేదు. ఐతే ఎదుమవైపు ఫాలోపియన్

ట్యూబ్ లో వీర్యకణానికి గుడ్డు దొరకలేదు. ఎందుకనంటే ఎడమవైపు ఓవరీ H గుడ్డును విడుదలచేసివుంది. కనుక వీర్యకణం C అనబడే ఎడమవైపు ఫాలోపియన్ ట్యూబ్ లోనుంచి బయటపడి - శరీరంలోని ఖాళీస్థలం D గుండా కుడివైపున విడుదలైన గుడ్డును జేరి పొదిగింది. ఆ పిండానికి గర్భకోశంలోకి దారిలేకుండాటం వల్ల ఫాలోపియన్ ట్యూబ్ లోనే పెరిగింది. ఇలాటి స్థితిలో సహజమార్గం ద్వారా ఆ శిశువు బయటపడదు. కనుక ఆపరేషన్ ద్వారా శిశువును బయటికి లాగవలసి వచ్చింది.

యీ పై బొమ్మలోని మొదటిభాగంలో - కుడివైపు ఓవరీ A విడుదల చేసిన గుడ్డు ప్రమాదవశాత్తూ B, C, D ల మార్గంలో ఎడమ వైపు ఫాలోపియన్

ట్యూబ్ లోకి ప్రవేశించి, పొదగబడింది. ఎడమవైపు ట్యూబ్ ద్వారా అది కోశాన్ని జేరలేక ట్యూబ్ లోనే పెరిగింది. ఇక్కడకూడా ఆపరేషన్ అవసరమైంది.

ఇలాటి లోటుపాటు వున్నా సాధారణ గర్భం రాకూడదా? తప్పకుండా రావొచ్చు. పై బొమ్మలోని రెండోభాగం చూడండి.

C అనబడే కుడివైపు ఓవరీ గుడ్డును విడుదలచేసింది. ఐతే కుడివైపు ఫాలోపియస్ ట్యూబ్ అదివరకే తెరిపోయింది. కనుక ఆ గుడ్డు B, D, C మార్గంలో 'F' అనబడే ఎడమవైపు ఫాలోపియస్ ట్యూబును జేరింది. ఎడమవైపునవున్న 'A' అనే తావులోని ఓవరీ కారణాంతరాలవల్ల తొలగించబడింది. F లోకి జేరినగుడ్డు G అనే తావులో పొదగబడి, సరాసరి గర్భకోశంలోకి జేరి శిశువుగా పెరిగి, సహజమైన కాన్పు ద్వారా బయటపడింది. ఇది చాలా అరుదుగా జరిగేదైనప్పటికీ, ఇలాటి గర్భాలకు కూడా అవకాశం ఉన్నదని ప్రకృతి రుజువుచేయటం శాస్త్రానికి కొత్త విషయం కాదు. ఏదివున్నా, ఏది లేకున్నా జీవకోటిని వృద్ధిచేసుకునే ప్రకృతి ఎలాగైనా తనపనిని నిర్వర్తించుకునేందుకు ఎంతగానో ప్రయత్నిస్తుంది. మానవుడు దాన్ని నిరోధించేందుకు చేసే ప్రయత్నాలకన్నా, తెలివిగా వాటిని దూసుకునే ప్రయత్నాలు ప్రకృతికి లేకపోలేదని అర్థం కాకపోదు.

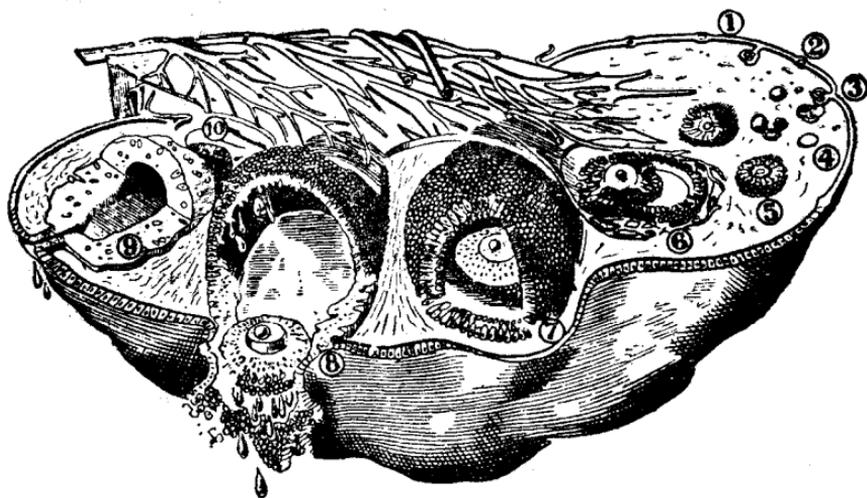
4. మధుమేహం (Diabetes) వల్ల నపుంసకత్వం ఏర్పడుతుందా?

మధుమేహం నపుంసకత్వానికి చాలా సందర్భాల్లో కారణమౌతుంది. పుంసత్వం ఎంతవరకూ పోతుంది? అనే విషయం వ్యాధి ఉధృతమైతే, పీడిక్టున్న కాలపరిమితిమీదా ఆధారపడివుంటుంది. పుంసత్వాన్ని యీ వ్యాధి తగ్గిస్తుందనే విషయం నిర్వివాదాంశం.

యీ తగ్గటంలో హెచ్చుతగ్గులుంటవి. ఒక్కొక్కప్పుడు పూర్తి నపుంసకత్వంకూడా రావొచ్చు. వ్యాధిని కుదుర్చుకుంటూ, పుంసత్వం వృద్ధయేందుకు చికిత్స తీసుకోవటంవల్ల ఉపయోగం వుంటుంది. ఆహారంలో మార్పుమాత్రం అత్యవసరం.

5. ఓవరీనుంచి రెండేసి నెలలకోకసారి, పక్కమైన గుడ్డు విడుదలవుతుంది కదా ... పక్కమైన గుడ్డుకూ, కాని గుడ్డుకూ భేదం ఏమిటి? ప్రతిగుడ్డు గర్భాన్ని ఇవ్వగలిగినదయే వుంటుందా?

యీ కింది బొమ్మలో ఓవరీలో గుడ్డు పెరుగుదల చూపబడింది.

ఇందులో 1 నుంచీ అది క్రమేణా వృద్ధికావటం చూడవచ్చు. 7-వ స్థానంలో గుడ్డు పక్కమై విడుదలయ్యేందుకు సిద్ధంగావుంది. 8 లోని గుడ్డు విడుదలవుతోంది. 9 లో అంతకుక్రితమే గుడ్డు విడుదలై ఖాళీ ఏర్పడింది.

బతే ఒకే సారిగా యీ గుడ్లన్నీ పక్కం కావు. ఒక్కోసారి ఒక్కో గుడ్డుమాత్రమే పెరిగి పక్కమాతుంది. గుడ్డు విడుదల కాగానే ఫాలోపియస్ ట్యూబ్ లో ప్రవేశిస్తుంది.

గుడ్డుతోపాటు 'కార్పస్ లూటియమ్' అనబడే పసుపుపచ్చ పదార్థం విడుదలవుతుంది. దీనిలో కెక్సోహార్మోనులు ఉంటవి. గర్భం నిలిచేందుకూ, గర్భధారణకూ ఇది అత్యంత ఉపయోగకారి.

ప్రతి గుడ్డూ పొదగబడుతుందని చెప్పలేము; పిండం ఏర్పడేందుకు అనుకూలమైనదనికూడా చెప్పలేము. విడుదలైన ప్రతి వీర్యకణమూ, గర్భాన్ని ఇవ్వలేదు. (చూ॥ అభిసారిక అట్టోబర్ సంచిక) అదేవిధంగా యీ గుడ్డులోకూడా పనికొరనివి ఉంటవి. అదిగాక గుడ్డు పొదగబడటం కేవలం ఛాన్స్ మీద ఆధారపడే విషయమే కదా!

మూలం :
“బ్లు”

అనుసరణ :
“చిన్నా”

ఒకటోరంగం

దృశ్యం : మద్రాసు, డాక్టర్ గారి సలహా గది.

[కుడివైపు కిటికీ. దానికి సమానాంతరంగా పెద్దటేబిల్, కాగితాలు, డైరీలు, మందుల కేటలాగులు వగైరా. టేబిల్ కిటికీకి మధ్య డాక్టర్ గారి రివాల్వింగ్ ఛైర్. రెండోవైపు ఫుట్ లైట్స్ కి ఎదురుగా ఆరమ్ ఛైర్; స్టూల్. ఎడమవైపు ద్వారం. మూలగా పుస్తకాల బీరువా. ఒకపక్క స్టేండ్ మీద వాష్ బేసిన్, టవల్, సోప్. వెనక వైపు ద్వారం.

రాఘవేంద్రం వెనక ద్వారం గుండా సూట్ మడతలు సర్దుకొంటూ ప్రవేశిస్తాడు. చాలావిచారంగా ఊటాడు. గుండ్రని పెద్ద కళ్లు, అందమైన ముఖం. వయసు ఇరవై ఆరు. ఆరమ్ ఛైర్ లో కూలబడి దీర్ఘంగా నిట్టూరుస్తాడు. డాక్టర్ వెనక నేవచ్చి బేసిన్ లో చేతులు కడుక్కొని రివాల్వింగ్ ఛైర్ లో కూర్చుంటాడు. వయసు సలభై. బలమైన శరీరం, తెలివైన కళ్లు.]

రాఘ : ఏమంటారు, డాక్టర్?

డాక్టర్ : ఆబ్బే, ఈవిషయంలో ఇంక సందేహం లేదు.

రాఘు : (నుదురు తుడుచుకొంటూ) సందేహం లేదు — సందేహం లేదని ఎలా అంటారో చెప్పండి.

డాక్టరు : ఉండవలసిన లక్షణాలన్నీ ఖచ్చితంగా ఉన్నాయి. అందుకే సందేహం లేదంటాను. [వ్రాసుకొంటాడు. రాఘవేంద్రం తెల్లబోతాడు; ఏదో భయం ఆవహించినట్లు ఒక్కక్షణం నిశ్చేష్టుడైపోతాడు; మళ్ళీ నిట్టూరుస్తాడు] చెప్పు, నీకున్న ఇబ్బంది ఏమిటో ఇప్పటికైనా అర్థమైఉంటుంది.

రాఘు : అబ్బే .... అహః....

డాక్టరు : ఆ , తెలియదంటే ఎలా ?

రాఘు : (కుంగిపోతూ) భగవాన్!

డాక్టరు : (వ్రాయటం మాని రాఘవేంద్రాన్ని పరికిస్తూ) అవసరంగా కంగారు పడబోకయ్యా. ఇందులో పెద్ద విశేషమేమీ లేదు. లక్షలాది జనాన్ని నీవు చూస్తూనే ఉంటావ్. — వీధుల్లో, క్లబ్బుల్లో, కాలేజీల్లో, సినిమాల్లో — ఎందర్నో కలుస్తూనే ఉంటావ్. అవునా? వాళ్ళలో ప్రతి నలుగురిలోనూ ఒకడు ఇదే దురవస్థలో ఉన్నాడంటే నమ్ము.

రాఘు : (నిశ్చలంగా మెల్లగా) సరేలేండి! ఏం చెయ్యాలో ఇదివరకే నిశ్చయం చేసుకొన్నాను.

డాక్టరు : అలా అన్నావ్ బాగుంది. ఇదిగో నీకు ట్రీట్ మెంట్. దీన్ని మీ ఫేషియన్ డాక్టర్ కి చూపించు. ఆయన మందిస్తాడు. మళ్ళీ వారరోజులు తరువాత ఒకసారి రా.

రాఘు : (ప్రిన్ క్రిప్షన్ తీసుకుంటూ) అలా చేయడానికి వీలేదండీ బాబూ!

డాక్టరు : అదేమిటోయ్! ప్రతిరోగి ఏం చేస్తాడో నువ్వు అంతే చేయాలి.

రాఘు : ఎవ్వడూ నా అంత దురవస్థలో లేడండీ బాబూ....! సరేలేండి! ఇక ఈ జీవితానికి ఇదే ఆఖరు. (చేతిని కణతలువరకూ ఎత్తుతాడు.)

డాక్టరు : నాదగ్గర సలహాకొచ్చి అదే కుర్చీలో కూర్చున్న ప్రతి ఆరురు రోగుల్లోనూ ఐదు గురు పోడుచుకు చచ్చిపోతామనే చెప్తారు. నిజంగానే చెప్తారనుకో. ప్రతిఒక్కడూ తనకొక్కడికే ఏనాటి శవో నెత్తిమీద తంతోందని అనుకొంటాడు. వాళ్ళని నమ్మదాయించి దారిలోకి తెచ్చేసరికి — అప్పుడు కళ్ళువిప్పి చూడడం ప్రారంభిస్తారు. ఈ రోగం తమకొక నీడలాంటి నేస్తం అనీ దానితోకలిసి మెలసి బ్రతకటం సులభ సాధ్యమేననీ తరువాత తరువాత గుర్తిస్తారు. ఒకటి మాత్రం నిజం — ఏ కుటుంబాల్లోనైనా సరే మనశ్శాంతి లభ్యపడాలంటే పరస్పరం కొంత ఉదారంగా సంచరించాల్సి ఉంటుంది.

రాఘు : కాని డాక్టర్ గారూ .... నేను....

డాక్టరు : (వినకుండానే అడ్డు వస్తూ) నీ విషయంలోకూడా పెద్ద విశేషంలేదని, ఇది సాధారణమైన సంగతేనని మళ్ళీ చెపుతున్నాను. సిఫ్లిన్ రావటం ఒక ప్రమాదమే అనుకో. అది ఎవరికైనా రావచ్చు. ఈ వ్యాధివొక్క చోటేలేదు — ప్రపంచమంతా ఉంది.

రాఘు : (టీట్ మెంట్ కాగితం జేబులో పెట్టుకొంటూ) ఏమైనా ఈ జబ్బు నాకు రావలసింది కాదు, డాక్టర్.

డాక్టర్ : ఎంచేత? దబ్బున్నవాడివనా? అధికారం ఉన్నవాడివనా? పెద్ద కుటుంబీకుడివనా?

రాఘు : డాక్టర్ గారూ! అందరిలానే నేనెప్పుడూ అడ్డమైనవాటికి కక్కుర్తి పడలేదండీ బాబూ! ఎంతో జాగ్రత్తగా ఉండేవాణ్ణి. నా జీవితంలోకల్లా ఇద్దరాడాళ్ళనే ఎరుగుదునండీ!

డాక్టర్ : నిన్నిక్కడికి తీసుకురావడానికి ఒక్కతే చాలు నాయనా.

రాఘు : ఆ ఇద్దరిలోను ఒకతెకూడా అలాంటిది కాదండీ డాక్టర్! నిజం! దీనికి నేనెంత భయపడేవాడినో మీకేం తెలుసు? ఇది రాకుండా ఉండాలని ముందుగా ఎంతో జాగ్రత్తపడ్డాను. తొలిసారిగా నేననుభవించిన ఆమె నాకెంతో అత్యీయమైన స్నేహితుని భార్య. అతన్ని గౌరవమర్యాదల్ని చూసే ఆమెని ఎన్నుకొన్నాను. అతనికి నీతి నియమాలమీద గట్టిపట్టుదల ఉండేది; భార్యని గడప కదలనిచ్చేవాడు కాదు; ఎప్పుడూ ఫౌషాలోనే ఉంచేవాడు. ఈ జబ్బును గురించి ఎంతో భయంకరంగా వర్ణించి చెప్పి ఆమెనెంతో గజగజలాడించేవాణ్ణి. ప్రతి ఒక్కడికీ ఈ రోగం ఉందని చెప్పేవాణ్ణి — దానితో ఇంకెవ్వడితోటీ కలలోనైనా సంబంధాలు పెట్టుకోవడానికి హాడలిపోతుందని; నాకెప్పుడూ ఎలాటి ద్రోహాన్నీ తలపెట్టడానికి భయపడుతుందనీను. చివరికి నా స్నేహితుడు నాచేతుల్లోనే చచ్చిపోయాడు, ఆఖరికి అదొక్కతే ఆమెనుంచి నన్ను విడదీయగలిగింది. రెండో ఆమె వొక దాసీవనిషి.

డాక్టర్ : కొంచెం నమ్మదగ్గ నీతి నియమాలున్న వాళ్ళనెవళ్ళనీ ఎరగవనుకొంటాను. అవునా?

రాఘు : ఎలా తెలుస్తుంది చెప్పండి! ఈ రోజుల్లో నీతులంటే మీకు తెలియంది గనకనా?

డాక్టర్ : బాగా తెలుసు.

రాఘు : ఈమె చాలా 'నీట్'గా ఉంటుంది డాక్టర్! దాసీవనికూడా మాన్పించేశాను. కాని వెనక పెద్ద సంసారం. చాలా బీదవాళ్ళు పాపం! వాళ్ళమ్మ దీర్ఘరోగి; తండ్రి అదొకలాంటి జబ్బుమనిషి; ఇంకా ముగ్గురు చిన్న తమ్ముళ్ళున్నారు. నేనిచ్చే దాంతో వాళ్ళంతా బతకాలి పాపం! వాళ్ళంతా నన్ను 'బావగారూ' అనే పిలిచేతారు. నా అసలు పేరు వాళ్ళకు చెప్పలేదు నేను.

డాక్టర్ : (మెల్లిగా) అవునే. అదే మంచిపని.

రాఘు : ఇంకొకడితో వెళ్ళిందంటే వెంటనే వాదిలేస్తానని బెదిరించాను. అలా అని ఆ ఇంట్లో వాళ్ళందరికీ తెలుసు. అందుకే ఆమె నెప్పుడూ ఒకకంట కనిపెడుతూ ఉండేవారు. ఆమె నొకతెనీ బైటకు వెళ్ళనిచ్చేవారు కాదు. తరువాత మూడునెలల క్రితం — నా వెళ్ళి విషయం రాగానే ఆమెను వాదిలేశాను. ఏంచేస్తాను చెప్పండి పాపం, వాళ్ళెంతో తల్లకిందులై పోయారు. నిజం డాక్టర్! నేనేమీ కల్పించి చెప్పటంలేదు. నమ్మండి నామాట! వాళ్ళంతా గోలెత్తారు. ఏం చెయ్యను చెప్పండి! ఎంత చెడ్డా వెళ్ళి మానుకోగలనా?

అ భి సా రి క

డాక్టర్ : ఆమెతో ఎంతో సుఖంగా ఉండేవాడినన్నావే మళ్ళీ నీకే బుద్ధి ఎందుకు వుట్టింది ?

రాఘ : (ఆ ప్రశ్నకు ఆశ్చర్యపోతూ) జీవితంలో ఇక స్థిరపడాలను కొన్నాను. మా నాన్న గారు పెద్ద పేరున్న లాయరుని మీకు తెలుసను కొంటాను — మేనరికం చేసుకోమని ఆయన ఆఖరి కోర్కె. చాలా మంచి సంబంధమండీ, ప్రాక్టీసు పెట్టుకోడానికి ఆవిడ సొమ్ము ఎంతో సహాయపడుతుంది — అదీగాక ఆమె సెంతో గౌరవిస్తాను కూడా. నేనంటే ఆమెకూ ఎంతో ప్రేమ. జీవితాన్ని సుఖప్రదం చేసుకోడానికి తగిన జీవిత సామగ్రి పుష్కలంగా ఉందిమాకు. నన్నుచూచి స్నేహితు లెంతో ఈర్ష్యపడతారు. పెళ్ళివైభవంగానే జరుగుతుంది; నన్నెరిగిన స్నేహితులంతా నావివాహ సందర్భాన్ని పురస్కరించుకొని చిన్న టీ పార్టీ ఇస్తూ ఏదో విధంగా నన్ను ఎగతాళి చేస్తారు. చూడండి. ఎలాంటి దుస్థితి వచ్చిందో! ఇంతకీ నా కదృష్టంలేదు. కుక్కల కంటే కనిష్టంగా బతికిన వాళ్ళనికూడా ఎందరో ఎరుగుదును. అదేమదృష్టమో కాని వాళ్ళ కేరోగమూ రాదు. పశువులు! నా కంటారా! — నాలాంటి కుష్టురోగికి ఇంక మీగిలిందేమిటో చెప్పండి ? నా భవిష్యత్తంతా పూర్తిగా శిథిలమై పోయింది; నా యావజీవితమంతా విషమయమైంది. అలాటప్పడు, ఆ పంకిలం నుంచి బైట పడటం మంచిది కాదంటారా? ఏమైనా సరే, ఇలా నేను బాధపడేందుకు ఏలేదు. మీకు మాత్రం తెలీదుగనకనా? — నే నున్నంత దురవస్థలో మరెవడూలేడు. (ఏడుస్తూ) నిజమండీ డాక్టర్ గారూ! (అరచేతుల్లో ముఖం కప్పకొంటూ) ఓ, ఓ, ఓ.

డాక్టర్ : (లేచి, నవ్వుతూ అతని దగ్గరికివెళ్ళి) మగవాడవు! చిన్న పిల్లవాడిలా ఏడుస్తావా?

రాఘ : (కన్నీళ్ళతో) పోకిరిగా తిరిగి నా జీవితమంతా వ్యభిచారిణుల ఇళ్ళలోనే గడిపితే అనుకోవచ్చు. 'నాకు తగ్గకాస్తే అయింది!, అని కొంత ఊరట కలిగేది.

డాక్టర్ : కాదు — కాదు.

రాఘ : ఏమిటి కాదండీ ?

డాక్టర్ : కాదు — నీ వలా అనకూడదు. అదివేరే విషయం అనుకో! చెప్పు....

రాఘ : నాకు తగినకాని అయిందను కొందును డాక్టర్! కాని నిష్కారణంగా — ఏ పాపమూ ఎరగండే, బొతికంగా అన్ని ఆనందాలకూ దూరమయ్యాను. స్నేహితు లతో కులాసాగా తిరగడంకూడా మాను కొన్నాను. ఊళ్లో ఉన్న తల్లెలంతా వాళ్ళ కొడుకులకు నన్ను ఆదర్శంగా చూపించేవారు. ఆ పేరు ప్రతిష్టల్ని నిలుపుకోవాలని ఎంతో తాపత్రయపడ్డాను. ఆఖరికి నా'లా' పరీక్షలకి ఇద్దరు స్నేహితులు సాయం పట్టాల్సివచ్చింది. ఎల్లాగో చచ్చి చెడి బైటపడ్డాను. సివిల్ క్రిమినల్ సెక్షన్లని గాలించే బదులు, తెల్లవారుయమున నాలుగంటలకి ఏ బోగందాని ఇంట్లో అంటించు కొన్న సిగరెట్లో పీచుకొంటూ ఇంటికి రావాలని కలలుకనే వాణి. తాంబూలం నవలిన ఎర్రని వాళ్ళ పెదవుల్ని, రకతగా మెరిసిపోయే వాళ్ళ నల్లని కనుసాపల్ని, వాళ్ళ పాలిపోయిన ముతాల్ని తలపోసుకొని గుటకలు మింగే వాణి. వాళ్ళ కిలకిల నవ్వుల్లో, వాళ్ళ జావళిల్ని వింటూ వాళ్ళ శరీరాల్లోని నిమ్నొన్న తాల్ని చూస్తూ సర్వాన్నీ మరచి, నన్ను నేను మరచిపోవాలని అనుకొనే వాణి — యీ పూహ

అ భి సా రి క

ధానే నా ఆరోగ్యం వారికోసం త్యాగంచేసి వేశాను. అయినా నా ఖర్మం చూడండి! ముందుగానే నాకి ఘోరఫలితాలు తెలిసివుంటే యీ గోతిలో పడే వాణ్ణికాదు.....

డాక్టర్ : ఏమిటా నాన్నెన్నంతా ?

రాఘు : ఔను — నాకు తెలుసులెండి — జాట్టూడిపోవటం, వొంటినిండా మచ్చలూ, చెవుడు, కళ్ళు కన్పించకపోవటం పక్షవాతం — ఇంకెందుకూ పనికిరాకుండాపోయి తోపుడు కుర్చీ వొకటి కొనుక్కొని వెనక వొకడుతోస్తుంటే — అయ్యో .... (ఏడుస్తాడు) అంతే — నాగతీ అంటేనండి డాక్టర్. ఈ బావగారికి ఇక మిగిలేది కూడా అంతే నండి!

డాక్టర్ : మైడియర్ సారీ! ఆ ఏడుపు కొంచెం ఆపి దయచేసి చెప్పేది వినండి!

రాఘు : (ఏడుపుమాని) అలాగే డాక్టర్! కాని నాగురించి మీరైతేమంతా వ్యర్థంచేసుకొంటున్నారు.

డాక్టర్ : నాకేమీ ఫరవాలేదు. నేను పూచీ ఇస్తాను నాయనా!

రాఘు : మీరేం చెప్పాలనుకొంటున్నారో నాకు తెలుసులెండి బాబూ!

డాక్టర్ : అయితే ఇంక నాతో పనేముంది? నీ ఇష్టం వచ్చినట్టు చెయ్యి.

రాఘు : క్షమించండి డాక్టర్! సరే, చెప్పండి — ఇంతదయ భరించలేనండి!

డాక్టర్ : నీకు మనస్ఫూర్తిగా ఆసంకల్పమేఉంటే తగుమాత్రం శ్రద్ధ వహిస్తే చాలు, నీవు భయపడుతున్న దారుణఫలితాలన్నీ రాకుండాపోతాయి.

రాఘు : అవునులెండి! మీరు చెప్పండి డాక్టర్!

డాక్టర్ : ఈనగరంలో వేలకొద్దీ ఆరోగ్యవంతులు లేకపోలేదు. రా. చెప్పు — మువ్వూ, నీతోపుడు కుర్చీలు — అన్నీ! కాని అందరూ నీవనుకున్నంత దారుణంగా ఉన్నారంటావా?

రాఘు : లేదు డాక్టర్, నిజమే ....

డాక్టర్ : పైగా నీవనుకొన్న కారణాలుగా వీళ్ళంతా ఆ తోపుడుకుర్చీల్లో కూర్చోలేదు. తక్కిన వేలాది ప్రజల్లాగే నీవెందుకు కుంగిపోవాలి? ఎటోచ్చి — ఇదికొంచెం నీరియవ విషయం — అంతే!

రాఘు : కాని చూడండి! ఇది చాలా భయంకరమైన వ్యాధి —

డాక్టర్ : ఔను.

రాఘు : భయంకరమైన వ్యాధుల్లో ఇదొకటికదండి?

డాక్టర్ : ఔను — కాని నీవు చాలా అదృష్టవంతుడివి.

రాఘు : ఏమిటా అదృష్టం?

డాక్టర్ : పోల్చి చూస్తే చాలా అదృష్టం అనాలి — వ్యాధులన్నిటిలోకీ ఆవొక్క భయంకరమైన వ్యాధినే అంటించుకోవటం అదృష్టం కాదా? దానికి నివారణోపాయాలు చాలా ఉన్నాయి. అంతవరకు సంతోషించు.

అ భి సా రి క

రాఘ : నాకు తెలుసులెండి — వ్యాధికంటే దారుణమైన మందులుకూడా ఉన్నాయని.

డాక్టర్ : అదేమీ కాదోయ్!

రాఘ : ఐతే ఈ జబ్బు నిజంగా కుదురుతుందనే చెప్పుతున్నారా ?

డాక్టర్ : తప్పక కుదురుతుంది.

రాఘ : ఐతే నామీద ఈ నింద పోతుందంటారా డాక్టర్ ?

డాక్టర్ : నేను పూచీపడుతున్నాగా !

రాఘ : మీరు — మీరు నన్ను 'ఫూల్'ని చెయ్యటం లేదుకదా ? నేను ఎన్నో విన్నాను.

డాక్టర్ : (బుజాలెగరవేసి) ఔను — విన్నావయ్యా — చాలా విన్నావు! ఆస్తి హక్కుల లోతుపాతులన్నీ నీకు తెలీదని ఎవరనగలరూ ?

రాఘ : ఔననుకోండి! కాని ఆవిషయం ఎందుకంటే ఇప్పుడు ?

డాక్టర్ : ఆ న్యాయశాస్త్రం అంతా చెప్పే బదులు — నీ విపుడు బాధపడుతున్న వ్యాధి లక్షణాలన్నీ చెప్పిఉంటే బాగుపడే వాడవు. అప్పుడు, బహుశా ఆజబ్బు అంటించు కోకుండా ఉండాలని తగిన జాగ్రత్త పడేవాడవికూడా !

రాఘ : కాని ఈమె చాలా .... కాని డాక్టర్! ఎవరను కొంటారు చెప్పండి—ఇలాంటి ప్రీతికూడా ఈతి బాధలు ఉంటాయని, నేనెనా వీధిముండల వెనక పడగతాలనుకో లేదు. పవిత్రమైన అడయార్లో ఉంటోంది — తైనామ్ పేటలో కాదంటే బాబూ!

డాక్టర్ : ఏ పేటైతే నేమిటి ? స్థలంకొ ఏమీ సంబంధంలేదు. ఈ వ్యాధి అందరికీ వొక్కలాగే ఉండదు. బీదవాళ్ళని కనికరం కూడా ఉండదు దీనికి.

రాఘ : క్యాని ఈ అమ్మాయి అల్లాంటిది కాదంటే! నా స్నేహితుడు గోపాల్ ఇంట్లో అద్దె కుంటున్నారు. కొంతకాలం కాపరంచేసికూడా భర్త వదలిపెట్టేశాట్ట, పాపం! తనీ కూతురూ ఇద్దరే ఉంటుండేవారు లెండి! వాళ్ళ అమ్మ గ్రామాంతరం వెళ్ళింది. మొదట్లో నేనంత కాళ్ళా వేళ్ళా పడ్డా ఆమె 'సనేమిరా' అంది. ఆఖరికి నేను ఒక గంట బతిమాలగా బతిమాలగా మా గోపాల్ వెళ్ళానికి ఉన్న ఉంగరం లాంటిది చేయించి యిస్తానంటే, ఒప్పుకొంది. నోకరుకూడా తెలియకుండా ఉండాలని— మేడ మెట్లకేళ్ళప్పుడు ఆఖరికి నా బూట్స్ కూడా తీయించేసిందంటే ణమ్ముండి.

డాక్టర్ : ఔనులే! ఇంతకీ నేననేదేమంటే — ముందుగా నీవు తెలుసుకొనే ఉంటే — ఇవన్నీ నీకు రాబోయే ప్రమాదాన్ని రాకుండా కాపాడగలవనే గ్యారంటీ లేదని అర్థమయ్యేది.

రాఘ : ఔను మేమంతా పాలాలు నేర్చుకోవాలి ఈ విషయంలో.

డాక్టర్ : అంతే! ప్రజలందరికీ నేర్పాలి. అందరూ ముందుగానే తెలుసుకొని ఉండాలి ఈ విపరీతాల్ని.

రాఘ : ఏమైనా పత్రికల్లో డిస్కస్ చేసేటంత గొప్ప విషయంకాదు డాక్టర్!

డాక్టర్ : ఎందుక్కాదు?

అ భి సా రి క

రాఘు : ఏమో — కాదు అంతే : దేశపరిస్థితులు మారితేనేకాని....

డాక్టర్ : అంటే ?

రాఘు : మా నాన్న చిన్నపత్రిక నడిపేవాడు. సిప్లిన అనేమాట ఆ పత్రికలో పడిందంటే దాని 'సర్క్యూలేషన్' ఎప్పుడో పడిపోయి ఇండేది.

డాక్టర్ : ఉన్నదీ లేనిదీ అంతా కల్పించి బూతు కదలన్నీ పరిచరిస్తూంటారుగా ?

రాఘు : ఔననుకోండి ! ప్రజలకవే కావాలి మరి.

డాక్టర్ : అవునా ? విద్య నేర్చుకోవలసింది ప్రజలనీ, నేర్పవలసింది ఈ బుద్ధిమంతులేననీ ఎందుకు జ్ఞాపకముంచుకోరు ? ఒక పెద్దమనిషి వినోదం పేరుతో తన పిల్లల్ని అనేకచోట్లకి తీసుకువెళతాడు. డాక్టర్లుకూడా వినడానికి చూడ్డానికి సిగ్గుపడే—అనేక రకాల బూతుపాటలు వింటారు; దిగంబర నృత్యాలు చూస్తారు; అర్ధనగ్న చిత్రాలూ చూస్తారు. అభ్యంతరం లేదు. కాని అతనే— ఆ విషయం కొంచెం 'సీరియస్'గా, శాస్త్రీయంగా ప్రస్తావిస్తే సహించలేడు.

రాఘు : ఇంతకీ ఆ వ్యాధిగురించి పెద్ద 'వల్లనీటి' ఇచ్చినందువల్ల, వచ్చే లాభమేమిటో చెప్పండి డాక్టర్ ?

డాక్టర్ : ఈ వ్యాధిగురించి పూర్తిగా తెలుసుకొంటే — అది ఎప్పుడూ రాకుండా తప్పించుకోవచ్చునయ్యా :

రాఘు : మనక్కావలసింది అదేగా ?

డాక్టర్ : అవును. అది చాలా స్వల్పవిషయం.

రాఘు : ఎలాగో చెప్పండి :

డాక్టర్ : ఇప్పుడు నీకావిషయాలు అనవసరం; కాని నీకో కొడుకేతంటే, ఏంచెయ్యాలో చెప్పగలవ్.

రాఘు : ఏమని చెప్పతానండీ !

డాక్టర్ : ఒకే త్రీని ప్రేమించమని; ఆమె మొదటి ఫ్రీయుడివి మాత్రమే కమ్మని; జీవితంలో ఎప్పుడూ అవిశ్వాస పాత్రుడివి కాకుండా ఉండేటంత ఎక్కువగా ఆమెను ప్రేమించమని ....

రాఘు : మాటలు తేల్గినే అనేయగలం. కాని నా కొడుక్కే పాతికేళ్లు వచ్చేదాకా పెళ్ళి కాకపోకే ?

డాక్టర్ : నీ అనుభవాన్ని బట్టయినా వాళ్ల అవసరాలు గ్రహించలేవా ?

రాఘు : కాని ఇంతకీ నాకు పిల్లలు పుడతారంటారా ?

డాక్టర్ : తప్పకుండా.

రాఘు : మంచి ఆరోగ్యవంతులే ?

డాక్టర్ : ఔను — ఆరోగ్యవంతులే! మళ్ళా చెబుతున్నాను; జబ్బు కుదిరేవరకూ కొంచెం జాగ్రత్తగా ఉన్నావా ఇక భయపడవలసింది ఉండదు.

రాఘు : నిజమేనా డాక్టర్ :

డాక్టర్ : తొంటై తొమ్మిది పాళ్ళూ నిజం.

రాఘు : ఐతే పెళ్ళి చేసుకోగల సంతారా?

డాక్టర్ : చేసుకోగల వయ్యా!

రాఘు : నిజంగా అంటున్నారా? అనవసరపు ఆశల్ని ఏమీ కల్పించడం లేదుకదా మీరు? ఎంత త్వరలో పెళ్ళి చేసుకోగల్గుతానో చెప్పండి.

డాక్టర్ : మూడు సంవత్సరాల తరువాత....

రాఘు : మూడు సంవత్సరాలా? అంతకంటే ముందుగా సాధ్యంకాదా?

డాక్టర్ : కాదు ....

రాఘు : ఎంచేత? అంతకాలమూ జబ్బుగానే ఉంటానా? మీ రిప్పుడేగా చెప్పారు ....

డాక్టర్ : ఈ వ్యాధి నీకు ఇంతకన్నా హాని కాలేదు. కాని దీనివల్ల నీవు మాత్రం ఇతరులకు చాలా హానిచేస్తావని చెబుతున్నాను.

రాఘు : కాని డాక్టర్! వచ్చేనెల్లో పెళ్ళి చేసుకోబోతున్నానే!

డాక్టర్ : ఆసంభవం:

రాఘు : ఇంకేమీ చెయ్యలేను డాక్టర్! అంతా స్థిరమై పోయింది. కుభలేఖలా అవీ అచ్చయి నయ్. నేను మాట ఇచ్చేశానుకూడా ....

డాక్టర్ : ఎంత చక్కని మనిషివోయ్! ఒక్క క్షణం క్రితమేగా ఎలా ఆత్మహత్య చేసు కోశా అని ఆలోచించావ్; సముద్రంలోకి ఉరకనా? 'పొటానియమ్ నెనేడ్' తీసు కోనా? ఉరిపోసుకోనా అని ఆలోచించిన వాడివి, అప్పుడే ఎలా పెళ్ళిచేసుకోనా ఆమె గొంతుతెలా కోయనా అని ఆలోచిస్తున్నావా? బాగుంది.

రాఘు : కాని తప్పదు డాక్టర్!

డాక్టర్ : చాలా 'సీరియస్'గా చెబుతున్నాను అలా వేల్లేదని. తరువాత నీయిష్టం!

రాఘు : నిజంగా అంటున్నారా? ఇది నేనూహించిన జబ్బే కాకపోతే — ఆ జబ్బుకూడా కుదురబోతుంటే — నే నెందుకు ఆత్మహత్య చేసుకొనాలి డాక్టర్? ఆత్మహత్య చేసుకోకపోతే నా జీవితాశయాలు నెరవేర్చుకోడానికి ప్రయత్నించాలి కదా! నా జీవితం మామూలుగానే సాగవలసినప్పుడు, మామూలు కార్యక్రమాల్లో నేనుపడొద్దా; కనకనే — ఏమైనా నేనీ పెళ్ళిచేసుకుతీరాలి.

డాక్టర్ : వీల్లేదు, నాయనా!

రాఘు : నా పెళ్ళి తప్పిపోతే పెద్ద గొడవలాచేస్తాయండీ! మీకేం? ఎన్నయినా చెప్పతారు — మీకేం తెలుసు? అసలు ఇంత త్వరలో పెళ్ళిచేసుకుంటామని నేనెప్పుడూ అనుకో

లేదు. కాని మా అత్తయ్య — ఆ స్తంభా ఆమె పేరనే ఉందిలేండి — వెంటనే జరిగి తీరాలని తొందరపడుతోంది. నేను జీవితంలో స్థిరపడటం చూడాలని మా అమ్మ అందింది. ఆమె జీవితంలో ఆఖరికోర్కె — తన మనుమల్ని కళ్ళారా చూచి ముద్దాడాలని — అంతవరకూ బతుకుతానా అని — రోజుకో ఇరవైసార్లన్నా అంటుంది. తరువాత మరో విషయం — కనకవల్లి అంటే నాకెంత ప్రేమో చెప్పలేను. ఆమె నింతగా ప్రేమిస్తున్నానని యెప్పుడూ అనుకోలేదు. వెనుకడుగు వేశానా — మా అమ్మ బెంగతో చెప్పిపోతుంది. మా అత్తయ్య అస్తికి దూరమాతాను. మా మామ సంగతి మీకు తెలీదు — ఛాందసుడు, చండశాసనుడు! పెగ కూతురంటే నెత్తిమీద పెట్టుకొని పూజిస్తాడు. ఎందుకూ — ఎదురుచెప్పానా పేల్చెయ్యడూ! కాబట్టి — మా అమ్మ ఆరోగ్యం, మా అత్తయ్య ఆస్తి, నా భవిష్యత్తు, నా గౌరవం, బహుశా నా జీవితం అన్నీ నిరాధారంగా గాల్చిలో కొట్టు మిట్టాడుతున్నాయి. పైగా మాటిచ్చే శాను,

కర్కర్ : ఏమైనా వీలేవని చెప్పమంటున్నాను — వింటున్నావా?

శు : అది వీలైనా ఇంకో విషయం ఉందండీ బాబూ! రెండు నెలలలో మీద 'లీగర్ ప్రాక్టీసు' కొనడానికి ఒక కంట్రాక్టు మీద సంతకం చేశాను. అదెలా వాదుల్చుకోగలనండీ?

కర్కర్ : అవన్నీ ....

శు : నా కట్నం డబ్బుతోనే కొనాలి .... అయినప్పటికీ ఇంతవరకూ డాన్లో ఒక్క చిల్లి గవ్వయినా ముట్టుకోలేదనుకోండి!

డాక్టర్ : అవన్నీ నాకనవసరం. నేను డాక్టర్ని. ఇంతకంటే ఏమీ చెప్పలేను. మూడు నాలుగు సంవత్సరాల తరువాత తప్ప — ఇప్పుడే పెళ్లి చేసుకున్నావా, నీవోనేరస్తుడివి బొతావని మళ్ళీ చెబుతున్నాను.

రాశు : కాదు — కాదండీ! మీరువట్టి డాక్టరే కాదు — అంతకంటే గొప్పవారు. ఆపద్బాంధవులు; మీరువట్టి నైస్సుకి సంబంధించినవారేకాదు. నన్ను మీ లేబరేటరీలో ఒక 'స్పెసిమన్' నిచూచినట్టు చూడకండి. 'నైస్సు ఇలా చెబుతుంది, ఇక దయ చెయ్యి' అని ఉపేక్ష చేయటం భరించలేను. డాక్టర్: నా జీవితమంతా మీ చేతులలో పెట్టాను. నామాట కొంచెం వినండి. ఈపరిస్థితి అంతా ఆర్థం చేసుకోడానికి ప్రయత్నించండి. సరిగా ఒక్క నెలరోజులే నాకు గడువుంది. ఈనెలలోనే నాకు నయం చెయ్యండి. అంతా చక్కబడుతుంది.

కర్కర్ : అసంభవం : ఒక నెలలో జబ్బు కుదురిపోవటంలాంటిది ఎక్కడా లేదయ్యా ; నీ విషయంలో మూడు సంవత్సరాల్లోనైనా కుదురుతుందో లేదో సరిగా చెప్పటం కష్టం.

శు : ఏదో మందు చూద్దూ : ఎలాగోలాగు జబ్బు కుదర్చటమేకావాలి. మీకర్థం కావటంలేదు. ఇప్పుడు నాకి వెళ్ళికాకపోతే. నాకట్నం సొమ్ము ఎలా వస్తుందో చెప్పండి? సంతకంచేసిన కాంట్రాక్టు ఏమైపోవాలో చూడండి !

డాక్టర్ : ఐతే, అది చాలా స్వల్పవిషయం. ఈ ఆపదను తప్పించుకునే మార్గం చూపిస్తాను. ఒక డబ్బున్న వాడితో స్నేహం చేసుకో. అతని నమ్మకం సంపాదించు. మెల్లిగా వాడి ఆస్తంతా కాజేసేయ్!

రాఘు : ఏమిటి డాక్టర్. వేణాకోళం! అంత తేలిక విషయంకాదుగా!

డాక్టర్ : వేణాకోళం కాదు. ఆ డబ్బున్న వాడిని మోసం చెయ్యడం, లేక ఖాసీ చెయ్యటం కంటే — మంచి యవ్వనంలో, ఆరోగ్యంగా ఉన్న ఒక చక్కని యువతిని ఆమె డబ్బుకోసం పెళ్ళిచేసుకోటం పెద్ద నేరంకాదా? ఆమెకా జబ్బు అంటించి దానివల్ల వచ్చే దారుణ ఫలితాలకు ఆమెను గురిచెయ్యటం ఎంత అన్యాయమో ఆలోచించు!

రాఘు : దారుణ ఫలితాలా?

డాక్టర్ : ఔను — దారుణం — మహాదారుణం — మృత్యువుకంటే దారుణమైన ....

రాఘు : కాని ఇప్పుడేగా చెప్పారు....

డాక్టర్ : ఇప్పుడేమీ చెప్పలేదే? ఈ వ్యాధి తగ్గిపోయినట్టే ఉండి, ఎప్పుడైనా పైకిరావచ్చు. లోలోపల అణగి ఉంటుంది. మగవాడేదో ఇబ్బందులనుంచి తప్పించుకోవాలని ఆడ దానికి జబ్బు అంటించటం చాలా సిగ్గుచేటంటాను.

రాఘు : ఏమిటి? ఆమెకూడా అంటుకొనే అవకాశం ఉందంటారా?

డాక్టర్ : ఆఖరికి నిన్ను సంతోషపెట్టాలనైనా నే నబద్ధం చెప్పటం లేదు నీకు; లేదు — అంటుకు తీరుతుందనేది పూర్తిగా నిజం కాకపోవచ్చు. అంటనూవచ్చు, అంటక పోనూవచ్చు. నేను చెప్పవలసింది ఇంకోటుంది. మా మందులు ఆమోఘమైన వని నేను చెప్పటం లేదు; కొన్ని కేసుల్లో — చాలా తక్కువే అనుకో — నూటికి ఐదుగురికి వని చెయ్యకపోవచ్చు. ఆ మినహాయింపులో, ఆ ఐదుగురిలో నీవు నీ భార్య ఉంటే ఉండనూవచ్చు. అవుడు — నీ ఉపయోగించిన మాటలే అంటున్నాను — ఫలితాలు మహా దారుణంగా ఉంటాయి.

రాఘు : ఐతే నన్నేం చెయ్యమని మీ సలహా?

డాక్టర్ : నేను నీ కివ్వగలిగిన సలహా ఒక్కటే — పెళ్ళి చేసుకోవద్దని. ఇంకోలా చెప్పాలంటే, నువ్వు ఒకరికి టాకీ ఉన్నావను కొందాం. నువ్వు ఎందుకో ఆడబ్బు చెల్లించలేక పోయావ్. ఆ రుణం ఆలానే ఉండి పోయింది. అలాంటి పరిస్థితుల్లో ఏదో ఒక రోజున అకస్మాత్తుగా నీకు రుణమిచ్చిన ఆసామీ వచ్చి మీద నిరుచుకు వడ్డడనుకో. ఈసారి చెప్పు; నీకు వ్యాపార వ్యవహారం తెలుసు! వివాహం ఒక కంట్రాక్టు మాత్రమే. ఏమీ చెప్పకుండానే, నువ్వు పెళ్ళి చేసుకొన్నట్టయితే, అది చెడ్డనరుకులని తెలుసుందికూడా వాట్ని నువ్వు హామీ ఇచ్చినట్టే, కోర్టువారు నీకు కఠిన శిక్ష విధించవలసిన నేరం కాదా ఇది?

రాఘు : నేనేం చెయ్యను ?

డాక్టర్ : మీ మామదగ్గరకెళ్ళి నిజమంతా చెప్పేనెయ్యి.

అ భి సా రి క

రాఘు : అలా చెప్పానంటే — మూడు నాలుగు సంవత్సరాలు ఆగటంకాదు — ఒక్కసారి తెగతెంపులు చేసేయ్యడూ ? అతను ఒప్పుకోవటమే!

డాక్టర్ : ఐతే ఏమీ చెప్పకు.

రాఘు : సరైన కారణం చెప్పకపోతే — ఏం చేస్తాడో అని భయంగా ఉంది. చాలా కోపవారి మనిషి. మైగా కనకవల్లి ఎంత బాధపడుతుందో మీరాలో చించటం లేదు. ఏం చెయ్యనండీ నేను చెప్పిందాన్ని బట్టి నేను డబ్బుగురించే బాధపడుతున్నాననుకొంటారు మీరు. మేమిద్దరం కనీసం సుఖంగా బతకడానికైనా ఆలోచించటం నా బాధ్యత కాదంటారా ? నా చిన్నతనంనుంచి ఇలాంటి విషయాల్లే పెద్దవాళ్ళు చెప్పారు నాకు. ఐనా ఈ రోజుల్లో డబ్బు ఎంతో ముఖ్యమో మీకు తెలియంది కాదు. అందులోనూ ఆస్తిపరులార్ని పెళ్ళిచేసుకోబోతున్నాను.

(చెలించి) కనకవల్లి చాలా ఉత్తమురాలు డాక్టర్! నాకంటే ఎన్నో రెట్లు గొప్పది. పుస్తకాల్లో ప్రేయసి ప్రీయులు ఎంతగాధంగా ప్రేమించుకుంటారో అంత గాధంగా ఆమెని ప్రేమిస్తున్నాను. ఎంతో డబ్బెట్టికొన్న ప్రాక్టీసు నాకు లేకపోవటం పెద్ద ఆశాభంగమే ఐనా, పోల్చిచూస్తే ఆమెను వాడులుకోవటం అంతకంటే పెద్ద ఆశాభంగం! మీరామెను చూసేటంటే — మీకు తెలిసేటంటే — మీకిదంతా అర్థమయ్యేది.

(జేబులోంచి డైరీ తీస్తూ) ఇదిగో, ఆమె పోటో—ఒక్కసారి చూడండి!

(డాక్టరు కుతూహలం చూపడు. ఆప్యాయంగా రాఘువేంద్రం ఫోటోలోకి చూస్తూ మళ్ళీ డైరీలో పెట్టేస్తాడు)

క్షమించండి డాక్టర్! నాస్థితిలో మీరేకంటేనూ .... ఆమెనెంత ప్రేమిస్తున్నదీ ఎలా చెప్పాలో తెలియటంలేదు.

డాక్టర్ : అందుకే ఆమెను పెళ్ళి చేసుకోవద్దంటున్నాను.

రాఘు : అవునా ? ఎలా బైడపడమంటారో చెప్పండి ? ఏమీ చెప్పకుండానే వెనక్కి తగ్గేనా — నా గుట్టంతా బయటపడి ఎంత అవమానాన్ని భరించాలో చూడండి!

డాక్టర్ : బిబ్బుపడటం — అవమానం ఎప్పటికీకాదు నాయనా !

రాఘు : కాదండీ బాబూ! వ్రజలు వట్టి శుంఠలు. ఇప్పుడు నాలాంటి పరిస్థితిలోనే ఉన్న ఏ స్నేహితుడి సైనా నిన్ను చూచిఉంటే నేనుకూడా నవ్వేవాడినే. మైగా వాడికి మఱుచి ఉన్నట్టుగా తప్పించుకు తిరిగేవాడిని. కాని బాధ పడేవాడిని నేనొక్కడినే ఐతే ఎంత బాగుండును! నన్నెంతో ప్రేమిస్తోంది కనకవల్లి — నిజం చెప్తున్నానండీ. ఎంతో యోగ్యురాలు. ఆమె ఎంత బాధపడుతుందో ఊహించండి.

డాక్టర్ : తరువాత ఆమె పడే బాధకంటే ఇదేనయం కాదా ?

రాఘు : వివరీతమైన పుకారులు పుడతాయండీ డాక్టర్.

డాక్టర్ : అంతకంటే దాదాపుమైన దాన్ని తప్పించు కొంటావయ్యా.

[రాఘవేంద్రం ఐదు పది రూపాయలనోట్లు తేలికమీద పెట్టి లేస్తాడు]

రాఘ : ఇంకా ఆలోచిస్తాను. నమస్కారం. వచ్చేవారం తప్పకుండా కలుసుకొంటాను. అవసరమైతే మీరు చెప్పినట్లుగానే .... (తలుపువైపు వెళతాడు)

డాక్టర్ : (లేస్తూ) నాకు తెలుసుకొండి : వచ్చేవారం మీ రెల్లాగారు. పైగా దీన్ని గురించి అసలే ఆలోచించరు. నీకున్న జబ్బేమిటో తెలుసుండే నాదగ్గర కొచ్చావ్ — నీ ఉద్దేశాలకు నా సలహాలు ఏకీభవించక పోతే — పూర్తిగా నన్ను మరిచిపోవాలనుకొనే వచ్చావ్. తీరా వచ్చేక ఒక విచిత్రమైన స్థితిలో పడి నీ అంతరాత్మకు కొంత ఓదార్పు తెచ్చుకొన్నావ్. మహా దారుణమైన చర్యకు ఒడిగట్టుకున్నావని నీకు తెలుసుండికూడా, తరువాత ఎవరిమీదనో అబాధ్యత సారేసి చేతులు దులుపేసుకొందామనే ఉద్దేశంతోనే నాదగ్గరికి వచ్చావ్. నీ మనస్సుకి సచ్చిన్నట్లుగా నేను చెప్పి ఉన్నట్టుయితే అలాగే నా సలహా ప్రకారం అబాధ్యత నా భుజాలమీద పారేద్దామనుకొన్నావ్. కాదని దబాయించకు. ఇక్కడికి వచ్చేవాళ్లలో చాలామంది ఇంచుమించు ఇలాగే అనుకొంటారు తీరా క్రియలోకొచ్చే సరికి నువ్వు చెయ్యదలుచుకొన్నట్టే చేస్తారు. నేను ఎంత కాదన్నా వాళ్లు పెళ్ళిచేసుకొన్న తరువాత ఏర్పడ్డ ఫలితాలు చూస్తే — “అయ్యో! పెళ్ళి వీలేదని నేను చెప్పవలసినంత కఠినంగా చెప్పలేక పోయానే” అనే విచారం కలిగేది. అలాటప్పుడు వాళ్ల రోగవిముక్తికి నేనెంత సంజీవినైనా, వాళ్ల దుఃఖానికికూడా నేను కొంత కారణమనిపిస్తుంది. నిజంగా ఘోరాలు చేస్తున్న వాళ్ళే నేను చూడగలిగినంత నిశితంగా చూడగలిగి, నేను తెలుసుకో గలిగినంత నిశితంగా తెలుసుకో గలిగితే ఒక్కనాటికీ అలా ప్రవర్తించి ఉండలేరు. ఏ మైనా పెళ్ళిచేసుకోవని ప్రమాణించేసి చెప్ప

రాఘ : మాటమాత్రం ఇవ్వలేను డాక్టర్ — మళ్ళీ చెపుతున్నా ఆలోచిస్తానని....

డాక్టర్ : ఏమిటాలోచిస్తావ్ ?

రాఘ : మీరు చెప్పిందంతా మళ్ళీ ఆలోచిస్తాను.

డాక్టర్ : దానికి ఆలోచించ సవసరంలేదయ్యా నాయనా! నిజాన్ని విప్పి నీముందుపెట్టేను. కొత్త ఆటంకాలేమీ చెప్పలేవు. నీవు చెప్పినవటన్నికీ సమాధానం చెప్పాను. ఇంక నీవు వాళ్ళుకూతీరాలి.

రాఘ : మీదగ్గరికి రాకముందు నాలోనేను ఇంతమధనా పడ్డానండీ బాబూ!

డాక్టర్ : సహజంగా పడేవుంటావ్ !

రాఘ : ఇంతకీ — మీరనుకుంటున్న జబ్బు నిజంగా నాకున్నదంటారా ?

డాక్టర్ : (అత్యాశ్చర్యంగా) ఆః!

రాఘ : మీరలాగే అంటారు. పోనీ నిజమే అనుకోండి. పెద్దపెద్ద డాక్టర్లకూడా ఒకోసారి పొరపడుతుంటారు కదా! మీ 'లెక్చరర్' రంగాచారిగారు ఇది సాధారణంగా అంటు వ్యాధి కాదనిచెప్పటం ఎవలేదా ?

డాక్టర్ : (అపహాస్యంగా) ఔనోను!

అ భీ సా రి క

రాఘు : ఆ విషయం రుజువుచేసుకోడానికి కొన్ని కేసులుకూడా ఆయన చూపించారు. కాని మీరదంతా తప్పని రుజువుచెయ్యడానికి మరికొన్ని కొత్తకేసులు చూపిస్తున్నారు. బాగుంది. కాని ఇదంతా నేను ఆలోచించుకోవాలిగదా? ఆలోచించింతరువాత — మీరు నన్ను బెదిరిస్తున్న దారుణ ఫలితాలు బహుశానమ్మదగినవేఅని నేను గ్రహించ వొచ్చు. నన్ను అనవసరంగా భయపెట్టాలని చూస్తున్నారు మీరు.

డాక్టర్ : కాదయ్యా నాయనా!

రాఘు : బాను — అంతే! పైగా — నాపెళ్ళివల్ల నాభార్యకు ఎలాచీ దుష్పలితాలూ రావడా నికి అవకాశం లేదని మీరు వొప్పుకుతీరాలి.

డాక్టర్ : (కష్టంమీద కోపాన్ని అణచుకొంటూ) కానియ్యి — సమాధానం చెప్తాను.

రాఘు : మీ మందులన్నీ శక్తివంతమైనవన్నారు. రాబోయే దారుణఫలితాలకు — నూటికి ఆ ఐదుగురిలోనూ నాభార్య గురికావచ్చునన్నారు. ఒక గణిత శాస్త్రజ్ఞుడే ఈ రోగం వల్ల కలిగే ఫలితాన్ని గుడిస్తే, వాటివల్ల వచ్చే ప్రమాదం బహు స్వల్పమనీ, నేను పెళ్ళి సంబంధాన్ని తెగతెంపులు చేసుకోవటంవల్ల గలగబోయే విపరీత విపక్కర పరిస్థితులముందు ఆ కలిగే దారుణ ఫలితాలు శతాంశమో సహస్రాంశమో కాకల వనీ, తనకనే వివాహానికి సుముఖుజ్జీ కావటంలోనే మంచిపని చేశాననీ, దానికి విముఖత్వం చూపటంలో మీరే పొరపడ్డారనీ నిర్ణయించగలడు. పైగా వైద్యంకంటే గణితం ప్రత్యక్ష సత్యంకదా!

డాక్టర్ : అవునులే — నీదంతా నిజమే అంటావు. కాని నేను పొరబడుతున్నానంటావు?

రాఘు : మీ రలాగే అంటారులెండి :

డాక్టర్ : ముమ్మాటికీ తప్ప. ఇలాంటివే ఇరవైకేసుల్ని అతిజాగ్రత్తగా మొదటనుంపి చివరి దాకా పరీక్షించాను. ఇరవైకే వందొమ్మిది కేసుల్లో భర్తనుండి భార్యకు అంటుకొ న్నవే, ఈ అపాయాన్ని ఉపేక్ష చేయవచ్చుననుకొంటున్నావేమో! ఆమెనికూడా ఇందులో భాగం తీసుకోమని నీభార్యని బలవంతం చెయ్యడానికి నీకు హక్కుందను కొంటున్నావు కాబోలు! మగవాడవు మరి!

రాఘు : కాని నాకెలా తెలుస్తుందండీ!

డాక్టర్ : ఎందుకు తెలీదు? నీవు చేస్తున్నదేమిదో ఇప్పుడే తెలుసుకొందువుగాని; నీభార్యకు అంటుకొనే ఆనూటికీ ఐదువొంతుల 'చాన్సు'లోనూ ఆ వ్యాధి ఎలా ఉంటుందో తెలుసుకొందువుగాని. ఈ పుస్తకం చూడు — రంగాచారిగారు వ్రాసింది — ఇక్కడనుంచి చదువుకో — పోనీ నేనే చదివి వినిపిస్తాను.

(ఉద్రేకంతో చదువుతాడు) "ఒకసారి ఈ వ్యాధివల్ల ఒక మృగంకంటే కనిష్టంగా ఐపోయిన ఒక శ్రీవి నేను చూడడం తటస్థించింది. మిగిలిన ముఖమంతా మచ్చలతో అతుక్కుపోయినట్టు నొక్కుకుపోయి .... చివరికి ఒక అట్టలా తయారయింది" —

రాఘు : దయచేసి ఆగండి. ఇక చాలు బాబూ — చాలు!

డాక్టర్ : ఎందుకు ఆగలి? చివరివరకూ చదివి తీరతాను. ఏదో నీ నరాలు తిరగబడు తున్నాయని నా బాధ్యతని మరచిపోలేను.

అ భి సా రి క

(చదువుతాడు) 'పై వెదవి పూర్తిగా తినేసింది. గుర్తు దొరకటం లేదు....'

రాఘు : అయ్యో బాబోయ్ :

డాక్టర్ : చూశావా ? నీ వెంటో ప్రేమిస్తున్నావంటూన్న ఆమెకు ఈ జబ్బు అంటించడానికి నీ వేమీ వెనుతియ్యటంలేదు. కాని ఆ జబ్బు గురించి రాసింది చదువుతుంటే విన లేకపోతున్నావు, పాపం ! ఆమెకు ఎవరినుంచి వచ్చిందా సిస్టిన్ ? నేను చెవుతున్న మాటలు కావివి. ఈ పుస్తకంలోనే ఉన్నాయి. 'తన కా జబ్బు ఉందని తెలిసి కూడా పెళ్ళిచేసుకోడానికి వెనుతియ్యని ఒక సీమడినుంచి — అనుమానాలు బయల దేరతాయనే భయంవల్ల ఆ భార్యకుకూడా మందిప్పించని ద్రోహినుంచి ....'' విన్నావా ? అతనేం చేశాడో నువ్వు అదే చెయ్యబోతున్నా విపుడు.

రాఘు : (దైర్యం చిక్కజబ్బుకొని) నా పెళ్ళివల్ల ఇలాంటి దారుణ ఫలితాలు వస్తాయని తెలిసికూడా నేను పెళ్ళి చేసుకొన్నానంటే—ఆ మాటలన్నీ నన్ను గురించి అన్నట్టే. కాని నాకెందుకో నమ్మకం కలగటం లేదు. మీరూ మీ లెక్కరగుగూ ఈ విషయంలో నిపుణులే. మీరు తీవ్రంగా పరిశోధన సాగిస్తున్న విషయం మీదనే మీ మనస్సును సహజంగా లగ్నం చేశారుకాని, అలా జరగని సందర్భాల్ని గురించి మీ రాలోచించలేదు. అలా అంటువ్యాధిగా భార్యలపై పనిచేయని సందర్భాలు మీ కవసరం లేకపోయాయి.

డాక్టర్ : ఔను — అలాంటి వాదనల్ని చాలా విన్నాను.

రాఘు : నన్ను చెప్పనియ్యండి — ఇప్పుడేగా చెప్పారు — ప్రతి నలుగురిలో ఒకడు సిస్టిటిక్ రోగి అనీ, అలాంటి వాళ్లే వేలకొద్దీజనం మంచి ఆరోగ్యంతో ఈ పట్నంలో తిరుగుతూనే ఉన్నారనీను.

డాక్టర్ : అవును; వందలాది జనం ఈ రోగం సోకిఉన్నప్పటికీ పైకి కన్పించకుండా ఉండటంవల్ల ఆరోగ్యవంతులుగానే నటిస్తూ తిరుగు తున్నారని అభాను. అది అలా ఉండు; మన శరీరాలు భరించలేనంత దుర్బల భయంకర వ్యాధులకు బలయి పోయి మా హాస్పిటల్సులోంచి వెళుతున్న వాళ్ళకూడా వేలకొద్దీ ఉన్నారు. నువ్వు వాళ్ళను చూడలేవు. నీ కోసం వాళ్ళ ప్రాణాలతో లేరు. పైగా ఇది నీ ఒక్కడి విషయమే అయితే వాళ్ళ తొక్కిన దారినే నేనూ తొక్కుతానంటే నేనేమీ అనలేకపోదును. నేను ఖచ్చితంగా చెప్తున్నది, మళ్ళీ అలా వీల్లేదని. నాశ క్తికొద్దీ చెప్తున్నదీఒక్కటే—ఏమైనా నువ్వు ఇంకోప్రాణిని నీకుమలేనే కృశించి నశించిపోయేటట్లు చేసేందుకు వీల్లేదని. ఏమైనా నేనొప్పుకోను. నీకాహుక్కు లేదంటాను. ప్రమాదం చిన్నదేకావచ్చు— ఐనా అది ఎంత దారుణమైనదోకూడా నాకు తెలుసు. ఇక ఏం చెప్పతావో చెప్పు!

రాఘు : ఇంకేం చెప్పను ? మీరు చెప్పిందంతా నిజమేకావచ్చు. మీరేచెప్పండి.

డాక్టర్ : ఇక అసలు పెళ్ళిచేసుకోడానికే వీల్లేదనిచెప్పటం లేదునీకు. ఇంత త్వరలో పైకి ప్రయత్నం మానమంటున్నాను. ఆ తరువాత నీ ఇష్టం. ఈ జబ్బు నీకు ఇంకెప్పు టికీ కుదరదని చెప్పటం లేదుగా. పైగా ఎంతో ఆశచూపిస్తున్నాను. మూతునాలుగు సంవత్సరాలుమాత్రం ఆగితే చాలంటున్నాను. ఈలోగా ఏ ఆశా అవకాశమూలేని

ఆ వేలాది దౌర్భాగ్యుల్లో నువ్వుకూడా ఒకడివో కాదో నేను నిరయం చేసుకోగలను ఈలోగానే నువ్వు తొందరపడ్డావంటే నీ పెళ్ళాం బిడ్డలపాలిట మృత్యుదేవతవే అవు తావు. ఇంతకీ నేను నీ పిల్లలగురించి మాట్లాడటం మరచిపోయాను.

(కొంచెం తమాయించుకొని మెల్లిగా నచ్చచెప్పతున్నట్టు) వెర్రినాయనా నువ్వు ఆమాయకుడివి: నీ మీద ఎంత జాలిచూపినా గ్రహించలేనంత అమాయకుడివి. ఇంకా నిన్ను కదిలించగలిగిన సంగతులెన్నో ఉన్నాయి; నీకు వాటిని గురించి వివరంగా చెప్పి నచ్చచెప్పకోలేకపోయానంటే అది నా లోపమే, నమ్మునామాట; నీగురించి నా హృదయం ఎంతో ఆవేదనపడుతోంది. కనీసం దానికోసమైనా నేను చెప్పినదాన్ని గురించి మరికొంత ఆలోచించవలసిందని ప్రార్థించేవడుతున్నాను. నువ్వె ఒప్పుకొన్నావు. నీ భార్యని ఈ దారుణ రోగానికి గురిచేసే అధికారం నీకులేదని. అవునా? దీనివల్ల బాధపడేది ఆమె ఒక్కతే కాదు — ఆమెపిల్లలకూడాను, నీ పిల్లలు—వాళ్ళకూడా ఈ వ్యాధి అంటిస్తావ్. ఒక్కక్షణం నిన్ను గురించి నీ భార్య గురించి అలా వదలిపెట్టు. ఐనా ఆ నోరులేని పసికందులకోసం నిన్ను ప్రార్థిస్తున్నాను; ఈ జాతి భవిష్యత్తుకోసం నిన్ను బలిమాయి తున్నాను.

(రామవేంద్రం అడ్డుచెప్పాలని ప్రయత్నిస్తాడు. డాక్టర్ ఉరిమిచూస్తాడు) వినుముందు. ఇలా జరిగిన ఇరవై వివాహాల్లోనూ పదిహేనుగురికే పిల్లలు పుట్టారు. మొత్తానికి ఇరవై ఎనమండుగురు పిల్లలు పుట్టారు. ఎంతమంది బతికేరనుకొంటావ్? ముగ్గురే; ఇరవైయెనమండుగురికి ముగ్గురుమాత్రమే బతికేరు. ఇంతకీ చెప్పవచ్చిందే మంటే — సిఫ్లిన్ అంటే భూణహత్యే. ప్రతిసంవత్సరమూ ఇలాంటి అమాయక శిశువులు వేలకొద్దీ హతమైపోతున్నారు. ఇక్కడేకాదు, ప్రపంచమంతా ఇదేతీరు. ప్రాణాన్ని కాపాడడం నాపనే ఐనప్పటికీ — నిజం చెపుతున్నా — చచ్చిపోయిన ఆ పసిపాపలే అదృష్టవంతులేమో అనిపిస్తుంది. సిఫ్లిట్ తలిదండ్రులకు పుట్టిన పిల్లల్ని చూడాలనిఉంటే పిల్లల హాస్పిటల్సుకి వెళ్ళు ఆ నరకం ఎలా ఉంటుందో అర్థమౌతుంది. ఏ డాక్టరైనా ఇతరులనుంచి వేరుచేసివాళ్ళను చూవగలడు. వినా శమూ, అశక్తీ దుర్బలత్వాల ముద్రలు వాళ్ళ ముఖాలమీద తాండవిస్తాయి. అంగ వైకల్యం, విరిగిపోయిన నడుములు, ఊసరకాళ్ళు, కుండేటి పెదవులు పెద్ద తలలు చిన్న శరీరాలు — పుట్టుకపూర్వంనుంచీ శరీరంలో జీర్ణించుకుపోయిన ఈ వ్యాధితో వాళ్లు కన్పిస్తారు. అసహ్యంతో అవమానంతో చేతులు విరగట్టి హాస్పిటల్సులో పారేసి, ఈ లోకానికి జీవితానికే దూరంఛింది. నీకు తెలుసున్నరోగాన్నే కప్పి పుచ్చి పెళ్ళిచేసుకొన్నప్పీళ్ల తలిదండ్రులు ఈ తలిదండ్రులుచెసిన శిశులేని నేరాలకు ఈ అమాయకులైన శిశువులు నేరంలేని శిశును అనుభవిస్తున్నారు. నాకే చేతనైతే నాకే వీలయితే ఈ ఇంటికి కప్పులెక్కి—ముళ్లకంచెల్లో బతకనూశ్రేక చావనూలేక గిలగిలా కొట్టుకొంటూన్న ఆ అమాయక ప్రాణులకోసం రోదించేవాణ్ణి.

(అగి) నేను చెప్పిందాస్తో ఏమీ అతిశయోక్తికృతం. మంచిచెడ్డల్ని విచారించు కొని జ్ఞాపకం ఉంచుకో — ఒకవైపు నీ వేదన, రెండవవైపు ఇతరుల బాధలూ ఉన్నాయని మరచిపోకు.

అ భీ నా రి క

రాఘు : అలాగే డాక్టర్! వొప్పుకుంటున్నాను. వెళ్ళి చేసుకోను. ఏదైనా నెషం కల్పిస్తాను అఖరికి ఆరు నెలల వరకూ తోసేస్తారెండి! అంతకంటే అసాధ్యం మరి.

డాక్టర్ : కనీసం మూడు సంవత్సరాలన్నా లేనిదే ....

రాఘు : కాదు — కాదు బాబోయ్ కాదు, దయ తలచండి. ఈ లోపుగానే నన్ను బాగు చేయమని గలరు.

డాక్టర్ : లాభంలేదు నాయనా !

రాఘు : చేయ్యగలరు బాబూ! నాకు తెలుసు ప్రార్థిస్తున్నా — నైన్ను ఏదైనా చేస్తుంది.

డాక్టర్ : నైన్ను భగవంతుడు కామగా! మంత్రాలయ్యగం పోయింది.

రాఘు : మీరు తలుచుకొంటే ఏదైనా చేస్తావు డాక్టర్! నాకు తెలుసు. ఏదో కనిపెట్టండి. ఏదో సృష్టించండి. మోతాదు రెండింతలు చెయ్యండి. కొత్త చికిత్స ఏదైనా నా మీద వాడండి. ఏదైనా ఎంతైనా భరిస్తాను. ఏదో ఆరు నెలల్లో నా జబ్బు కుదిరే విధానం ఆలోచిస్తే చాలు. ఆ తరువాత నేను మాత్రం బాధ్యుణ్ణి కాదు. కాబోయే నా భార్య, పుట్టబోయే నా పిల్లల గురించైనా ఏదో చెయ్యండి.

డాక్టర్ : నాన్ సెన్స్ !

రాఘు : నా జబ్బు కుదిరే వరకే — మీరేం చేయ్యమంటే అది చేస్తాను, జీవితాంతం వరకూ మీకు విధేయుణ్ణి ఉంటాను. నాకు వచ్చే ఆస్తిలో నగం మీ కిచ్చేస్తాను. దయ ఉంచి ఏదో చెయ్యండి !

డాక్టర్ : ఇతరు లందరికంటే నీకే ఏదో ఎక్కువగా చెయ్యమంటున్నావ్ నన్ను. అవునా?

రాఘు : ఔను డాక్టర్! అంతే!

డాక్టర్ : నా దగ్గరికి వచ్చిన ప్రతి రోగిని — గొప్పవాడుకానీ పేదవాడుకానీ — నేను శక్తి వంచన లేకుండా సేవ చేస్తాను. గొప్పవారినిబట్టి చప్పున కుదిరేవీ, పేదవారిని బట్టి అలశ్యంగా కుదిరేవీ. అహి రెండు రకాల మందులు నా దగ్గర దొరకవు నాయనా.

రాఘు : ఐతే శలవ్ డాక్టరుగారు!

డాక్టర్ : శలవు

[తెర]

★ కా మ క శా శా స్త్ర ము ★

(ర తి శా స్త్ర ము)

అసలు ప్రాచీన కళాశాస్త్ర గ్రంథము. ప్రతివారూ చదివి తెలుసుకోవలసిన కళాశాస్త్ర రహస్యాలన్నీ గలవు. వెల పోస్టు ఖర్చులతో రూ 1-8-0 వి.పి. లేదు. నేజే రూ 1-8-0 మనియూర్ల ద్వారా పంపండి.

బి. వి. జగన్నాథ్ అండ్ కంపెనీ.

య్యామొదలి వీధి :: జి. టి. మద్రాసు.

క్రొంజిగురాకు వ్రేళుల కురుల్ తడి యార్పుచు కూరుచున్న ఆ
 భృంజనమంగళాంగి! జడ యల్లుదునా—మకరంద మాదురీ
 మంజుల మామక ప్రణయ మానస భావనలె ప్రపుల్ల పు
 ప్పాంజలి చేసి నీ యడుగులందు సమర్పణచేసికొందునా —

— 'కరుణశ్రీ'

రుచికరమైన వదార్థాలు !

నేతితో తయారు కాబడినవి !

విా తృప్తి ఆశయంగా నడపబడే

గో కు ల్ భ వ న్

(బోర్డింగ్ అండ్ లాడ్డింగ్)

తె నా లి

(మార్వాడీ గుడి దగ్గర)

బ్రాహ్మణ కాఫీ అండ్ బోజన హోటల్

తమ ఆదరాభిమానాలకు ఎదురుచూస్తోంది.

ఒక్కసారి దయచేస్తే మీకే తెలుస్తుంది.

కౌన్సిలర్ చినబసవరావు
మైక్రో (Vio) కర్మిరాలు